

КАБУЛ ИТЕЛГӨН
Педагоглар советы утырышында
Протокол № 1
көне 31 август 2021 ел

Раслыйм:
Казан шәһәре Яңа Савин районының
муниципаль автоном мәктәпкәчә
белем учреждениесе
“Катнаш төрдәге татар телендә
тәрбия һәм белем бирүче
19 нчы номерлы балалар бакчасы”
мөдире
_____ М.А. Воскобойникова
Приказ №61-0 көне 31.08.2021

Мәктәпкә эзәрлек төркеменң
(6-7 яшьлекләр)
2021-2022 нче уку елына
укыту-эш программасы

Төзүче:
Кадырова Ф.Р.

Казан шәһәре

2021 г.

Эчтәлек

1. МАКСАТЧАН БҮЛЕК

1.1. Аңлатма язуы

1.1.1 программаны тормышка ашыруның максатлары һәм бурычлары

1.1.2 программаны формалаштыруга карата принциплар һәм алымнар

1.1.3. 6-7 яшьлекләр 7-9 балаларны үстерүнең яшь үзенчәлекләре

1.2. Программаны үзләштерүнең планлаштырылган нәтижәләре

1.2.1. Мәктәпкәчә белем бирүнең максатчан ориентирлары

1.3. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган программаның бер өлеше

1.3.1. Аңлатма язуы

1.3.2. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар формалаштыра торган программаның бер өлешен тормышка ашыру буенча максатлар һәм бурычлар

1.3.3. 12-13 белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган программаның бер өлешен формалаштыруга принциплар һәм карашлар

1.3.4. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар формалаштыра торган программаның бер өлешен үзләштерүнең планлаштырылган нәтижәләре

1.4. Программаны үзләштерү нәтижәләрен бәяләү системасы

1.5. 6-7 яшьлек 14-17 яшьләрдәге балалар тарафыннан программаны үзләштерүнең арадаш нәтижәләре

2. ЭЧТӨЛЕКЛЕ БҮЛЕК

2.1. 5 яшьтән алып 6 яшькә кадәрге балаларны үстерү юнәлешләре нигезендә белем бирү эшчәнлегенә

2.1.1. МЭГАРИФ ӨЛКӘСЕ " СОЦИАЛЬ-КОММУНИКАТИВ ҮСЕШ»

2.1.2. МЭГАРИФ ӨЛКӘСЕ «ПОЗНАВАТЕЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ»

2.1.3. МЭГАРИФ ӨЛКӘСЕ» СӨЙЛӘМ ҮСЕШЕ "

2.1.4. МЭГАРИФ ӨЛКӘСЕ " СӘНГАТЬ-ЭСТЕТИК ҮСЕШ»

2.1.5. МЭГАРИФ ӨЛКӘСЕ» ФИЗИК ҮСЕШ "

2.2. 46-48 программаны тормышка ашыруның вариатив формаларын, алымнарын, методларын һәм чараларын тасвирлау

2.3. Төрле төрдәге һәм мәдәни практикаларның белем бирү эшчәнлегенә үзенчәлекләре

2.4. Балалар инициативасына ярдәм итү ысуллары һәм ысуллары

2.5. Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының коррупциягә каршы сәясәтен тормышка ашыру гамәлләре турында хисаплар

2.5.1.6-7 яшьлек балаларны үстерү юнәлешләре нигезендә белем бирү эшчәнлегенә, формалаштырыла торган программа өлешендә

белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар

2.5.2 белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган программа өлешендә комплекслы-тематик планлаштыру

2.6. Педагогик коллективның 72-78 тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре белән хезмәттәшлеге үзенчәлекләре

3. ОЕШТЫРУ БҮЛЕГЕ

3.1. Программаны тормышка ашыру шартлары 80

3.1.1 80-83 баланы үстерүне тәмин итә торган психологик-педагогик шартлар

3.1.2. 83-84 үсүче фән-пространство мохитен оештыру үзенчәлекләре

3.2. Программаның бер өлеше 85-86 белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаша

3.3. Эш программасын тормышка ашыру структурасы 86

3.3.1. 5-6 яшьлекләр өчен 86-88 балалар өчен режим моментларын оештыру үзенчәлекләре

3.3.2. Көн тәртибе: 89-96

3.4. Белем бирү эшчәнлеген планлаштыру 96-105

3.5. Традицион вакыйгалар, бәйрәмнәр, чаралар 105-108

3.6. 108-114 уку һәм тәрбия чаралары һәм методик материаллар белән тәмин итү

3.7. Әдәбият исемлеге 114

Кушымта 1. Комплекслы-тематик планлаштыру 115-119

Кушымта 2. Перспективалы планлаштыру эш

1. МАКСАТЧАН БҮЛЕК

1.1. Аңлатма язуы

Өлкән төркем балаларын үстерү буенча эш программасы (алга таба – Программа) белем бирү программасы нигезендә эшләнгән Татарстан Республикасы дәүләт бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең башлангыч гомуми белем бирү оешмалары Федераль дәүләт белем бирү нигезендә Санкт – Петербургның Приморье районы (Алга таба-19 нчы балалар бакчасы) төре мәктәпкәчә белем бирү стандарты (РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының 17.10.2013 ел, № 1155 боерыгы), Санкт-Петербургның 17.07.2013 ел, №1155 Законы

461-83 «мәктәпкәчә белем бирүнең якинча белем бирү программасы нигезендә, Санкт-Петербуртта Мәгариф турында», гомуми белем бирү буенча Федераль уку-методик берләшмәсе карары белән хупланган (2015 елның 20 маендагы 2/15 номерлы беркетмә), исәпкә алып

СанПин 2.4.1.3049–13 нче 15.05.2013 ел (2015 елның 27 августына кертелгән үзгәрешләр белән) һәм ДБМО №ДБМО эш программасы турында Нигезләмә

Программа уңай социальләштерү өчен мөмкинлекләр ача торган мәктәпкәчә яшътәге балаларны үстерү өчен шартлар тудыруга юнәлдерелгән

баланы, аның күпкырлы шәхси үсешә, инициативаны һәм ижади сәләтләрен үстерү, өлкәннәр белән хезмәттәшлек итү нигезендә мәктәпкәчә яшътәге яшътәшләре белән эшләү.

Программа белем бирү эшчәнлегенә эчтәлеген һәм оештырылуын билгели, тулы бер бина төзүне тәмин итә федераль дәүләт белем бирү стандартлары таләпләренә туры китереп, баланы һәръяклап үстерүгә юнәлдерелгән педагогик процесс - физик, социаль-коммуникатив, танып – белү, сөйләм һәм сәнгать-эстетик.

Программа мәжбүри өләшне һәм белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар формалаштыра торган өләшне үз эченә ала. Икесе дә өләше булып тора

Федераль дәүләт белем бирү стандартларын гамәлгә ашыру күзлегеннән караганда, үзара тулыландыра торган һәм кирәкле булган мәсьәләләр

мәктәпкәчә белем бирү стандартлары (алга таба-ФГОС кадәр).

Эш программасын гамәлгә ашыру срогы-1 ел.

1.1.1 Программаны тормышка ашыру максатлары һәм бурычлары

Программаның максаты-бала үсешенә һәм фән-пространство мохитен үстерүче социаль ситуацияләрен булдыру – , ул балаларның аралашу, уен, танып-белү эшчәнлегә һәм башка активлык формалары аша уңай социализацияне, мотивацияне һәм шәхси ярдәм күрсәтүне тәмин итә.

Программаның максаты түбәндәге бурычларны хәл итү аша ирешелә:

- балаларның физик һәм психик сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, шул исәптән аларның эмоциональ иминлеген тәмин итү; - мәктәпкәчә балачак чорында һәр тәрбияләнүченә тулы канлы үсешә өчен тигез мөмкинлекләр тәмин итү; женес, милләт, тел, социаль статус, психофизиологик һәм башка үзенчәлекләр ,шул исәптән мөмкинлекләре чикләнгән сәламәтлек);

- төп белем бирү программалары кысаларында тормышка ашырыла торган максатларның, бурычларның һәм белем бирүнең эчтәлегенә давамчанлыгын тәмин итү мәктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирү учреждениеләре; - балаларның яшъ һәм индивидуаль үзенчәлекләренә туры китереп үсешә өчен уңай шартлар тудыру; үз-үзгә белән мөнәсәбәтләр субъекты буларак һәр баланың сәләтләрен һәм ижади потенциалын үстерү, үстерү балалар, өлкәннәр һәм дөнья белән;

- рухи-әхлакый һәм социаль-мәдәни нигезендә укуы һәм тәрбияне берләштерү жәмгыятьтә кабул ителгән кыйммәтләр һәм кеше, гаилә, жәмгыять мәнфәгатьләрендә үз-үзгә тоту нормалары; шәхеснең гомуми культурасын формалаштыру, шул исәптән сәламәт яшәү рәвешә, аларның социаль кыйммәтләрен үстерү, әхлакый, эстетик, интеллектуаль, физик сыйфатлар, инициативалык, мөстәкыйльлек һәм баланың җаваплылыгы, Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү.

- мәктәпкәчә белем бирү программасының һәм оештыру рәвешләренә вариативлыгын һәм төрлеләгән тәмин итү,

Программаны формалаштыру мөмкинлекләре, балаларның белем алу ихтыяжларын, сәләтен һәм сәламәтлеген исәпкә алып.

- яшь, индивидуаль, психологик һәм физиологик ярдәмгә туры килә торган социомәдәни мохит формалаштыру балалар үзенчәлекләре;

-гаиләгә психологик-педагогик ярдәм күрсәтү һәм ата-аналарның (законлы вәкилләреннән) компетентлыгын арттыру; балаларның сәламәтлеген саклау, саклау һәм ныгыту мәсьәләләре каралды.

- балаларның гомерен һәм сәламәтлеген саклауны тәмин итә торган шартлар тудыру, авырулар һәм имгәнүләренә кисәтү, танып-белү жәйге чорда сәнгати-эстетик үсеш.

1.1.2 программаны тормышка ашыру принциплары һәм алымнары

1. Балачак төрлелегенә ярдәм итү. Программа төрлелеген, белем бирү ресурсы буларак карый һәм күздә тоталар белем бирү процессын баеп өчен төрлелектен куллану.

1.1.2 Программаны тормышка ашыру принциплары һәм алымнары

1. Балачак төрлелегенә ярдәм итү. Программа төрлелеген, белем бирү ресурсы буларак карый һәм күздә тоталар белем бирү процессын баеп өчен төрлелектен куллану.

2. Балачакның уникальлеген һәм үзкыйммәтен саклап калу. Принцип күз алдында тоталар тулы кыйммәтле яшәү бала барлык этапларында балачак

(кечкенәләр, кече һәм мәктәпкәчә Балачак), балалар үсешен баеп (амплификацияләү).

3. Уңай социализация. Принцип балаларны социаль-мәдәни нормаларга, гаилә, жәмгыять традицияләренә жәлеп итүне күздә тоталар. Дәүләт өлкәннәр һәм башка балалар белән хезмәттәшлек итү процессында катнаша.

4. Өлкәннәр (ата-аналар (законлы вәкилләр) һәм балаларның үзара хезмәттәшлегенә шәхси-үсүче һәм гуманистик характеры үзара хезмәттәшлектен һәр катнашучысының абруена, хөрмәтенә һәм һичшиксез кабул ителүенә база кыйммәтле ориентациясен күздә тоталар

баланың шәхесе, игелеклелек, балага, аның торышына, кәефенә, ихтияжларына, мәнфәгатьләренә игътибар.

5. Балалар һәм олылар арасында хезмәттәшлек итү, баланы белем бирү мөнәсәбәтләрендә тулы хокуклы катнашучы (субъект) дип тану. Бу принцип белем бирү өлкәсендә барлык субъектларның да актив катнашуын күздә тоталар – балалар һәм өлкәннәр-тормышка ашыруда программалар.

6. Оешманың гаиләсә белән хезмәттәшлеге. Гаилә белән хезмәттәшлек итү, гаиләгә карата ачыклык, гаилә хөрмәте кыйммәтләрен һәм горәф-гадәтләрен, аларның исәпкә алу Мәгариф эшендә мөһим принцип булып тора мәгариф программасы.

7. Социальләштерү, мәгариф, сәламәтлек саклау оешмалары һәм башка партнерлар белән үзара хезмәттәшлек балаларны үстерүгә һәм белем бирүгә, шулай ук жирле берләшмә ресурсларын һәм өстәмә программалар вариант программаларын куллануга керткән өлеш

балалар үсешен баеп өчен белем бирү.

8. Мәктәпкәчә белем бирүне индивидуальләштерү мәгариф эшчәнлеген ачучы мондый төзүне күздә тоталар. һәр баланың шәхси үсеш теориясә барлыкка килү өчен мөмкинлекләр бар.

9. Яшь адекватность мәгариф. Принцип педагог тарафыннан мәктәпкәчә белем бирүнең эчтәлеген һәм методларын сайлап алуны күздә тота.

балаларның яшь үзенчәлекләре белән бәйле.

10. Тулы эчтәлеге һәм интеграция аерымы мәгариф өлкәләре. Стандарт нигезендә Программа күздә тота балаларны төрле яклап социаль-коммуникатив, танып-белү, сөйләм, сәнгать-эстетик һәм физик яктан үстерү ярдәмендә балалар активлыгының төрле төрләре.

11. Белем бирү процессының комплекслы-тематик төзелеше принцибы.

Программаны тормышка ашыру белем бирү процессында катнашучыларның тыгыз хезмәттәшлеге аша тормышка ашырыла:

1. Шәхси-юнәлешле алым:

- шәхси-юнәлешле алым, ул бурычларны үстерү өчен белем бирү процессын оештыруны күздә тота.

шәхеснең ижади потенциалы;

• балалар һәм өлкәннәр белән хезмәттәшлек итү һәм хезмәттәшлек итү, баланы белем бирү мөнәсәбәтләрендә тулы канлы катнашучы итеп тану;

- баланың үсеше, аның сәләтләре, мәнфәгатьләре һәм мөмкинлекләре нигезендә, һәркемне тәрбияләү һәм укыту өчен шартлар тудыру тәрбияләнүчене аның үсешенә индивидуаль үзенчәлекләрен исәпкә алып.

2. Системалы-эшчән алым:

- системалы якын килү - мөстәкыйль компонентны үзара бәйләнгән компонентлар җыелмасы буларак карау, ягъни Тулаем алганда мөнәсәбәтләр һәм алар арасында элементләр;

- эшчәнлек алымы-баланың хезмәт һәм аралашу субъекты позициясеннән эшчәнлеген оештыру (үзе активлыгы));

• баланың төрле эшчәнлек төрләрендә танып-белү кызыксынуларын һәм гамәлләрен формалаштыру, аның барышында алар яңа юл белән танийлар

проблемалы мәсьәләләрне хәл итү;

- культурологик якын килү бала үзенә тарта торган белем бирү эшчәнлегенә технологияләрен сайлап алуны күздә тота.

мәдәният мирасына, гайлә, җәмгыять, дәүләт традицияләренә, аның ижатын активлаштыруга ярдәм итә.

Лексика байаы бара: синонимнар һәм антонимнар актив кулланыла. Элементә сүз үсә: балалар сөйли, сөйли ала рәсемдә, иң мөһиме генә түгел, ә детальләрен дә биреп.

Танып-белү үсеше

Танып-белү эшчәнлегендә төс, форма һәм зурлыгы, предметлар төзелеше камилләшүен дәвам итә;

балаларның күзаллаулары системалаштырыла. Балалар дип атыйлар гына түгел, төп төстә һәм аларның оттенки, эмма промежуточные цветовые оттенки;

турыпочмаклы, оваллар, өчпочмаклы формалар. 6 яшькә Балалар җиңел рәткә тезелә – яшь буенча яки кимү буенча – унга кадәр

төрле предметлар зурлыгы буенча. Эмма мәктәпкәчә яштыгә балалар объектларның пространство торышын анализлаганда кыенлыктар кичерә, әгәр дә

очраша белән тәңгәл килмәү формалары һәм аларның пространство. Өлкән яшьтәге мәктәпкәчә яшьтәге балалар үсешен давам итә фикерләү. Балалар бу бурычны ачык планда гына хәл итеп калмыйча, объектны үзгәртеп корырга да сәләтле. Бирү гомумиләштерү камилләшү, бу сүзләр-логик фикерләү нигезе булып тора. 5-6 яшь-ул ижади яшь. Балалар мөстәкыйль рәвештә ала сочинить оригиналь правдоподобные тарих. Ирексездән ирексезгә күчү күзәтелә игътибар.

Конструкцияләү әлеге эшчәнлек барган шартларны анализлый белү белән характерлана. Балалар кулланалар.

агач конструкторның төрле детальләрен атыйлар. Корылманың детальләрен, булган материалга карап, алмаштыра алалар.

Үрнәкне тикшерүнең гомумиләштерелгән ысулы белән үзләштерәләр. Конструктив эшчәнлек схема нигезендә, ният буенча башкарылырга мөмкин

шартлар буенча да.

Социаль-шәхси үсеш

Балалар танып-белү активлыгын күрсәтәләр. Бала яшьтәшләре белән эчтәлекле элементларга мохтаж. Аларның сөйләмнәре контактлар булалар да артык озаң һәм актив. Балалар мөстәкыйль рәвештә бер-береңә ярдәм итү нигезендә зур булмаган төркемнәргә берләшәләр

күңел. Бу яшьтә балалар ия дифференцированное тамаша турында совет гендерной принадлежностей буенча существенным билгеләре (хатын - кыз һәм ир-ат сыйфатлары, хисләр чагылышы үзенчәлекләре).

Уен белән кызыксыну ачык күрсәтә.

Уен эшчәнлегендә алтынчы яшьлек балалар инде ала бүленергә ата-аналар кадәр уен һәм төзиләр үз тәртибе, придерживаясь әһәмият. Уен үзара бәйләнеш эчтәлегенә буенча да, интонацион алынган роль буенча да тиешле сүз белән үрелеп бара. Сүз, сопровождающая реаль мөнәсәбәтләр балалар белән аерылып тора рольле сөйләм. Рольләренә бүлгәндә конфликтлар килеп чыгарга мөмкин

белән субординацией рольле үз-үзенә тоту. «Үзәк " дигән мәгънәле уен киңлеген оештыру күзәтелә.

"периферия". Уенда балалар еш кына бер-берсен контрольдә тотарга омтыла - теге яки бу персонажның үзен ничек тотарга тиешлеген күрсәтә.

Бала эмоциональ халәтләрен ачыктан-ачык чагыштырырга, эмоциональ халәтне күрергә омтыла.

тавышның интонацияләнгән. Яшьтәшләренә гамәлләр белән кызыксына.

9

Хезмәт эшчәнлегендә элек үзләштерелгән балалар хезмәтенең төрләре сыйфатлы, тиз, аңлы рәвештә башкарыла. Актив үсә хезмәт эшчәнлеген планлаштыру һәм үз-үзгә бәяләү.

Сәнгать-эстетик үсеш

Рәсем ясау эшчәнлегендә 5-6 яшьлек бала түгәрәк, овал, турыпочмаклы формадагы предметларны ирекле рәвештә сурәтләр ала, состоящих бер өлештән торган төрле формаларын һәм соединения төрле линияләрен. Чәчәкләр турында күзаллаулар киңәя (төп төсләр һәм оттенки беләләр,

мөстәкыйль рәвештә эзерләргә мөмкин розовый һәм Зәңгәр төс). Өлкән яшь - ул актив рәсем ясау яше.

Рәсемнәр эчтәлеге буенча төрле булырга мөмкин: бу балаларның тормыш хатирәләре, фильм һәм китапларга иллюстрацияләр, воображаемые хәлләр. Гадәттә, рәсемнәр төрле объектларның схематик сурәтләреннән гыйбарәт, әмма аерылырга мөмкин композицион чишелешнең оригинальлеге. Кешенең сурәте жентекләрәк һәм пропорциональ була бара. Рәсем буенча сурәтләнгән кешенең жөнәсәле булуы һәм эмоциональ халәте турында хөкөм йөртәргә була. Аерым балаларның рәсемнәре аерылып тора оригинальлек, креативлык. Бу лепке балаларга түгел, кыенлык тудырырга, артык катлаулы формасы буенча сурәтләр. Балалар уңышлы төрле пропорцияләренң турыдан-турыпочмаклы һәм түгәрәк формадагы предметларны кисү белән эш итәләр.

Балалар ала конструкцияләргә бер кәгазь, складывая аны берничә тапкыр (2,4,6 сгиб); табигый материал.

Өлкән яшьтәге мәктәпкәчә яшьтәге балаларны музыкага эмоциональ реакция аерып тора. Интонация-моң юнәлешә барлыкка килә музыкаль кабул итү. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар жырлый ала бернинди килеренкелек, салмак кына, отчетливо әйтеп сүзләрен; ирекле башкара бия

хәрәкәтләр: тапкырга аяк кую белән ярымприседанияләр, сикерүдә аякларны чиратлап алга ыргыту һ. б. ларны импровизацияләргә мөмкин,

әлеге темага көйләр ижәт итәргә. Музыка жанрлары һәм төрләре турында беренчел тамашалар формалаша.

1.2. Программаны үзләштерүнең планлаштырылган нәтижәләре

Федераль дәүләт белем бирү стандартларына туры китереп, мәктәпкәчә балачак үзенчәлекләре һәм мәктәпкәчә белем бирүнең системалы үзенчәлекләре эшлиләр

мәктәпкәчә яшьтәге баладан билгеле бер белем бирү казанышларын таләп итү дәрәжә түгел. Шуңа күрә үзләштерү нәтижәләре

Программалар мәктәпкәчә белем бирүнең максатчан ориентирлары рәвешендә тәкъдим ителгән һәм ул яшь үзенчәлекләреннән гыйбарәт мәктәпкәчә белем бирүне тәмамлау этабында баланың мөмкин булган казанышлары.

Мәктәпкәчә белем бирүнең максатчан ориентирларына түбәндәге социаль-норматив яшь характеристикалары керә:

мәктәпкәчә яшьтәге балаларның мөмкин булган казанышлары:

1.2.1. Максатчан ориентирлар

Бала төрле эшчәнлек төрләрендә мөстәкыйльлек күрсәтә, ижади инициатива күрсәтергә омтыла. Алу мөстәкыйль рәвештә максат куярга, аның ирешүенә юл уйлап табарга, ниятне тормышка ашырырга һәм алынган нәтижәне максат позициясеннән бәяләргә.

Өлкәннәрнең һәм башка балаларның мимикада, пантомимикада, гамәлләрдә, сүз интонациясендә чагылган эмоциональ торышын аңлай, ярдәм итәргә эзер. Кешеләр, Музыка, Табигать, картиналар, скульптура кәефендә уртақ сыйфатлар табарга сәләтле сурәт. Кешеләрнең теге яки бу эмоциональ халәтенең сәбәпләре турында үз фикерен әйтә, кайбер образлы чараларны аңлай, алар кәефне сынлы сәнгатьтә, музыкада, сәнгать әдәбиятында тапшыру өчен файдаланыла

Балалар мөстәкыйль рәвештә яки кечкенә генә тәрбияче ярдәме белән уртақ эшчәнлек алып бару өчен берләштергә, гомумиләштерергә мөмкин

уйлау, рольләренә бүлү, гамәлләренә Килештерү, алынган нәтижәне һәм мөнәсәбәтләренң характерын бәяләү.

Бала үз активлыгын жайга салырга, чиратны үтөргө, башка кешеләрнең хокукларын исәпкә алырга омтыла. Инициатива күрсәтә. аралашу, яштышларе белән тәэсирләре белән уртаклаша, сораулар бирә, башка балаларны аралашуга жәлеп итә. Уен темасын алдан билгели ала, уртак уен белән кызыксына. Уен эшчәнлегендә үз мәнфәгатьләрен килештерә партнерларның мәнфәгатьләрен дә аңлата, ниятләрен аңлата, партнерга мөрәжәгать итә белә. Уен экспериментлары, үсеп килүче һәм танып-белү уеннары, әзер эчтәлекле уеннар белән кызыксына. кагыйдәләр уен бурычы һәм кагыйдәләре белән төгәл яраштырып эш итәләр. Бай сүзлек запасы бар. Сүз чиста, грамматик яктан дөрес, мәгънәле. Сүз запасы шактый арта, сөйләмнең грамматик төзөлеше камилләшә, гади фикерләр барлыкка килә. якын-тирә. Бала файдалана гына түгел, гади, әмма катлаулы тәкъдимнәр. Физик күнегүләр белән кызыксына. Бала физик күнегүләренә дөрес башкара, үз-үзен контрольдә тотта. самооценка. Мөмкин мөстәкыйль уйлап табарга һәм үтөргә авыр булмаган физик күнегүләр. Төп мәдәни-гигиеник процессларны (ризык культурасы, юу, киенү, киенү) мөстәкыйль башкара, кабул итүгә ия. чистки киём һәм аяк киёмә ярдәмдә щетки. Кулларны юарга яки причесаться кирәк булганда, мөстәкыйль рәвештә сизә. Аерым кагыйдәләренә үзләштердем. үз-үзенә хәвәфсез тоту, өлкән кешегә үз хәле һәм булдырмаска кирәк булган кайбер куркыныч хәлләр турында сөйләргә сәләтле. Өлкәннәргә хөрмәт күрсәтә. Якын кешеләрнең сәламәтлегенә белән кызыксына, аларны ягымлы итеп әйтә белә. Омтылу өлкәннәргә үз эшләре, яраткан уеннары һәм китаплары турында сөйләү. Өлкәннәрнең поручениеләренә игътибарлы, мөстәкыйльлек күрсәтә. аларны үтәүдә нык торучанлык, хезмәттәшлеккә керә. Интеллектуаль активлык күрсәтә, танып-белү кызыксынуы уяна. Кабул итәргә һәм мөстәкыйль куярга мөмкин танып белү бурычын һәм аны мөмкин булган ысуллар белән хәл итү. Интеллектуаль хисләр, зирәклең һәм зирәклең күрсәтә, бик теләп экспериментлый. Шәхси тәҗрибә кысаларында булган вакыйгалар, үткәндәге һәм киләчәкдәге вакыйгалар, тормыш белән кызыксына туган шәһәр һәм ил, төрле халыклар, хайваннар һәм үсемлекләр дөньясы. Фантазияләштерә, төрле тарихлар иҗат итә, проблемаларны хәл итү юлларын тәкъдим итә. Үз исемен, әтисен, фамилиясен, женесен, туган көнен, адресын, телефон номерын, гаилә әгъзаларын, ата-аналар һөнәрен белә. Аерым органнарны оештыру, билгеләү, аларның нормаль эшләве шартлары турында кайбер мәгълүматларга ия. Үзе, тормышы, хыяллары, казанышлары, мавыгулары турында бик теләп сөйли. Уңай бәягә ия, омтыла. уңышлы эшчәнлек. Гаилә, гаилә һәм туганлык мөнәсәбәтләре турында күзаллаулар бар, туганлык элементләренә ничек саклануын, ничек күрсәтелүен белә мөнәсәбәтләр мөхәббәт һәм кайгыртучанлык гаиләдә, белә, кайбер мәдәни традицияләренә һәм увлечения гаилә әгъзалары. Өһәмияте турында күзаллаулар ата-аналар һөнәрләре арасында элементләр билгели. Туган шәһәре турында тулырак күзаллаулар бар. Үз иленә исемен, аның дәүләт символларын белә, хис кичерә үз илен белән горурлык. Туган илнең табигате, Россия һәм туган шәһәрнең истәлекле урыннары, якты вакыйгалары турында кайбер күзаллаулар бар.

күптән түгел Бөек россиялеләр. Дөньяның башка илләрендә кешеләр тормышы белән кызыксына. Хис-кичерешләре белән уртаклашырга омыла. Үсемлекләрнең һәм хайваннарның күптөрлелеге, аларның ихтыяжлары, тере организмнар турында күзаллаулары бар, карау турында күзаллауларга ия кайбер хайваннар, үсемлекләр артыннан булган күзаллауларны үз эшчәнлекләрендә кулланьрга омыла.

Төркемдә үз-үзеңне тотуның билгеләнгән тәртибен үти, тәрбияче контроленә генә түгел, ә бәлки үз-үзен тотышына да юнәлтелә, самоконтроль нигезендә танылган кагыйдәләр, белмәвен приемами гадел бүлү уенчыктар, предметлар. Аңлый, ни өчен кирәк үтәү кагыйдәләрен үз-үзеңне тоту, тудыра нәтижәләрен үз неосторожных гамәлләр өчен башка балалар.

Конфликтларны тыныч хәл итәргә омыла. Өлкәннәргә башкаруда ярдәм итү һәм аңа ярдәм итү ихтыяжы булырга мөмкин яңа шартларда үз-үзеңне тоту кагыйдәләре. Өлкән кешене тыңлый һәм аңлай, кагыйдә яки үрнәк буенча төрле эшчәнлек төрләрендә эшли, сәләтле бу ирекле гамәлләр, мөстәкыйль рәвештә планлаштыра һәм атый, ике-өч последовательных гамәлләр, сәләтле тотып калырга, хәтердә кагыйдә, өлкәннәр әйткәнчә, аның буенча искәртмәләрсез эш итәргә дә, үз фикерләрен дәлилләргә дә сәләтле, нәтижәле булырга омыла эшнә темага туры китереп башкару, өлкәннәргә нәтижәле.

Конфликтларны тыныч хәл итәргә омыла. Өлкәннәргә башкаруда ярдәм итү һәм аңа ярдәм итү ихтыяжы булырга мөмкин яңа шартларда үз-үзеңне тоту кагыйдәләре. Өлкән кешене тыңлый һәм аңлай, кагыйдә яки үрнәк буенча төрле эшчәнлек төрләрендә эшли, сәләтле бу ирекле гамәлләр, мөстәкыйль рәвештә планлаштыра һәм атый, ике-өч последовательных гамәлләр, сәләтле тотып калырга, хәтердә кагыйдә, өлкәннәр әйткәнчә, аның буенча искәртмәләрсез эш итәргә дә, үз фикерләрен дәлилләргә дә сәләтле, нәтижәле булырга омыла эшнә темага туры китереп башкару, өлкәннәргә уңай бәя бирү.

1.3. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган программаның бер өлеше

Мәктәпкәчә белем бирүнең инновацион программасы Н. е.Веракса, Т. С. Комарова, Э. М. Дорофеева редакцияләре астында.

Программаның максаты: Россия Федерациясә халыкларының рухи - әхлакый кыйммәтләре, тарихи һәм милли-мәдәни традицияләр нигезендә гармонияле үсеш алган һәм социаль җаваплы шәхес тәрбияләү.

Бурыч:

- Россия халыкларының рухи-әхлакый кыйммәтләренә, тарихи һәм милли-мәдәни традицияләренә, шулай ук төбәкнең табигый-географик һәм мәдәни-тарихи үзенчәлекләренә туры китереп, тәрбияләнүчеләрнең яшә һәм индивидуаль үзенчәлекләрен һәм сәләтләрен исәпкә алып, укуы һәм тәрбияне берләштерү;
- Яшәү урынына, женесенә, милләтенә, теленә, социаль статусына, психофизиологик һәм башка үзенчәлекләренә, шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнган булуына карамастан, мәктәпкәчә балачак чорында һәр баланың тулы канлы үсешә өчен тигез мөмкинлекләр тәмин итү);
- балаларның физик һәм психик сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, шул исәптән тәрбияләнүчеләрнең эмоциональ иминлеген тәмин итү өчен шартлар тудыру;
- мәктәпкәчә яшәтәге балаларда патриотизм, традицион кыйммәтләргә хөрмәт, туган якка карата кызыксыну һәм хөрмәт, традицион гендер тамашалары, шәхеснең әхлакый нигезләре;

- төрле дәрәжәдәге белем бирү программалары кысаларында тормышка ашырыла торган мәгариф максатларының, бурычларының һәм эчтәлегенәң дәвамчанлыгын тормышка ашыру (алга таба-мәктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирү төп мәгариф программаларының дәвамчанлыгы);
- уку эшчәнлегенәң алшартларын Формалаштыру һәм алдынгы тормыш кыйммәтләренәң берсе буларак мәгарифкә мөнәсәбәт;
- белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның үзара хөрмәтенә, тигез хокуклылыгына, игелеклеләгенә һәм хезмәттәшлегенә нигезләнәң балалар-олылар берләшмәсе булдыру;
- балалар инициативасына, ижатына, шәхесен үстерүгә һәм үз-үзен тормышка ашыру өчен шартлар тудыруга юнәлтеләң балалар тормышка ашыру (ПДР) киңлеген булдыру;;
- федераль дәүләт белем бирү стандартларына һәм "мәктәпкәчә яшәтәге балалар тууыннан" программасы таләпләренә туры китереп, заманча үсеш ала торган фән-пространство мохите (РППС) булдыру»;
- мәктәпкәчә белем бирүнең ачыклығын, ата - аналарның (законлы вәкилләрнең) белем бирү процессында катнашуларын, гаиләгә психологик-педагогик ярдәм күрсәтүне, мәктәпкәчә белем бирү һәм гаилә шартларында балаларны тәрбияләү алымнарының бердәмләген тәмин итү.

1.3.3. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаша торган бер өлеш

Программа тәрбияләнүчеләрне Татарстан Республикасының төбәк үзенчәлекләре белән таныштыру процессларына кертүне күздә тоты. МАДОУ да милли мәгарифне үстерү юнәлдерелгән::

- Заманча методик һәм программа продуктлары нигезендә Туган тел һәм татар телен һәм мәдәниятен өйрәтү методларын камилләштерү, билингваль укытуның яңа методларын эшләү һәм гамәлгә кертү;;

- балалар өчен белем бирү-танып-белү һәм уен электрон ресурсларын эшләү һәм апробацияләү.

Анда туган як тарихын, мәдәниятен, архитектурасын, табигатен, башка милләт вәкилләре, шул исәптән татарлар белән аралашуны, баланың гомуми мәдәниятенә нигез салуны күздә тоты.:

1. Яшәү урынына, жөнәсенә, милләтенә, теленә, социаль статусына карамастан, мәктәпкәчә балачак чорында һәр баланың тулы канлы үсешә өчен тигез мөмкинлекләр тәмин итү;

2. Балалар шәхесенәң гомуми культурасын формалаштыру, аларның социаль, әхлакый, эстетик, интеллектуаль, физик сыйфатларын, инициативалылыгын, мөстәкыйльлеген һәм жаваплылыгын үстерү, уку-укыту эшчәнлегенәң алшартларын формалаштыру;

3. Туган якны өйрәнү өлкәсендә мәктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирү максатларының, бурычларының һәм эчтәлегенәң дәвамчанлыгын тәмин итү;

4. Татар телен үзләштерү һәм Татарстан Республикасы дәүләт телләрен саклау, этникара мәдәниятне, һәр тәрбияләнүченәң башка милләт вәкилләре белән үзара мөнәсәбәтләр субъекты буларак коммуникатив сәләтләрен үстерү өчен уңай шартлар тудыру;

5. Татарстан Республикасында яшәүчә халыкларның милли мәдәниятә чыганакларына тарту. һәр балага ана телендә белем һәм тәрбия бирү, балаларда милли мәдәниятнең иң яхшы үрнәкләрендә, халык горәф-гадәтләрендә әхлак нигезләрен формалаштыру мөмкинлегә бирү.

6. Толерант шәхес тәрбияләү өчен уңайлы шартлар тудыру-башка милләт кешеләренә, аларның мәдәни кыйммәтләренә карата мөхәббәт һәм хөрмәт тәрбияләү.

7. Туган як табигате белән танышу, экологик культура формалаштыру.

8. Балаларны республиканың иҗтимагый тормышы, ТР һәм РФ символлары, архитектура һәйкәлләре, декоратив-гамәли сәнгать белән таныштыру.

9. Балаларның рухи-әхлакый культурасын үстерү, мәктәпкәчә яшътәге балаларга Татарстан Республикасының ике дәүләт теленә өйрәтү процессында тел коммуникацияләрен һәм туган якның традицион халык мәдәнияте чаралары белән кыйммәтле юнәлеш бирү.

10. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе һәм гаилә шартларында балаларны тәрбияләүдә алымнарның бердәмлеге.

11. 19-нчы номерлы МАДОУ төркемнәрендә мәктәпкәчә яшътәге балалар арасында татар телендә беренчел аралашу күнекмәләрен үзләштерү максатыннан тиешле тел мохитен баепу буюнча эшне камилләштерү.

19-нчы номерлы МАДОУ махсус икътисади зонасы түбәндәге төп принципнары һәм нигезләмәләренә тормышка ашыра:

- һәр баланың һәрьяклап үсешен, шул исәптән социаль, әхлакый, эстетик, интеллектуаль һәм физик сыйфатнарын, инициативалылыгын, мөстәкыйльлеген һәм жаваплылыгын үстерүне тәмин итә;
- яшъ буюнча туры килү принцибын тормышка ашыра – үсешнең психологик законнары һәм яшъ мөмкинлекләре нигезендә мәктәпкәчә белем бирүнең эчтәлеген һәм методнарын тәкъдим итә.;
- фәнни нигезләнгәнлек һәм практик кулланылыш принципнарын яраштыра – яшъ психологиясенең һәм мәктәпкәчә педагогиканың төп нигезләмәләренә туры килә, һәм мәктәпкәчә белем бирүнең массакуләм практикасында уңышлы гамәлгә ашырылырга мөмкин;
- тулылык, кирәк һәм җитәрлек булу критерийнарына туры килә – куелган максатнары һәм бурычнары кирәкле һәм җитәрлек материалда хәл итә, махсималь рәвештә тиешле минимумга якынлаша;
- Россиянең традицион рухи-әхлакый һәм социомәдәни кыйммәтләр нигезендә укыту һәм тәрбияне берләштерә;
- җәмгыятьтә кабул ителгән кеше, гаилә, җәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә үз-үзеңне тоту кагыйдәләре һәм нормалары нигезендә балаларның позитив социализациясе принципнарына төзелде;
- мәктәпкәчә яшътәге барлык төркемнәр һәм балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәп арасында давамчанлыкны тәмин итә;
- мәктәпкәчә белем бирүне индивидуальләштерү принцибын тормышка ашыра, бу исә балаларның шәхси үзенчәлекләрен, мөмкинлекләрен һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алып, белем бирү процессын төзүне аңлата • ;
- өлкәннәренң бала белән шәхси-юнәлешле үзара бәйләнешенә нигезләнә, бу һәр баланың уникальлеген, кабатланмаслыгын аңлау (тану); төрле эшчәнлек төрләрендә балаларның инициативасын хуплау һәм үстерү дигән сүз.;
- төбәк спецификасын исәпкә алуны һәм белем бирү процессын төбәк үзенчәлекләренә карап үзгәртүне күздә тотта;
- мәктәпкәчә белем бирүнең Ачыклығы принцибын тормышка ашыра;
- тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре белән нәтиҗәле хезмәттәшлекне күздә тотта;
- куллана өстенлекләре чөлтәр белән хезмәттәшлек җирле берләшмә;

- заманча мәгълүмати-белем бирү мохите булдыруны күздә тотә.;
- педагогларның һөнәри һәм шәхси үсеше механизмын тәкъдим итә.

Программа нигезләмәләре нигезендә бала белем бирү процессында тигез хокуклы катнашучы буларак чыгыш ясый, аны гамәлгә ашыру барышында аның шәхси-шәхси үзенчәлекләрен, ихтияжларын һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алу әйдәп баручы урынны алып тора. Әлеге шартны хәл итү өчен белем бирү киңлегенә Н. Е.Веракса тарафыннан тәкъдим ителгән балалар тормышка ашыру киңлегә төшенчәсе кертелә.

Балаларны тормышка ашыру пространствосы (ПДР) баланың Мәгарифтәге төп урынын билгели һәм һәр баланың индивидуальлеген үстерүне, аның уникальлеген яклауны, төрле-үсеш ала торган гуманистик-олыларга хас булган балалар-олылар берләшмәсен булдыруны күз алдында тотә. Бала шәхес буларак раслана, аның өлкәннәр һәм яшътәшләре белән нәтижәле социаль хезмәттәшлек тәҗрибәсе барлыкка килә, социаль уңыш һәм үз әһәмиятендәге кичерешләр формалаша. Балалар тормышка ашыру киңлегә контекстында педагог бала артыннан, яңа формалар булдыруда һәм балалар-олылар берләшмәсенә күрсәтүдә аның активлыгында ярдәм итеп кенә кирәк. Шул ук вакытта педагогның роле гомумән кимеми, чөнки һәр педагогның профессиональлегә, ижаты һәм инициативасына программаның максатларына һәм бурычларына уңышлы ирешү бәйле.

2. ЭЧТӘЛЕКЛЕ БҮЛЕК

2.1. Баланы үстерү юнәлешләре нигезендә белем бирү эшчәнлеген тасвирлау

Балалар бакчасының белем бирү программасының эчтәлегә яшь психологиясенә һәм мәктәпкәчә яшътәге балаларның төп нигезләмәләренә туры килә педагоглар үсеп килүче Белем бирү принцибы буенча төзелгән, аның максаты-баланың һәрьяклап үсеше һәм аны тәмин итү тәрбия һәм укуы максатларының һәм бурычларының бердәмлегә.

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә педагогик процессның бөтенлегә якинча төп белем бирү программасын гамәлгә ашыру белән тәмин ителә Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән министрлыгының коррупциягә каршы сәясәтен тормышка ашыру гамәлләре турында хисаплар Жәйге чорда июнь-август айларында белем бирү эше ике формада - урта белем бирү эшчәнлегә алып барыла педагог балалар белән индивидуаль эш алып бара.

2.1.1 БЕЛЕМ БИРҮ ӨЛКӘСЕ «СОЦИАЛЬ-КОММУНИКАТИВ ҮСЕШ»

Юнәлеш:

- Социализация, жәмгыятьне үстерү, мәктәпкәчә яшътәге балаларга әхлакый тәрбия бирү. Балаларның уен эшчәнлеген үстерү.

төрле социаль рольләренә үзләштерү максаты.

Ребенок бала гаиләдә һәм жәмгыятьтә, мәктәпкәчә яшътәге балаларга патриотик тәрбия бирү.

- Үз-үзенә хезмәт күрсәтү, мөстәкыйльлек, хезмәт тәрбиясе.
- Көнкүрештә, социумда, табигатьтә куркынычсыз тәртип нигезләрен формалаштыру.

Эчтәлек психологик-педагогик эш

Социализация, аралашу үсеше, әхлакый тәрбия

Өлкән төркем (5 яшьтән 6 яшькә кадәр)

Балалар арасында дустанә мөнәсәбәтләр тәрбияләү; бергәләп уйнарга, эшләргә, шөгыльләнәргә, шатландырырга омтылу өлкәннәргә яхшы гамәлләр белән тәмин итү; мөстәкыйль рәвештә урта кызыклы шөгыльләр таба белү.

Өйләнә-тирәдәгеләргә ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү.

Кечкенәләр турында кайгыртырга, аларга ярдәм итәргә, йомшаграк кешеләргә якларга өйрәтәргә. Формалаштырырга мондый сыйфатлар, ничек сочувствие, ярдәмчел.

Тыйнаклык, тирә-юньдәгеләр турында кайгырту, ярдәмгә һәм игътибар билгесенә карата рәхмәт хисләре тәрбияләү.

яңа материал-ны үзләштерү Дәрәҗәлек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү. Балаларның үз карашларын белдерергә омтылышын үстерергә.

тирә-юньгә, мөстәкыйль рәвештә моның өчен төрле сөйләм чараларын табарга кирәк.

Жәмәгать урыннарында үз-үзеңне тоту кагыйдәләре, балалар бакчасы, йорт төркемендә бурычлар турында күзаллауларны киңәйтү.

Обогащать сүзгә балаларны вежливыми сүзләр (Исәнмесез, сау булыгыз, сау-сәламәт, зинһар, гафу итегез, рәхмәт һ. б.). Побуждать к фольклор сөйләмендә куллану (мәкальләр, әйтемнәр, әкиятләр һ.б.). Туган телнең нигезләрен формалаштыруда әһәмиятен күрсәтәргә әхлак.

Өлкән төркем (5 яшьтән 6 яшькә кадәр)

Образы Я. киңәйтергә күзаллауларын бала үзгәртү турында позициясен өлкәннәр белән бәйлә рәвештә (жаваплылык кече, хөрмәт) өлкәннәргә, шул исәптән өлкәннәргә ярдәм итү һ. б.). Символик һәм образлы чаралар аша баланың үзе турында күзаллауларын тирәнәйтү

узган, бүгенгесе һәм киләчәк.

Киңәйтергә традицион гендерные тамашалар. Үз яшьтәшләренә карата ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү.

калма-каршы женес.

Гаилә. Углублять тамаша бала турында гаилә һәм аның тарихы. Өйрәтергә булдырырга гади генеалогическое ағач белән терәк.

гаилә тарихы.

Углублять тамаша турында сөйләде, ата-аналар эшли, ничек мөһим жәмгыять өчен аларның хезмәте. Балаларның көчәннән килгәнчә катнашуын хупларга.

төрле гаилә бәйрәмнәрен әзерләү. Өй буенча Даими вазыйфаларны башкарырга өйрәтү.

Балалар бакчасы. Якин-тирә мохиткә кызыксыну формалаштыруны дәвам итәргә: балалар бакчасы, балалар яши торган йорт, участка балалар бакчасы һ. б. төрле биналарны бизәү үзгәчәлегенә игътибар итәргә.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәрәҗәлек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү Уку эшчәнлеген оештыра белү. үзгәреشلәр буенча, мөмкин булган рәсмиләштерү вариантлары турында үз тәкъдимнәрен кертәргә. Балаларны әйләнә-тирә мохитне бәяләүгә әзерләү

тирәлек.

Төркемдә чисталык һәм тәртип сакларга, аны сәнгать эсәрләре, рәсемнәр белән бизәргә омтылу. Жәлеп итү

төркем бүлмәсен, бәйрәмнәргә залны бизәү. Балалар иҗат иткән әйберләренә, рәсемнәренә, аппликацияләренә (кошларны) кулланырга өндәү,

күбәләкләр, кар бөртекләре, яфраклы ботаклар һ.б.).

Баланың үзе турында коллектив әгъзасы буларак күзаллауларын киңәйтү, актив тормыш позициясе формалаштыру.

уртак проект эшчәнлегә, башка яшь төркемендәгә балалар белән хезмәттәшлек итү, мәктәпкәчә тормышта кулдан килгәнчә катнашу учреждениеләр Балалар бакчасында үткәрелә торган чараларга, шул исәптән эти-әниләр белән бергә (спектакльләр, спорт бәйрәмнәр һәм күңел ачу, балалар эшләре күргәзмәләрен әзерләү).

Үз-үзең хезмәт күрсәтү, мөстәкыйльлек, хезмәт тәрбиясе

Мәдәни-гигиена күнекмәләре. Формалаштырырга, балаларда привычку күзәтергә чисталыгы тән, опрятностью киём-салым, причёски; тешләренә мөстәкыйль чистартырга, юарга, кирәк булганда кулларны юарга. чиста ногтей; шул ютәл һәм чихании закрывать авызы һәм борыны яулык белән.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Ашау культурасын камилләштерү: ашханә приборлары (вилка, пычак) белән дәрес файдалана белү; пөхтә, тавышсыз, өстәл артында дәрес осанканы саклап, үтенеч белән мөрәҗәгать итәргә, рәхмәт әйтергә кирәк.

Үз-үзең хезмәт күрсәтү. Тиз, пөхтә киенергә һәм киенергә, үз шкафында тәртип сакларга (жәяргә) белү киём-салым (билгеле бер урыннар), опрес заправлять урын-жир.

Дәрескә материаллар һәм әсбапларны мөстәкыйль һәм үз вакытында әзерли белү, мөстәкыйль рәвештә таратырга өйрәтү

тәрбиячә әзерләгән материаллар өчен дәресләр, аларны жыештырырга, кисточкалар юарга, буяулар өчен розеткалар, палитра, өстәллә юу.

Иҗтимагый-файдалы хезмәт. Балаларда хезмәткә карата уңай мөнәсәбәт тәрбияләү, көченнән килгәнчә хезмәт итәргә теләү йөкләмә. Балаларга аларның хезмәтенәң әһәмиятен аңлату.

Уртак хезмәт эшчәнлегендә катнашырга теләк тәрбияләү. Төрле төрләрдә кирәкле күнекмәләр һәм күнекмәләр формалаштыру

хезмәт. Мөстәкыйльлек һәм җаваплылык тәрбияләү, башланган эшне ахырына кадәр житкерә белү. Иҗатны һәм инициативаны үстерергә.

хезмәтнең төрле төрләрен үтәү.

Балаларны иң экономиялә эш алымнары белән таныштыру. Хезмәт эшчәнлегә культурасын, сакчыл караш тәрбияләү.

материаллар һәм инструментлар.

1 яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Балалар арасында дустанә мөнәсәбәтләр тәрбияләү; привычку

уйнарга, эшләргә, бергәләп шөгыльләнәргә. Бер-беребезгә ярдәм итү теләген үстерү.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Игътибарны, аңлый белүне дәвам итү

куелган бурычны (нәрсә эшләргә кирәк), аңа ирешү ысуллары (ничек эшләргә); усидчивость тәрбияләү; ныклык күрсәтергә өйрәтү,

1 яңа материал-ны үзләштерү Дәрәслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Дәвам итәргә өйрәтергә, балаларны ярдәм итәргә өлкәннәргә ярдәм итәргә, тәртипкә, төркемдә: протирать уенчыктар, төзелеш материалы һ. б.

Балалар бакчасында тәртип урнаштыру, юлларны чүп — чардан, кышын кардан чистарту, су сибү, су сибү, юлларны себерү, чистарту.

Комлыктагы ком һ. б.).Ашханә буенча кизү торучыларның вазыйфаларын намус белән үтәргә: өстәлне сервировкаларга, аны ашаганнан соң тәртипкә китерергә. Табигатьтә хезмәт. Кызыксындырырга теләк үтәргә төрлө йөкләмәләр белән бәйлә карау хайваннар һәм үсемлекләр почмагында табигать почмагында дежурның бурычлары (су сибү комнатных үсемлекләр, рыхлить туфрак һ. б.).

Балаларны табигатькә көчәннән килгәнчә хезмәт итәргә: көзен — бакчада яшелчә жыюга, орлык жыюга жәлеп итү, чәчәк ата торган үсемлекләргә җирдән табигать почмагына күчереп утырту; кышын-агач һәм куяктар кәүсәләренә кар өю., кошлар һәм хайваннар өчен(табигать почмагында яшәүчеләр) яшел азык үстерү, тамыразык утырту, фигуралар һәм корымалар ясау.

кар; азын — яшелчә, чәчәкләр орлыкларын чәчүгә, үсентеләргә утыртуга; жәен-туфрак йомшартуға, түтәлләргә һәм клумбаларга су сибүгә.

Өлкәннәр хезмәтенә хөрмәт. Балаларның өлкәннәр хезмәте, хезмәт нәтижәләре, аның иҗтимагый әһәмияте турында күзаллауларын киңәйтү.

Кеше кулы белән эшләнгән эшләргә сакчыл караш формалаштыру. Балаларга аларның хезмәтләре өчен кешеләргә рәхмәт хисе тәрбияләү.

Куркынычсызлык нигезләрен формалаштыру

Табигатьтә куркынычсыз тәртип. Экологик культура һәм табигатьтә куркынычсыз тәртип нигезләрен формалаштыру.

Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән, кеше бу бәйләнешне бозмаса тиеш дигән төшенчәне формалаштыру хайваннар һәм үсемлекләр дөньясына.

Тере булмаган табигать күренешләре (яшен, яшен, яшен, Салават күпере), яшен вакытында үз-үзенә тоту кагыйдәләре белән таныштыру.

Балаларны бөҗәкләр тешләгәндә һәм тешләгәндә беренче ярдәм күрсәтү кагыйдәләре белән таныштыру.

Юлларда куркынычсызлык. Балаларның юл элементлары (машиналар йөрү өлеше, жәяүлеләр кичүе, тротуар), хәрәкәт турында беләннән ачыклау

транспорт, светофор эше турында.

Балалар яши торган урамнар һәм балалар бакчасына якын урамнар исемнәре белән таныштыру.

Юл йөрү кагыйдәләре, жәяүлеләр һәм велосипедчылар хәрәкәте кагыйдәләре белән таныштыру.

«Балалар», «трамвай тукталышы», «автобус тукталышы», «жәяүлеләр кичүе», «Пункт " кебек юл билгеләре белән таныштыруны дәвам итәргә

беренче медицина ярдәме күрсәтү», «туклану пункты», «туктау урыны», «көрү тыелган», «юл эшләре», «велосипед юлы»кебек темалар буенча фикер алыштылар.

Тормыш иминлеге. Кеше тормышы иминлеге нигезләрен ныгыту.

Елның төрле вакытында уеннар вакытында (сулыкларда коену, шуу) куркынычсызлык кагыйдәләре белән таныштыруны дәвам итәргә. велосипедта, чаналарда, тимераякта, чаңгыда һ. б.).

Көнкүрештә куркыныч чыганаclarы (электр приборлары, газ плитәсе, утюг һ.б.) турында белемнәрне киңәйтү. Куркынычсызлык күнекмәләрен ныгыту куллану көнкүреш предметлары.

Балаларның янгын сүндерүчеләр эше, янгын сәбәпләре, янгын вакытында үз-үзеңне тотуның гади кагыйдәләре турында белемнәрен ачыклау. Таныштыру

коткару хезмәтенең эше-ГТХМ. Өлкәннәрнең телефон аша шалтыратулары турында белемнәрен беркетергә «01», «02», «03». Өлкәннәргә ярдәм сорап мөрәжәгать итә белү. Үз исеменче, фамилияңне, яшенче, өй адресыңны, телефоныңны атарга өйрәтергә.

2.1.2 ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ОБЛАСТЬ «ПОЗНАВАТЕЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ»

Направления:

- Формирование элементарных математических представлений
- Детское экспериментирование
- Формирование целостной картины мира, расширение кругозора: ознакомление с предметным окружением; ознакомление с социальным

миром; ознакомление с миром природы.

Содержание психолого-педагогической работы

Формирование элементарных математических представлений

Количество и счет. Учить создавать множества (группы предметов) из разных по качеству элементов (предметов разного цвета, размера, формы, назначения; звуков, движений); разбивать множества на части и воссоединять их; устанавливать отношения между целым

множеством и каждой его частью, понимать, что множество больше части, а часть меньше целого множества; сравнивать разные части множества на основе счета и соотнесения элементов (предметов) один к одному; определять большую (меньшую) часть множества или их

равенство.

Учить считать до 10; последовательно знакомить с образованием каждого числа в пределах от 5 до 10 (на наглядной основе).

Сравнивать рядом стоящие числа в пределах 10 на основе сравнения конкретных множеств; получать равенство из неравенства (неравенство из равенства), добавляя к меньшему количеству один предмет или убирая из большего количества один предмет («7 меньше

8, если к 7 добавить один предмет, будет 8, поровну», «8 больше 7; если из 8 предметов убрать один, то станет по 7, поровну»).

Формировать умение понимать отношения рядом стоящих чисел ($5 < 6$ на 1, $6 > 5$ на 1).

Отсчитывать предметы из большого количества по образцу и заданному числу (в пределах 10).

Совершенствовать умение считать в прямом и обратном порядке (в пределах 10). Считать предметы на ощупь, считать и воспроизводить количество звуков, движений по образцу и заданному числу (в пределах 10). Познакомить с цифрами от 0 до 20.

Познакомить с порядковым счетом в пределах 20, учить различать вопросы «Сколько?», «Который?» («Какой?») и правильно отвечать на них.

Продолжать формировать представление о равенстве: определять равное количество в группах, состоящих из разных предметов; правильно обобщать числовые значения на основе счета и сравнения групп (здесь 5 петушков, 5 матрешек, 5 машин — всех игрушек поровну — по 5).

Упражнять детей в понимании того, что число не зависит от величины предметов, расстояния между предметами, формы, их расположения, а также направления счета (справа налево, слева направо, с любого предмета).

Познакомить с количественным составом числа из единиц в пределах

5 на конкретном материале: 5 — это один, еще один, еще один, еще один и еще один.

Величина. Учить устанавливать размерные отношения между

5–10 предметами разной длины (высоты, ширины) или толщины: систематизировать предметы, располагая их в возрастающем (убывающем) порядке по величине; отражать в речи порядок расположения предметов и соотношение между ними по размеру: «Розовая лента — самая широкая, фиолетовая — немного уже, красная — еще уже, но она шире желтой, а зеленая уже желтой и всех остальных лент»

и т. д.

Сравнивать два предмета по величине (длине, ширине, высоте) опосредованно — с помощью третьего (условной меры), равного одному из сравниваемых предметов.

Развивать глазомер, умение находить предметы длиннее (короче), выше (ниже), шире (уже), толще (тоньше) образца и равные ему.

Формировать понятие о том, что предмет (лист бумаги, лента, круг, квадрат и др.) можно разделить на несколько равных частей (на две, четыре). Учить называть части, полученные от деления, сравнивать целое и части, понимать, что целый предмет больше каждой своей

части, а часть меньше целого.

Форма. Познакомить детей с овалом на основе сравнения его с кругом и прямоугольником.

Дать представление о четырехугольнике: подвести к пониманию того, что квадрат и прямоугольник являются разновидностями четырехугольника.

Развивать у детей геометрическую зоркость: умение анализировать и сравнивать предметы по форме, находить в ближайшем окружении предметы одинаковой и разной формы: книги, картина, одеяла, крышки столов — прямоугольные, поднос и блюдо — овальные,

тарелки — круглые и т. д.

Развивать представления о том, как из одной формы сделать другую.

Ориентировка в пространстве. Совершенствовать умение ориентироваться в окружающем пространстве; понимать смысл пространственных отношений (вверху — внизу, впереди (спереди) — сзади (за), слева — справа, между, рядом с, около); двигаться в заданном направлении, меняя его по сигналу, а также в соответствии со знаками — указателями направления движения (вперед, назад, налево, направо и т. п.); определять свое местонахождение среди окружающих людей и предметов: «Я стою между Олей и Таней, за Мишей,

позади (сзади) Кати, перед

Наташей, около Юры»; обозначать в речи взаимное расположение предметов: «Справа от куклы сидит заяц, а слева от куклы стоит лошадка,

сзади — мишка, а впереди — машина».

Учить ориентироваться на листе бумаги (справа — слева, вверху — внизу, в середине, в углу).

Ориентировка во времени. Дать детям представление о том, что утро, вечер, день и ночь составляют сутки.

Учить на конкретных примерах устанавливать последовательность различных событий: что было раньше (сначала), что позже (потом), определять, какой день сегодня, какой был вчера, какой будет завтра.

Развитие познавательно-исследовательской деятельности

Познавательно-исследовательская деятельность. Закреплять умение использовать обобщенные способы обследования объектов с помощью специально разработанной системы сенсорных эталонов, перцептивных действий.

Побуждать устанавливать функциональные связи и отношения между системами объектов и явлений, применяя различные средства познавательных действий. Способствовать самостоятельному использованию действий экспериментального характера для выявления скрытых свойств. Закреплять умение получать информацию о новом объекте в процессе его исследования.

Развивать умение детей действовать в соответствии с предлагаемым алгоритмом. Формировать умение определять алгоритм собственной деятельности; с помощью взрослого составлять модели и использовать их в познавательно-исследовательской деятельности.

Сенсорное развитие. Развивать восприятие, умение выделять разнообразные свойства и отношения предметов (цвет, форма, величина, расположение в пространстве и т. п.), включая органы чувств: зрение, слух, осязание, обоняние, вкус.

Продолжать знакомить с цветами спектра: красный, оранжевый, желтый, зеленый, голубой, синий, фиолетовый (хроматические) и белый, серый и черный (ахроматические). Учить различать цвета по светлоте и насыщенности, правильно называть их. Показать детям особенности расположения цветовых тонов в спектре.

Продолжать знакомить с различными геометрическими фигурами, учить использовать в качестве эталонов плоскостные и объемные формы. Формировать умение обследовать предметы разной формы; при обследовании включать движения рук по предмету. Расширять представления о фактуре предметов (гладкий, пушистый, шероховатый и т. п.). Совершенствовать глазомер.

Развивать познавательно-исследовательский интерес, показывая занимательные опыты, фокусы, привлекая к простейшим экспериментам.

Проектная деятельность. Создавать условия для реализации детьми проектов трех типов: исследовательских, творческих и

нормативных.

Развивать проектную деятельность исследовательского типа. Организовывать презентации проектов. Формировать у детей представления об авторстве проекта.

Создавать условия для реализации проектной деятельности творческого типа. (Творческие проекты в этом возрасте носят индивидуальный характер.)

Способствовать развитию проектной деятельности нормативного типа. (Нормативная проектная деятельность — это проектная деятельность, направленная на выработку детьми норм и правил поведения в детском коллективе.)

Дидактические игры. Организовывать дидактические игры, объединяя детей в подгруппы по 2–4 человека; учить выполнять правила игры.

Развивать в играх память, внимание, воображение, мышление, речь, сенсорные способности детей. Учить сравнивать предметы, подмечать незначительные различия в их признаках (цвет, форма, величина, материал), объединять предметы по общим признакам, оставлять из части целое (складные кубики, мозаика, пазлы), определять изменения в расположении предметов (впереди, сзади, направо, налево, под, над, посередине, сбоку).

Формировать желание действовать с разнообразными дидактическими играми и игрушками (народными, электронными, компьютерными и др.).

Побуждать детей к самостоятельности в игре, вызывая у них эмоционально-положительный отклик на игровое действие.

Учить подчиняться правилам в групповых играх. Воспитывать творческую самостоятельность. Формировать такие качества, как дружелюбие, дисциплинированность. Воспитывать культуру честного соперничества в играх-соревнованиях.

Фән белән танышу

Балаларның предметлар дөньясы турында күзаллауларын баепуны дөвам итәргә. Аңлатырга билгеләү незнакомых предметлар. Формалаштыру

көнкүрештә кеше хезмәтен җиңеләйтә торган әйберләр (кофемолка, миксер, иттарткыч һ. б.) турында күзаллаулар, келәм һ. б.). Аңлату, ныклык һәм озын гомерлелек материалның үзлегенә һәм сыйфатларына бәйле. Үстерү

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәрәслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү Уку эшчәнлеген оештыра белү.: структурасы һәм температура өслеге, твәрдөст-йомшак, нәзеклегә-ныклык, блеск, звонкость.

Предметларны (билгеләнеше, төсе, формасы, материалы буенча) чагыштырырга, аларны классификацияләргә (савыт – саба, фарфор, пыяла савыт-саба) өндәргә, керамик, пластмасса).

Күп кенә кешеләр авырлыгы белән теләсә нинди әйбернең ясалыуы турында сөйләргә ("табын каян килгән?», «Китап ничек килеп чыкты? һ. б.).

Предметлар ия үткәне, бүгенгесе һәм киләчәге.

Социаль дөнья белән танышу

Балаларның һөнәрләр турында күзаллауларын баепу.

Киңәйтергә тамаша турында уку йортларында (балалар бакчасы, мәктәп, көллият, югары уку йорты), өлкәләрендә кеше эшчәнлегә (фән, сәнгать, житештерү, авыл хужалыгы).

Мәдәни күренешләр (цирк, китапханә, музей һ. б.), аларның атрибутлары, жәмгыять тормышында билгеләнеше белән таныштыруны дәвам итәргә,

алар белән бәйлә һөнәрләр, үз-үзеңне тоту кагыйдәләре.

Акчалар, аларның функцияләре (хезмәт өчен түләү, сатып алганда исәп-хисап ясау чарасы), бюджет һәм мөмкинлекләр белән таныштыруны дәвам итәргә

гаилә.

Кешелек тарихы турында гап-гади күзаллаулар формалаштыру (Борынгы дөнья, Урта гасырлар, заманча жәмгыять) аша сәнгать эсәрләре белән танышу (рәсем, скульптура, мифлар һәм дөнья халыкларының легендалары), кешеләрнең яшәү рәвешен реконструкцияләү

төрле-төрле

(кием-салым, жиһазлар, традицияләр һ. б.).

Балаларга тәрбияче, укытучы, табиб, төзүче, авыл хужалыгы, транспорт, сәүдә, элемент хезмәткәрләре һөнәрләре турында сөйләргә хезмәтнең мөһимлегә һәм әһәмияте турында; хезмәтне җиңеләйтү өчен төрле техника кулланылуы турында. Шәхси сораулар турында сөйлә кеше-хезмәт кешесенең эшлекле сыйфатлары.

Ижади һөнәр ияләре: рәссамнар, язучылар, композиторлар, халык декоратив-гамәли сәнгать осталары хезмәте; аларның хезмәт нәтиҗәләре (картиналар, китаплар, ноталар, декоратив сәнгать әйберләре) белән таныштыру.

Кешегә аның хезмәте өчен рәхмәт хисе тәрбияләү.

Кече ватан турында күзаллауларны киңәйтү. Балаларга туган якның истәлекле урыннары, мәдәнияте, гореф-гадәтләре турында сөйләү;

Туган ягыңны таныткан искиткеч кешеләр.

Балаларның туган ил, дәүләт бәйрәмнәре турында күзаллауларын киңәйтү (8 Март, Ватанны саклаучылар көне, Җиңү көне,

Яңа ел һ. б.). Ватанга мәхәббәт тәрбияләргә.

Россия Федерациясе (Россия) - бик зур, күп милләтле ил дигән күзаллаулар формалаштыру. Балаларга сөйләү

Мәскәү — төп шәһәр, илебез башкаласы булуы турында. Россия флагы һәм гербы, гимн көе белән таныштыру.

Балаларның Россия армиясе турында күзаллауларын киңәйтү.

Ватанны саклаучыларга хөрмәт тәрбияләү. Ватанны саклау, аны саклау авыр, әмма мактаулы бурычлар турында сөйләү тынычлык һәм иминлек; сугыш елларында илебезне дошманнардан, бабалардан, ата-бабалардан ничек батырларча көрәшүләре һәм яклавы турында. Чакыру балалар бакчасына сугышчылар, якын туганнарыннан булган ветераннар керә. Балалар белән картиналар, репродукцияләр, альбомнар, хәрби альбомнар карау тематикасы.

Табигый әйләнә-тирә мохит белән танышу

Балаларның табигать турындагы күзаллауларын киңәйтү һәм аныклау. Өйрәтергә күзәтергә, үстерергә любознательность.

Якын-тирәдәге үсемлекләр турында күзаллауларны беркетергә:

агач, куаклар һәм үлән үсемлекләре. «Урман», «болын» һәм «бакча» төшенчәләре белән таныштыру.

Продолжайте белән таныштырырга комнатными үсемлекләр.

Өйрәтергә ухаживать үсемлекләр. Үсемлекләрнең вегетатив үрчү ысуллары турында сөйләү.

Йорт хайваннары, аларның тәртипләре, кешегә бәйле рәвештә күзаллауларны киңәйтергә.

Балаларны табигать почмагында яшәүчеләрне карарга өйрәтергә.

Балаларның Кыргыз хайваннар турында күзаллауларын киңәйтү: кайда яшиләр, ничек ашыйлар һәм кышкы йокыга эерләнә (ер зарывається)

Көзгә яфраклар, аюлар берлогта кышлый). Кошлар турында күзаллауларны киңәйтү (карлыгач, сыерчык һ. б. мисалында).

Балаларга катнашучылар (ящерица, ташбака һ.б.) һәм бөжәкләр (бал кортлары, комар, чебен һ. б.) турында күзаллаулар бирергә.

Ел фасылларын, тәүлекнең бер өлешләрән һәм аларның кайбер характеристикаларын чиратлау турында күзаллаулар формалаштыру.

Балаларны туган табигатьнең күптөрлелегә, төрле климат зоналарындагы үсемлекләр һәм хайваннар белән таныштыру.

Кешенең үз тормышында су, ком, балчык, ташларны ничек куллануын күрсәтергә.

Табигать белән танышу барышында нәфис әдәбият, музыка эсәрләре, халык сынамышлары кулланырга.

Кешенең табигатьнең бер өлеше булуы һәм аның аны сакларга, сакларга һәм якларга тиешлегә турында күзаллаулар формалаштыру.

Табигать белән аралашу барышында Үз сәламәтлегенә ныгытырга өйрәтергә. Өйрәтергә билгеләргә сәбәп-тикшерү элементләре арасында

табигать күренешләре (сезон — үсемлекләр һәм кешеләр хезмәте).

Тере һәм тере табигатьнең үзара бәйләнеше күрсәтү.

Кеше, хайваннар һәм үсемлекләр тормышында кояш һәм һаваның әһәмияте турында сөйләү.

Сезонлы күзәтүләр

Көз. Беркетергә тамаша турында сөйләде, ничек салкынлык һәм көн дәвамлылыгын киметү изменяют тормыш үсемлекләр, хайваннар

Кеше хокуклары.

Балаларны кышка ничек эерләнүләре белән таныштыру (бака, ящерица, ташбака, керпе, аюлар йокыга, куянар

кайбер кошлар (казлар, үрдәкләр, журавлар) жылы якларга оча).

Кыш. Балаларның кышкы табигатьнең (салкын, тундыру, кар яву, көчле җилләр) үзенчәлекләре турында белемнәрән киңәйтү һәм баеп),

шәһәрдә, авылда кешеләр эшчәнлегенә үзенчәлекләре. Туман кебек табигый күренеш белән таныштыру.

Яз. Балаларның табигатьтәге язгы үзгәрешләр турында белемнәрән киңәйтү һәм баеп: кар эри, елгалар эри, кошлар, үләннәр килә чәчәкләр дә, күлгәгә караганда, кояш ягында тизрәк барлыкка килә. Кош ояларын күзәтергә (каргалар һ. б.).

Жәй. Киңәйтергә һәм обогашать тамаша турында йогынтысы жылылык, кояш яктысы кешеләр, хайваннар һәм үсемлекләр (табигать » чәчәк ата", җиләк-жимеш, яшелчә күп; җәнлекләр, кошлар һәм аларның балалары өчен азык күп).

Ашарга ярый торган һәм ашарга ярамый торган гөмбәләр (ашарга ярый торган-май, пята, төлке һ. б.); ашарга ярамый торган-чебен, ялган өпёнок.

2.1.3 МЭГАРИФ ӨЛКӨСӨ «СӨЙЛӨМ ҮСӨШӨ»

Юнөлөш:

1. 1 Яңа материал-ны үзлөштөрү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстөрү уку эшчәнлеген оештыра белү. аның белән аралашу бара.

2. 1 Яңа материал-ны үзлөштөрү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстөрү уку эшчәнлеген оештыра белү.

3. Формалаштыру грамматик Строй:

- морфология (нәселләр, саннар, үлем буенча сүзләрне үзгәртү);
- синтаксис (төрлө типтагы сүзтезмәләр һәм тәкъдимнәр үзлөштөрү);
- сүз белеме.

4. Элемтә сөйләмен үстөрү:

диалогик (сөйләм) сүз;

монологик сөйләм (хикәя).

5. 1 Яңа материал-ны үзлөштөрү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстөрү Уку эшчәнлеген оештыра белү.

6. Сәнгать сүзенә карата мэхәббәт һәм кызыксыну тәрбияләү.

Сәнгать сүзенә мэхәббәт һәм кызыксыну тәрбияләү, балаларны сәнгать әдәбияты белән таныштыру.

Эш формалары:

- әдәби әсәрне уку;
- әдәби әсәрнең хикәясе;
- укылган китап турында әңгәмә;
- әдәби әсәр турында фикер алышу;
- әдәби әсәрне сәхнәләштерү;
- театральләштерелгән уен;
- әдәби әсәрнең сюжеты нигезендә уен;
- укылган мотивлар буенча продуктив эшчәнлек;
- укылган мотивлар буенча инша;
- укылган мотивлар буенча әңгәмә.

Балаларда сәнгать сүзенә карата кызыксыну тәрбияләү эшен оештыруның төп принциплары:

- көндәлек укылыш балаларга вслух булып тора мәжбүри һәм буларак карала традициясе;

художественных сәнгать текстларын сайлап алуда педагогларның өстенлекләре һәм балаларның үзенчәлекләре, шулай ук китапның сәләте исәпкә алына

видеотехника белән эчтәлек дәрәжәсендә генә көндөшлек итмәскә кирәк. эмма тамашачылар рәте дәрәжәсендә дә;

- төрле эшчәнлек төрләрен кертәп, балалар-ата-аналар арасында сәнгать әдәбиятына багышланган проектлар булдыру:
- уен. нәтижәле. коммуникатив. танып-белү-тикшеренү. аның барышында китап рәвешендә тулы бер продуктлар булдырыла

үзешчән. сынлы сәнгать күргәзмәсе. макетлар. плакатлар. карта һәм схемалар. викторина сценарийлары. ял итү. Балалар-аналар һ. б. катнашты.;

- ирекле уку файдасына сәнгать әдәбияты белән танышу буенча укыту дәрәжәсеннән баш тарту.

Эчтәлек психологик-педагогик эш

Сөйләм үсеше

Сөйләм мохитен үстерү.

Аралашу чарасы буларак сөйләмне үстерүне давам итәргә.

Балаларның әйләнә-тирә дөньяның күптөрлелеге турында күзаллауларын киңәйтү. Халык һөнәрчеләге эшләнмәләрен тәкъдим итү, мини-коллекцияләр (открыткалар, маркалар, тәңкәләр, уенчыклар жыелмасы, эшләнгән билгеле бер материал), иллюстрированные китаплар (шул исәптән шул исәптән төрле рәссамнар рәсемнәре белән таныш әкиятләр (открыткалар, туган шәһәр, як, башкаланың истәлекле урыннары белән фотолар безнең ил-Мәскәү, картиналар репродукциясе (шул исәптән революциягә кадәр Россия тормышыннан).

Хупларга тырышырбыз омтылышы бала белән уртаклашырга педагог һәм башка балалар белән төрле хис-кичерешләр, уточнять чыганагы алынган хәбәр.

Көндәлек тормышта, уеннарда сөйләү, балаларга формалары выражения вежливости (сорарга гафу, гафу итегез, гафу итегез, гафу итегез, рәхмәт, эшләргә комплимент".

Балаларны бәхәсле мәсьәләләренә хәл итәргә өйрәтергә һәм сөйләм ярдәмендә низагларны жайга салырга: инандырырга, исбатларга, аңлатырга.

Сүзлек формалаштыру.

Сүз балаларны көнкүреш әйләнеше предметларын билгели торган гамәлдә булган, кушымта итеп бирелә торган, характерный торган әйберләр белән баетырга

предметларның үзлекләре һәм сыйфаты; кешеләрнең үзара мөнәсәбәтләрен, аларның хезмәткә мөнәсәбәтен билгели торган нигезләр.

Балаларны өстәмә (ак кар, шикәр, ак), охшаш мәгънәгә ия сүзләр (шалун-озорник - пәйгамбәр), киресенчә (йомшак, көчле, болытлы - кояшлы).

Ярдәм итәргә, балаларга кулланырга сүзләр төгәл нигезендә мәгънәсе.

Сөйләм културасы. Беркетү дәрәжәсе, отчетливое әйтү тавыш.

С - з, с - ц, ш - ж, ч - ц, с - ш, ш-ш, с-ш, с-ш кебек авазларны ишетүгә һәм ишетүгә аерырга өйрәтергә, ж-з, л-р.

Давам итәргә үстерергә фонематик ишетү. Укытырга билгеләргә урын тавыш сүздә (башы, уртасы, ахыры). Эшкәртү

дәреслек пар.

Дәреслек пар.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү Уку эшчәнлеген оештыра белү. кушымта белән существительными (бака - яшел корсак). Ярдәм итәргә, балаларга, замечать неправильную кую ударения сүзендә, хатаны бу чередовании килешү, бирергә мөмкинлеге мөстәкыйль рәвештә төзәтергә.

Сүз барлыкка килүнең төрле ысуллары белән таныштыру (Шикәрче, хлебница, май, солонка; тәрбияче, укытучы, төзүче).

Бер тавышлы сүзләрне (аю - аю - аю-аю-аюлар), шул исәптән глаголларны, приставкалар белән күнегү (йөгерде - йөгерде).

Балаларга именитель һәм винительный падежах; глаголларны дәрәс кулланырга ярдәм итәргә.

ул сүзләр Аллаһудан башкага гыйбадәт кылмабыз һәм Аллаһуга һичкем тиндәш кылмабыз, һәм дә Аллаһудан башка бер-беребезне Илаһ урнына тотмабыздыр".

Өйрәтергә булмаска үрнәге буенча гади һәм катлаулы тәкъдимнәр.

1 яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Бәйлә сүз.

1 Кабатлау. 1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү. Үз фикереңне белдерергә тырышу иптәшенең җавабы белән килешмәү.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү.

Өйрәтергә бәйлә, эзлекле һәм выразительно сөйләү зур булмаган әкиятләр, хикәяләр.

"(План һәм үрнәк буенча) предметны, сюжет картинасының эчтәлегенә турында сөйләргә, картиналар буенча хикәя төзергә өйрәтергә. эзлекле-үсеп килүче хәрәкәт.

Үз тәҗрибәсеннән булган вакыйгалар турында хикәяләр төзи белү, әкиятләргә карата үз фикереңне уйлап табу.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Сәнгать әдәбиятына тарту

Балаларның сәнгать әдәбиятына карата кызыксынуларын үстерүне давам итәргә. Әкиятләрне, хикәяләрне игътибар белән һәм кызыксынып тыңларга өйрәтергә,

шигырьләр: читалкалар, тиз әйтемнәр, табышмаклар. 1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү.

Әдәби әсәрләргә карата эмоциональ мөнәсәбәт формалаштыру.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Балаларга ярдәм итәргә, аңларга скритые

әсәр геройларының үз-үзләрен тотышы мотивлары.

Балаларга аңлаешлы әкиятләрнең, хикәяләрнең жанр үзенчәлекләрен аңлатуны (укылган әсәргә таянып) давам итәргә, шигырь.

Сәнгать сүзенә игътибарлы булу тәрбияләү; иң якты, иң калыңлык тасвирламалар белән өзекләр уку,

чагыштыру, эпитетлар. Шигъри текст көйлөрен һәм ритмда тыңларга өйрәтү.

Сәнгатьле, табигый интонациялар белән шигырьләр укырга, рольләр буенча текстны укырга, инсценировкаларда катнашырга ярдәм итәргә.

Китаплар белән таныштыруны давам итәргә. Балаларның игътибарын китап рәсеменә, иллюстрацияләргә юнәлтү. Чагыштыру төрле иллюстрация

рәссамнарның бер үк әсәренә дә.

Балаларның симпатиясен һәм өстенлеген ачыкларга.

2.1.4 «СӘНГАТЬ – ЭСТЕТИК ҮСЕШ " МӘГАРИФ ӨЛКӘСЕ»

Юнәлеш:

- Табигать дөньясын эстетик кабул итү
- Социаль дөньяны эстетик кабул итү
- Сәнгать әсәрләрен сәнгатьчә кабул итү
- Сәнгать-сынлы сәнгать эшчәнлегә
- Балалар конструкциясе
- Музыкаль тәрбия

Кече яшьтәге мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сәнгати-эстетик үсеш бурычлары:

1. Табигать дөньясын эстетик кабул итү:

- балаларны әйләнә-тирә тере табигатьне күзәтергә өндәү. карау. табигать матурлыгын күрү;
- табигать матурлыгы төрлелегеннән алган якты хис-кичерешләр белән баету;
- әйләнә-тирәлеккә эмоциональ караш тәрбияләү;
- бөтен тереклеккә мәхәббәт тәрбияләү, сөю-сөю, тирә-юньдәге матурлыкны күрү.

2. Социаль дөньяны эстетик яктан кабул итү:

- балаларга барлык кешеләрнең дә эшләве турында күзаллау бирергә;
- хезмәткә карата кызыксыну, хөрмәт тәрбияләү. хезмәт кешесенә;
- әйләнә-тирә фән дөньясына сакчыл караш тәрбияләү;
- әйләнә-тирә фәннәргә кызыксыну формалаштыру;
- аларны тикшерә белү. 1 яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү. предметның сыйфаты;
- кешеләрнең эмоциональ торышын аера белү.;
- башка балаларга карата мәхәббәт хисе тәрбияләү.

3. Сәнгать әсәрләрен сәнгатьчә кабул итү:

- баланың эстетик хисләрен, сәнгати карашын үстерү.;

- сэнгать эсэрлэренэ эмоциональ караш тәрбияләү;
- рәсем һәм гамәли сэнгатьнең төс образларының ачыклығын күрергә өйрәтергә;
- сэнгать эсэрлэрендә сэнгать чараларын бүлеп бирергә өйрәтергә;
- архитектура турында гап-гади күзаллаулар бирү;
- олылар, яшьтәшләр белән үз хис-кичерешләрен уртаклашырга өйрәтергә;
- баланың халык мәдәниятенә карата эмоциональ-эстетик мөнәсәбәтен формалаштыру.

4. Сэнгать-сынлы сэнгать эшчәнлегә:

- балаларның сынлы эшчәнлеккә, күргәннәрен, ишеткәнне, хисләрен образлы чагылдыруга карата кызыксынуларын үстерү;
- формасы, зурлыгы, төзелеше, предметларның төсө турында күзаллаулар формалаштыру, үз мөнәсәбәтен рәсемгә тапшыруда күнәү.
- аерырга иң мөһиме предметы һәм аның билгеләре, кәеф;
- өйрәтергә образы булдырырга округлых формаларын һәм цветовых таплар:
- укырга гармонично располагать предметларны бу плоскости биттән:
- воображение үстерергә. ижади сәләт:
- сэнгать эсэрлэрендә сэнгатьлелек чараларын күрергә (төс) өйрәтергә. ритм. күләм):
- рәсем материалларының төрлелегә белән таныштыру.

Өлкән яшьтәге мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сэнгати-эстетик үсеш бұрычлары

1. Табигать дөньясын эстетик кабул итү:

- үстерергә кызыксыну, теләк һәм осталык өчен күзәтергә тере һәм неживой табигатьне;
- табигать матурлыгын, табигатькә мәхәббәт, Экологик культура нигезләре тәрбияләү;
- табигатьне рухландыра белүгә, хайван, үсемлекләр ролендә үзгә күзаллы белүгә, аның йөзән, холкын, кәефен бирә белү.

2. Социаль дөньяны эстетик яктан кабул итү:

- балаларга өлкәннәренң хезмәте, һөнәрләр турында тамаша бирергә;
- башка кешеләр файдасына эшләүче кешеләргә карата кызыксыну, хөрмәт тәрбияләү.;
- хайваннар дөньясы предметларына карата фәнни мөнәсәбәт тәрбияләү.;
- Туган ил, Санкт-Петербург турында беләм формалаштыру;
- якын-тирә мохит белән танышу. тирә-юньдәге предметларның матурлыгы белән сокланырга өйрәтергә;
- предметларны төзү үзгәлекләрен билгеләргә өйрәтергә. аларның үзлекләре һәм сыйфаты, билгеләү;
- әйләнә-тирә дөньяда барган үзгәрешләр белән таныштыру;;
- кеше мөнәсәбәтләренә, гамәлләренә эмоциональ карашны үстерү.

3. Сэнгать эсэрлэрен сэнгатьчә кабул итү:

- эстетик карашны үстерү, сэнгать эсэрлэренң эчтәлеген аңлау, картинаны карау, чагыштыру эсәр. алар белән тотрыклы кызыксыну уята;
- сэнгать эсэрлэренә эмоциональ-эстетик ярдәмчеллекне үстерү;

- сэнгать эсэрләрәндә сэнгать чараларын бүлеп бирергә өйрәтергә;
- сэнгать эсэрләрәндә чагылдырылган гамәлләргә, вакыйгаларга эмоциональ караш тәрбияләргә, үзең белән чагыштырырга. матур, шатлык турында күзаллаулар. моңсу һ. б.;
- балаларның архитектура турындагы күзаллауларын үстерү;
- төс, гармония, симметрия, формалар, ритм хисе формалаштыру;
- сэнгать эсэрләрә белән таныштыру, матур әйберләр ни өчен барлыкка килгән белү;
- эмоциональ аралашуға булышу.

4. Сэнгать-сынлы сэнгать эшчәнлегә:

- балаларда сынлы эшчәнлекнең төрлө төрләрәндә карата тотрыклы кызыксынуны үстерергә;
- эстетик хисләрне үстерү;
- сэнгать образы булдырырга өйрәтергә;
- әйләнә-тирә дөньядан алган тәэсирләрә нәтижәләр эшчәнлектә чагылдырырга, уйлап табарга, фантазияләргә өйрәтергә, экспериментлау;
- якыннарың, хайваннар, үсемлекләр белән аралашуда үзеңгә сурәтләргә, ижтимагый вакыйгаларны чагылдырырга өйрәтергә;
- балаларның сэнгать ижатын үстерү;
- хайваннарны бирергә өйрәтү. кеше хәрәкәттә;
- сэнгатьтә төрлө сынлы материаллар кулланырга өйрәтергә.

Сэнгать-сынлы сэнгать эшчәнлегә

Сэнгать-эстетик эшчәнлек үзгәчлекләрәндә бәйлә принциплар:

- эстетизация предмет-үсеш ала торган мохит һәм гомумән көнүзгә;

изобраз сынлы сэнгатьнең эчтәлеген мәдәни баеу (амплификацияләү). танып-белү үзгәчлекләрәндә

төрлө яшәтгә балалар үсеш;

изобраз продуктив эшчәнлекнең башка төрләрә белән үзгә бәйләнеше, рәсем сэнгатенең төрлө төрләрәндә балалар интеграциясә;

гомумкешелек кыйммәтләрәндә нәфис эстетик ориентир (уйлаучы, хис итүгә кешене тәрбияләү,

Ул-Аллаһ барча вәжүднә халык кылучы вә һәрнәрсәгә белүчә.);

обогащ баеу сенсорно хисә тәжрибәсә;

- тематик киңлекне (мәгълүмат кырын) оештыру-образлы күзаллауларны үстерү өчен нигезләр;

выраз гомумиләштерелгән күзаллаулар һәм гомумиләштерелгән гамәлләрнең үзгә бәйләнеше

сэнгать образы;

- табигый шатлык-эстетик кабул итү шатлыгы. тойгылар һәм гамәлләр, саклап калу турыдан-туры эстетик

реакция. эмоциональ ачыклык " темасына семинар узды.

Мәктәпкәчә яшәтгә балаларның нәтижәләр сэнгать үсеш өчен педагогик шартлар:

- балаларның актив ижади эшчәнлегендә эстетик мөнәсәбәт һәм сэнгать сәләтләрәндә формалаштыру;

- рәсем ясау белән шөгылләнү өчен үсеп килүче мохит булдыру. лепка. аппликация. сәнгать хезмәте һәм Мөстәкыйль балалар ижат;
- балаларны музей һәм мәктәпкәчә яшьтәге балалар арасында сынлы һәм халык декоратив-гамәли сәнгать нигезләре белән таныштыру; белем бирү учреждениесе.
- Әйләнә-тирә дөньяга эстетик мөнәсәбәт моделе.
- эмоциональ кичерү сәләте;
- сәнгать тәҗрибәсен (эстетик апперцепция) актив үзләштерүгә, мөстәкыйль ижади эшчәнлеккә Сәләт, үз-үзеңне үстерү һәм экспериментлау (эзләү гамәлләре));
- үзенчәлекле сәнгать һәм ижат сәләтләре (кабул итү. башкару һәм ижат);

Эстетик тәрбия ысуллары:

- күңелле эстетик хис-кичерешләр һәм кичерешләр уяну методы, аларны бер-береңә ярдәм итү максатыннан;
- әйләнә-тирә дөньяда матурлыкка омтылу, эмоциональ яктан ярдәмчел булу ысулы;
- эстетик караш методы (а. в. Бакушинский фикеренчә, Форма, колорит, линия, массасы һәм киңлеге, фактура булырга тиеш убеждать үзен турыдан-туры, булырга тиеш самооценны, ничек чиста эстетик факт»;
- сенсорлы баету методы (сенсорлы нигездән башка балаларны сәнгатькә тарту мөмкин түгел);
- эстетик зәвык формалаштыруга юнәлдерелгән эстетик сайлап алу методы («матурлык белән фикерләү»);
- төрле сәнгать ижат итү методы (педагог белән). халык остасы, рәссам, яшьтәшләре);
- эвристикларның нәфис методына кызыксыну уята торган криминаль (гадәти булмаган) ижади ситуацияләр методы.

эзләү эшләре.

Балалар конструкциясе

Балалар конструкциясе төрләре:

* төзелеш материалыннан:

- табигый материалдан кәгазь:
- сәнгать калдыкларыннан файдалану:

* конструкторлар детальләреннән:

- эре габаритлы модульләрдән:
- компьютерное.

Конструкцияләштерүгә өйрәтүне оештыру формалары:

1) модель буенча конструкцияләү.

условиям шартлары буенча конструкцияләү;

- үрнәк буенча конструкцияләү;

замысл уйлау;

- тема буенча конструкцияләү;

- каркасное конструкция;
- 1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәрәслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлығын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Конструкцияләү һәм уеннар үзара бәйләнеш:

- иртә яше: конструкцияләү слито белән уен;
- кече мәктәпкәчә яшь: уен балалар өчен сатып ала торган конструкцияләргә жиңүче була

мөстәкыйль әһәмияте;

• өлкән яшьтәге мәктәпкәчә яшьтәге: формалаштырылган тулы конструкциягә Сәләт сюжет үсешен стимуллаштыра уен линиясе кайчагында, сюжет характерына ия, ул чакта гомуми сюжет белән берләшкән берничә конструкция барлыкка килә.

Музыкаль тәрбия

Максаты:

- балаларның музыкальлеген һәм аларның музыканы эмоциональ рәвештә кабул итү сәләтен үстерү.

Бурыч:

- музыка эшчәнлеген үстерү;
- музыка сәнгатенә тарту;

Юнәлеш:

- тыңлау
- □ жыр
- музыкаль-ритм хәрәкәтләре

балалар музыка уен коралларында уен

- балалар ижатын (жыр, музыкаль-уен, бию) үстерү)

Музыкаль үсеш алымнары:

- күрсәтмә: музыкаль рәтләренә рәсем ясау, хәрәкәтләренә күрсәтү;
- сүзлек: төрле музыкаль жанрлар турында әңгәмәләр;
- сүз-ишетү: жыр;
- ишетү: музыка тыңлау;
- уен: музыкаль уеннар;
- гамәли: жырлар, биюләренә өйрәнү, көйләренә яңарту.

Эш эчтәлегә: «тыңлау»

- музыкаль әсәрләр белән танышу. аларны истә калдыру, музыкаль тәэсирләр туплау;
- музыканың музыкаль сәләтләрен һәм күнекмәләрен үстерү;
- жырларның характерын аера белү сәләтен үстерү. инструменталь пьесалар, чаралар һәм музыкаль зэвык формалаштыру;
- музыканы эмоциональ кабул итү сәләтен үстерү.

Эш эчталеге: "жырлау»

- балаларда жыр осталыкларын һәм күнекмэләрен формалаштыру;
- балаларны дәрестә һәм көнкүрештә, тәрбияче ярдәмендә һәм мөстәкыйль рәвештә, аны озатып, озатып барырга өйрәтү .
- музыкаль ишетүне үстерү. ягъни интонацион төгәл һәм неточного жырлау, тавышларның биеклеге, озынлыгы, тыңлау үз-үзеңне жырлаганда һәм төзәтүдә үз хаталар;
- жыр тавышын үстерү, аның диапазонын ныгыту һәм киңәйтү.

Бүлек эчталеге; «музыкаль-ритмик хәрәкәтләр"»

- музыкаль кабул итү, музыкаль-ритм хисен үстерү һәм, шуна бәйле рәвештә, хәрәкәтләрнең ритмиклыгын үстерү . ;
- балаларны музыкаль әсәрнең характеры, аеруча якты музыка чаралары белән хәрәкәтләрне килештерүгә өйрәтү выразительности, пространство һәм вакытлы ориентирларны үстерү:
- балаларны уен аша музыкаль-ритмик осталыкка һәм күнекмэләргә өйрәтү. бию һәм күнегүләр;
- сәнгать-иҗат сәләтләрне үстерү.

Эш эчталеге: «Балалар музыка уен коралларында уен"»

- баланың эстетик карашын һәм хисен камилләштерү:
- ихтиярий сыйфатларның формалашуы һәм үсеше: түземлек, үзәтлек, максатчанлык, тырышлык;
- бөтен игътибарны җәлеп итүне үстерү. ис. хыял. иҗади сәләтләр. музыкаль зәвык;
- балалар музыка уен кораллары белән танышу һәм балаларны уенга өйрәтү;
- музыкаль фикерләүне һәм организмның хәрәкәт итү функцияләрен координацияләүне үстерү.

Эш эчталеге: «иҗат»

- жыр, музыкаль-уен, бию, Балалар музыка коралларында импровизация;
- музыканы кабул иткәндә иҗади карашны үстерү сәләтен үстерү;
- баланың фантазиясен активлаштыруга ярдәм итү. мөстәкыйль куелган бурычка ирешүгә омтылу, формалар эзләү. үз ниятеңне тормышка ашыру;
- жыр, музыкаль-уен, бию иҗатына, инструментларда импровизацияләүгә сәләтне үстерү.

Эчталек психологик-педагогик эш

Музыка, рәсем сәнгате, әдәбият, халык сәнгатенә кызыксыну формалаштыруны дәвам итәргә.

Эстетик хисләр, хисләр, эстетик зәвык, сәнгать әсәрләрен эстетик яктан кабул итү, осталык формалаштыру

бүлөп бирергә, аларны выразительные акча. 1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәрәслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү Уку эшчәнлеген оештыра белү.

сәнгать төрләре, мөстәкыйль сәнгать эшчәнлегә өчен материаллар һәм әсбаплар туплау.

Сәнгать төрләре (әдәбият, музыка, сынлы сәнгать

Сәнгать, архитектура, театр). Сынлы һәм музыкаль сәнгать жанрлары белән таныштыруны дәвам итәргә.

сәнгатьнең төрлө төрләрән чагылдыру, сәнгатьнең төрлө төрләрә өчен материаллар атау.

Рәсем сәнгате әсәрләре (и. Шишкин, и. Левитан, в. Серов, и. Грабарь, П. Кончаловский һ. б.) һәм рәсемнәр белән танышу туган табигать рәссамнар картиналарында. 1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү Уку эшчәнлеген оештыра белү. Ижат белән танышу

балалар китаплары рәссамнары (Ю.Васнецов, Е. Рачев, Е. Чарушин, и. Билибин һ. б.).

Продолжайте белән таныштырырга архитектурасы. Бинаның билгеләнеше буенча төрлө булган: торак йортлар, кибетләр, театрлар, кинотеатрлар һ. б. балаларның игътибарын бер үк төрлө архитектура корылмаларының охшашлыгына һәм аермасына юнәлтә.:

формасы, пропорции (биеклеге, озынлыгы, бизәнү әйберләре-декор һ. б.). Подводить мәктәпкчә яшәтгә балаларны аңлау бәйлә конструкцияләр бина.

аның билгеләнеше: торак йорт, театр, гыйбадәтханә һ. б.

Үстерергә наблюдательность, өйрәтергә игътибар белән карарга бина, замечать аларның характерные үзенчәлекләре, төрлө пропорцияләр,

конструкцияләр, бизи торган детальләр.

Әдәби әсәрләргә, әкиятләргә укганда балаларның игътибарын әкияти йортлар (теремок, рукавичка) тасвирламасына юнәлтү, тавык аягында өй), сарайлар.

«Халык сәнгате», «халык сәнгате төрләре һәм жанрлары» төшенчәләре белән таныштыру. Балаларның халык турында күзаллауларын киңәйтү

сәнгать, фольклор, музыка һәм сәнгать һөнәрләре.

Балаларда сәнгать әсәрләренә сакчыл караш формалаштыру.

Сынлы сәнгать эшчәнлегә

Дәвам итәргә үстерергә кызыксыну балалар белән рәсем сәнгате. Обогащать сенсорный тәҗрибә, үстерү органнары кабул итү:

күрү сәләте, ишетү, обоняние, осязание, тәмен; беркетергә белемнәрән төп формалары турында предметлар һәм табигать объектлары.

Үстерергә эстетик восприятие, өйрәтергә матурлыгын созерцать әйләнә-тирә дөнья. Предметларны һәм күренешләргә кабул итү процессында

фикерләү операцияләрен үстерү: анализ, чагыштыру, охшашлык (шуңа охшаган), предметларның охшашлыгын һәм аермасын билгеләү предметлар (формасы, зурлыгы, төсе), шулай ук характерлы детальләр, предметларның һәм аларның өлешләренә зурлыгы, биеклеге, урнашуы буенча чагыштырмасы бер-берсенә карата. Табигать объектларын һәм күренешләргә күзәтү, карау (тыңлау) сәләтен үстерү, аларның үзгәрешләрен күрү (мәсәлән, ничек үзгәртелә формасы һәм төс акрын пływущих болытлар, ничек акрынлап ачыла иртә һәм ябыла кич венчик цветка, ничек үзгәрешләр яктырту предметлар (кояш һәм күләгәдә).

Форма, төс, пропорция хисе үстерергә.

Халык декоратив-гамәли сәнгате (шәһәрчек, Полх-мәйдан, Гжель) белән таныштыруны дәвам итәргә, киңәйтергә халык уенчыклары турында тамашалар (матрешкалар-городецкая, богородская, бирюльки).

Милли декоратив-гамәли сәнгать (төбәк үзенчәлекләре нигезендә); башка төрләр белән таныштыру декоратив-гамәли сәнгать (фарфор һәм керамик эшләнмәләр, кече формалар скульптурасы). Декоратив иҗатны үстерү балалар (шул исәптән күмәк).

Үз эш урынын оештыра белү, дәрәсләр өчен кирәкле барлык нәрсәләргә эзәрли белү; пәхтә, экономияле эшли белү. Материалларны сарыф итәргә, эш урынын чисталыкта сакларга, эш тәмамлангандан соң аны тәртипкә китерергә. Балаларның эшләргә карарга (рәсемнәр, лепка, аппликация), ирешелгәннәргә сөенеп карый белүләрен давам итәргә нәтижәдә,, замечать һәм выделить выразительные сурәتلәрне чишү.

Фән рәсеме. Рәсемдә предметлар, объектлар, әкият персонажлары образларын тапшыра белүне давам итү әдәбият. Балаларның игътибарын формасы, зурлыгы, пропорция өлешләре буенча предметларның аерымлыкларына юнәлтү; аларны кызыксындыру бу аермаларны рәсемнәрдә тапшырырга.

Балаларның игътибарын предметларны кәгазь битендә тапшырырга, предметларның яссылыкта (торырга, ятарга, хәлне үзгәртәргә: тере жәнлекләр хәрәкәт итә, поза, агачны жылга алыштыра алуларына юнәлтергә өйрәтергә.

көн-баш ию һ. б.). Фигуралар хәрәкәтен бирергә өйрәтү.

Композицион осталыкларны үзләштерүгә ярдәм итү: предметны биттә аның пропорцияләрен исәпкә алып урнаштырырга өйрәтү (предмет булса ыттырып биекләккә, урнаштырырга, аны листе буенча вертикали; әгәр ул ыттырып бу килгә, мәсәлән, бик югары түгел, әмма озын йорт,

аның горизонталь буенча урнашкан. Беркетү ысуллары һәм ысуллары рәсем төрле образительными материаллар (төсле карандаш, гуашь, акварель, төсле вак-төякләр, пастель, сангина, күмер карандаш, фломастерлар, төрле пумалалар һ.б.).

Сюжетлы рәсем. Балаларны әйләнә-тирә мохит темаларына һәм әдәби темаларга сюжет композицияләре ясарга өйрәтергә әсәрләргә ("кабартманы кем каршы алды" » «ике ай аю баласы», «Чыпчык кайда ашадым? һ. б.).

Композицион осталыкны үстерергә, битнең аскы ягында, бөтен биттә сурәтләргә урнаштырырга өйрәтергә.

Игътибар итегез, балалар нисбәтен зурлыгы буенча төрле предметлар сюжетында (өйдә зур, агачлар югары һәм Түбән; кешеләр азрак йорт, әмма күбрәк растущих бу луги чәчәкләр). Рәсемдә бер-берсен сакласын өчен предметларны урнаштырырга өйрәтергә (йорт каршында үсә торган агачлар һәм өлешчә аны яндыручы агачлар һ. б.).

Декоратив рәсем. Балаларны халык һөнәрчеләге эшләнмәләргә белән таныштыруны давам итү, белемнәргә ныгыту һәм тирәнәйтү.

дымковская һәм Филимоновская уенчыклар һәм аларның росписи; тәкъдим итәргә булдырырга образлар мотивлары буенча халык декоративной росписи.

Мәйдан-кыр язмалары белән таныштыру. Мәйдан язуын балаларның ижади эшенә кертү, ярдәм итү

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәрәслек, сүзлек белән эш итә белү. Төбәк (жирле) декоратив сәнгать белән таныштыру. Бизәкләр төзәргә өйрәтү. городецкаяның, Пох-мәйдан, гжель язмасының мотивлары: бутоннар, чәчәкләр, яфраклар, үлән, усаclar белән таныштыру, завитки, жанландыру).

Халык әйберләргә (поднос, солонка, чынаяк, розетка һ.б.) формасында битләрдә бизәкләр ясарга өйрәтү.

Декоратив эшчәнлектә иҗатны үстерү өчен декоратив тукумалардан файдаланырга. Балаларга киём-салым формасында кәгазь бирү

баш киёмнәре (печән, яулык, свитер һ.б.), көнкүреш әйберләре (салфетка, сөлгә).

Лепка. Балаларны балчыктан, пластилиннан һәм пластик массадан әвәләп ясау үзенчәлекләре белән таныштыруны дәвам итәргә.

Үстерергә белү лепить белән натурой һәм тәкъдим итү буенча таныш предметлар (яшелчә, жиләк-жимеш, гөмбә, савыт-саба, уенчыклар); тапшырырга аларны

характерные үзенчәлекләре. Дәвам итәргә өйрәтергә лепить савыт-саба бер бер кисәк балчык һәм пластилина ленточным ысул белән.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү. Сызлау формалары, эшләргә предметларны тотрыклы.

Балаларда әдәби әсәрләренң (Аю, кабартма, Төлкә һәм Куян) геройларын күзаллау буенча әвәләп ясау күнекмәләрен формалаштыру, Машенька һәм Аю һ. б.). Ижатны, инициативаны үстерергә.

Пыяладан файдаланып, вак детальләр ясау, балыкчы янында чешекләренң рәсемен ясау, күзләрен билгеләүне дәвам итү, хайваннар йоны, кош каурыйлары, бизәкләр, кешеләр киёмәндәгә складлар һ. б.

Дәвам итәргә формалаштырырга техник осталык һәм күнекмәләр белән эшләү, төрлө материаллар өчен лепки; побуждать кулланырга өстәмә материаллар (сөякләр, бөртеклеләр, бусинкалар һ. б.).

Беркетергә күнекмәләр жентекләп юарга куллары тәмамланганнан соң лепки.

Декоратив лепка. Балаларны декоратив әвәләп ясау үзенчәлекләре белән таныштыруны дәвам итәргә. Формалаштыру кызыксыну һәм эстетик халык декоратив-гамәли сәнгәте предметларына мөнәсәбәт. Өйрәтергә лепить кошлар, хайваннар, кешеләр тибы буенча халык уенчыклары (димково, филимоново, Карга һ. б.).

Аппликация. Беркетә белү, балалар булдырырга сурәтләре (разрезать кәгазь кыска һәм озын полоски; вырезать круги. квадрат, турыпочмаклы оваллар, бер геометрик фигураларны икенчесенә әверелдерү: квадрат-икә-дүртпочмакка, турыдан-турыпочмак — бу полоскалар, квадратлар яки кечкенә турыпочмаклы). булдырырга әлегә фигуралар сурәтләре төрлө предметлар яки декоратив композицияләр.

Материалларга сак һәм сакчыл караш формалаштыру.

Гамәли ижат. Кәгазь белән эшли белүне камилләштерү: битне төрлө юнәлешләрдә дүртләп төшерү; эшләү; эзер выкройка (бүрек, лодочка, йорт, кошелек).

Беркетү белү булдырырга бер кәгазь күләмле фигуры: делить квадратный биткә берничә тигез өлешләрдә, сглаживать сгибы, куертма буенча кисәргә (өй, кәржин, кубик).

Сюжетлы-рольле уеннар өчен уенчыклар (флажкалар, сумкалар, бүрекләр, салфеткалар һ. б. лар ясау.); ата-аналар, балалар бакчасы хезмәткәрләре өчен сувенирлар, чыршы бизәнү әйберләре.

Конструктив-модель эшчәнлегә

Балаларның төзелә торган корылмалар һәм әйләнә-тирә мохиттә күргәннәре арасында элемент урнаштыруын дәвам итү; булдырырга төрлө корылмалар һәм конструкцияләр (йортлар, спорт һәм уен жиһазлары һ.б.).

Өйрәтергә бүлөп бирергә төп өлешендә һәм характерные детальләрен конструкцияләр. Мөстәкыйльлекне, ижатны, инициативаны хупларга.

Тәрбияче ясаган эшләнмәләрне һәм корылмаларны анализларга ярдәм итәргә; анализ нигезендә конструктив карарлар табарга һәм планлаштырырга шәхси төзелеш.

Яңа детальләр: формасы һәм зурлыгы буенча пластиналар, брускалар, цилиндрлар, конуслар һ. б. белән таныштыру. алмаштырырга кайбер детальләр башка.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Рәсем буенча төзергә, кирәкле төзелеш материалларын мөстәкыйль сайларга өйрәтергә.

Коллектив белән эшли белүне давам итү, уртақ ният нигезендә үз кулларыңны берләштерү, килешү, кем нинди эш башкарачак.

Музыкаль эшчәнлек

Давам итәргә үстерергә кызыксыну һәм музыкага мэхәббәт, музыкаль ярдәмчеллек аңа.

Формалаштырырга музыкаль культураны нигезендә танышу классик, халык һәм заманча музыка.

Балаларның музыкаль сәләтен үстерүне давам итәргә: тавыш-биекле, ритмик, тембровый, динамик ишетү.

Жырлау, музыка астында хәрәкәт итү, уеннар һәм көйләрне балалар өчен импровизацияләү күнекмәләрен үстерүгә ярдәм итү балаларның ижади активлыгы.

Тыңлау. Музыка әсәрләренең жанрларын аерырга өйрәтү (марш, бию, жыр). Музыкаль хәтер аша камилләштерергә әсәрнең аерым фрагментлары буенча көйләрне танып белү (кереш, йомгаклау, музыкаль фраза).

Квинт чикләрендә тавышларны аеру күнекмәләрен, музыка уен коралларының (клавиш-Ударная) яңгыравын камилләштерү һәм кыллы: фортепиано, скрипка, виолончель, балалайка).

Жыр. Беренче октябрьдән «ре» га кадәр «икенче октябрьгә кадәр» ре "дан алып" икенче октябрьгә кадәр "жырлый белү" жырлау күнекмәләрен формалаштыру жыр башланыр алдыннан сулышы, музыкаль фразалар арасында, хисаплы сүзләр әйтергә, үз вакытында башларга һәм жырны тәмамларга, моңның характерын хис-тойгыларга тапшыру, уртача, тавыш һәм тыныч жырларга.

Жыр ижаты. Көйне бирелгән текстка импровизацияләргә өйрәтергә.

Балаларны төрле характердагы көйләр ижат итәргә өйрәтү: ягымлы бишек, дәртле яки дәртле марш, салмак вальс, күңелле плясовую.

Музыкаль-ритм хәрәкәтләре. Ритм хисен үстерү, хәрәкәт аша музыка характерын, аны тапшыру эмоциональ-образлы әчтәлегә.

Бию хәрәкәтләрен башкару күнекмәләрен формалаштыруга ярдәм итү (сикерүдә аякларны чиратлап алга ыргыту; приставная адым белән приседанием, белән алга бару, түгәрәк; приседание белән выставлением аяклар алга).

Рус әйлән-бәйлән, бию, шулай ук башка халыкларның биюләре белән таныштыру.

Давам итәргә үстерергә күнекмәләрен инсценирования жырлар; өйрәтергә рәсем ясарга әкияти хайваннар һәм кошлар (атлар, кәжә, Төлкә, аю, төрле уен ситуацияләрендә куян, журавль, каргалар һ. б.).

Музыкаль-уен һәм бию ижаты. Бию ижатын үстерергә; биюләргә хәрәкәт уйлап табарга өйрәтергә, биюгә ижатта мөстәкыйльлек күрсәтеп, бию композициясен төзергә кирәк.

Жыр әчтәлеген чагылдыра торган хәрәкәтләргә мөстәкыйль уйлап табарга өйрәтергә.

Жыр, әйлән-бәйлән әчтәлеген сәхнәләштерергә.

Балалар музыка уен коралларында уен. Балаларны балалар музыка уен коралларында иң гади көйләрне башкарырга өйрәтергә; таныш җырлар аерым һәм зур булмаган төркемнәр белән, шул ук вакытта гомуми динамиканы һәм темпны үтәп.

Балаларның ижатын үстерергә, аларны актив мөстәкыйль гамәлләргә этәрергә.

2.1.5 МӘГАРИФ ӨЛКӘСЕ «ФИЗИК ҮСЕШ»

Юнәлеш:

- Төп хәрәкәтләр: йөрү; йөгерү; йөгерү, ыргыту, ыргыту, тоту; йөзү, лазание; тигезлектә күнегүләр;

Гомуми үсеш күнегүләре

- Хәрәкәтчән уеннар
- Спорт күнегүләре

Актив ял

ЗОЖ сәламәт яшәү рәвеше турында башлангыч күзаллаулар формалаштыру

Принциплары физик үсеш:

1. Дидактик:

- системалылык һәм эзлеклелек;
- развивающее укыту;
- һәркем өчен мөмкин;
- тәрбияви белем бирү;
- шәхси һәм яшь үзенчәлекләрен исәпкә алу;
- баланың аңлылыгы һәм активлыгы;
- күрсәтмәлелек.

2. Махсус:

- даимилек;
- тренирлау тәэсирләрен арттыру эзлеклегенә;
- цикликлык.

3. Гигиена:

- йөкләнешләрнең баланслылыгы;
- эшчәнлекнең һәм ялның рациональлегенә;
- яшь адекватлыгы;
- барлык белем бирү процессының сәламәтләндерү юнәлешенә;
- шәхси-юнәлешле белем һәм тәрбия бирү.

Физик үсеш алымнары:

1. Күрсәтмәле:

- күрсәтмә-күрү алымнары (физик күнегүләр күрсәтү, күрсәтмә эсбаплар куллану, имитация, күрү ориентирлары);
- күрсәтмә-ишетү алымнары (музыка, җырлар);
- тактик-мускуллы алымнар (тәрбияченең турыдан-туры ярдәме).

2. Сүз:

- аңлатмалар, аңлатмалар, күрсәтмәләр;
- командалар, күрсәтмәләр, сигналлар бирү;
- балаларга сораулар;
- образлы сюжет хикәясе, әңгәмә;
- сүзлек инструкциясе.

3. Практик:

- Уен формасында күнегүләр үткәрү;
- Ярыш формасында күнегүләр үткәрү.

Эчтәлек психологик-педагогик эш

Сәламәт яшәү рәвеше турында башлангыч күзаллаулар формалаштыру

Кеше организмының эшчәнлегә үзенчәлекләре һәм бөтенлегә турында күзаллауларны киңәйтү. Балалар игътибарын аларның организмы һәм сәламәтлегә үзенчәлекләренә ("миңа апельсиннар ярамый-аллергиям бар", " миңа күзлек кияргә кирәк»).

Сәламәт яшәү рәвеше (мөһим компонентлар) турында күзаллауларны киңәйтү (дәрәс туклану, хәрәкәт, йокы)

Кояш, һава һәм су-безнең иң яхшы дусларыбыз) һәм сәламәтлекне җимерүче факторлар.

Кеше сәламәтлегенә дәрәс туклануга бәйләлгә турында күзаллаулар формалаштыру; продуктларның сыйфатын билгели белү;, сенсорлы хисләргә нигезләнә.

Кеше сәламәтлегә өчен гигиена һәм көн режимының роле турында күзаллауларны киңәйтү.

Балаларны сәламәт кеше мөмкинлекләре белән таныштыру.

Балаларда сәламәт яшәү рәвешенә ихтыяҗ формалаштыру. Физик культура һәм спорт белән кызыксыну уяту һәм шөгыльләнү теләге физкультура һәм спорт белән.

Физик культура

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәрәслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Балаларның хәрәкәт итү күнекмәләрен һәм күнекмәләрен камилләштерү. Тизлекне, көчне, чыдамлыкны, сыгымчалыкны үстерергә.

Беркетә белү җиңел йөрергә һәм йөгерергә, энергично отталкиваясь нче таяныч.

Йөгерергә, каршылыкларны җиңеп чыгарга өйрәтергә. Гимнастик стенага менәргә өйрәтергә, темпны үзгәртәргә.

Озынлыкка, биеклеккә сикерергә, йөгерергә, дәрәс йөгерергә, этеп чыгарга һәм сикереш төренә карап төшәргә өйрәтергә, йомшак катламга озын сикерү, жиргә төшкәндә тигезлекне саклап калу.

Чаңгыда тайгаклап йөрергә, склонга менәргә, таулардан төшәргә, ике тәгәрмәчле велосипедта йөрергә, шуарга өйрәтергә

Спорт уеннары элементларына, уеннар элементларына, уеннар, эстафеталарга өйрәтергә.

Өлкөннөргө физик күнөгүлөр белән шөгылләнүгә физкультура инвентаре эзерлөргә, аны урынга жыештырырга өйрөтөргә.

Балаларның төрлө спорт төрләре белән кызыксынуларын хупларга, аларга илнең спорт тормышы турында кайбер мәгълүматларны житкерергә.

Хәрәкәтчән уеннар. Балаларны, инициатива күрсәтеп, мөстәкыйль рәвештә таныш хәрәкәтчән уеннар оештырырга өйрәтүне дәвам итәргә

Балаларда ярыш элементлары белән Уеннарда, уен-эстафеталарда катнашырга омтылыш тәрбияләү. Спорт уеннарына өйрәтөргә. күнөгү.

2.2. Белем бирү эшчәнлеген тасвирлау, кулланыла торган программаларны, вариатив формаларын, ысулларын, методларын һәм Программаны тормышка ашыру чараларын исәпкә алып, баланың үсеш юнәлешләре нигезендә

Программаны тормышка ашыру, Программаны тормышка ашыруның конкрет шартларын, яшен, төркем составын, балаларның үзенчәлекләрен һәм мәнфәгатьләрен, ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) запросларын исәпкә алып, федераль дәүләт белем бирү стандартлары һәм максатларына туры килә торган вариатив формалар, алымнар һәм чаралар нигезендә тәмин ителә.

Белем бирү эшчәнлеген оештыруның вариатив формаларына, ысулларына, методларына түбәндәге формалар керә: бер төркем өчен белем бирү вәзгыяте (дәрестәр), уеннарның төрлө төрләре, шул исәптән ирекле уен, рольле уен һ.б. төрләре, хәрәкәтчән һәм традицион халык уеннары; балалар һәм өлкәннәр һәм/яки балаларның үзара аралашуы һәм аралашуы; төрлө юнәлештәге проектлар; бәйрәмнәр, социаль акцияләр һ. б., шулай ук режим моментларының белем бирү потенциалын куллану. Барлык формалар да бергә һәм аерым алганда, өлкәннәр тарафыннан оештырылган һәм балалар тарафыннан мөстәкыйль рәвештә сайлап алына торган эшчәнлек төрләрен яраштыру аша тормышка ашырылырга мөмкин.

Программаны тормышка ашыруның теләсә нинди формалары, ысуллары, ысуллары һәм чаралары ФГОСның төп принципларын исәпкә алып гамәлгә ашырылырга тиеш.

Педагог һәм баланың уртак эшчәнлегенә нигезләнә:

- өлкән һәм баланың субъект (партнерлык, тигез хокуклы) позициясендә ;
- өлкән яшьтәге балалар белән аралашу өчен түгел, ә диалогик (монологик);
- баланың өлкәннәр һәм яшьтәшләре белән нәтижәле хезмәттәшлегенә турында мәгълүмат;
- белем бирү эшчәнлеген оештыруның партнерлык формасында (ирекле урнашу, күчү, балалар белән аралашу мөмкинлегенә һ. б.))
- Белем бирү процессында катнашуның/баланың катнашмавының төп мотивы-кызыксыну булу/булмау.

Өзлексез белем бирү эшчәнлегенә (НОД) балалар эшчәнлегенә төрлө төрләрен оештыру яки аларны төрлө эш формалары һәм методлары белән интеграцияләү аша тормышка ашырыла.

Режим моментларында мәдәни-гигиена күнекмәләрен формалаштыру, оешканлык һәм тәртиплелек тәрбияләү буенча эш алып барыла. Балалар белән белем бирү эшчәнлегенә иртәнге кабул итү, иртәнге гимнастика, йөрү, аш-су кабул итү, төштән соң кичке йокыга эзерлек барышында алып барыла.

Шәхси эш - ул педагог-тәрбияченең гомуми, типик һәм индивидуаль белем таләп итә торган һәм һәр баланың үсеш үзенчәлекләрен исәпкә алып башкарыла торган эшчәнлеге. **Мөстәкыйль эшчәнлек:**

- ул тәрбияләнүчеләрнең фән-пространство мәгариф тирәлеген үстерүче педагоглар (шул исәптән балалар белән бергә) булдырган шартларда ирекле эшчәнлеген күздә тотат;
- Министрлык һәр бала мәнфәгатьләре буенча эшчәнлекне сайлап алуны тәмин итә;
- бу аңа яшәтешләре белән хезмәттәшлек итәргә яки индивидуаль эшләргә мөмкинлек бирә;

Программаның эчтәлегенә мәктәпкәчә яшәтеш балалар өчен хас булган эшчәнлек төрләре аша тормышка ашырыла:

- уен эшчәнлегенә, шул исәптән сюжетлы-рольле уен, мәктәпкәчә яшәтеш балаларның әйдәп баручы эшчәнлегенә, шулай ук кагыйдәләр белән уен һәм башка төр уеннар);
- коммуникатив (өлкәннәр һәм яшәтешләр белән аралашу һәм аралашу);
- әйләнә-тирә дөнья объектларын танып-белү-тикшеренү (тикшеренүләр һәм алар белән экспериментлау);
- * сәнгать әдәбиятын һәм фольклорын кабул итү;
- үз-үзенә хезмәт күрсәтү һәм гап-гади көнүзгә хезмәт (бинада, урамда);
- * төрле материаллардан, шул исәптән конструкторлар, модульләр, кәгазь, табигый һәм башка материаллардан конструкцияләү;
- рәсем (рәсем, әвәләп ясау, аппликация);
- музыкаль (музыка әсәрләренең мәгънәсен аңлау һәм аңлау, җырлау, музыкаль-ритмик хәрәкәтләр, балалар музыка уен коралларында уйнау);
- хәрәкәтчән (төп хәрәкәтләрне үзләштерү).

Өлкәннәрнең балалар белән хезмәттәшлеге

Өлкәннәрнең балалар белән хезмәттәшлеге бала үсешенең мөһим факторы булып тора һәм белем бирү эшчәнлегенең барлык юнәлешләрен чагылдыра.

Өлкән яшәтеш бала җитәкчегә түгел, ә партнер ролендә гомуми мәдәни белем алу процессында катнаша, баланың мотивациясен хуплай һәм үстерә. Партнерлык мөнәсәбәтләренең төп функциональ характеристикасы-балага карата тигез хокуклы мөнәсәбәт. Өлкәннәр куелган максатны тормышка ашыруда балалар белән беррәттән, тәҗрибәләр һәм компетентлы партнер буларак катнаша.

Шәхси-тудыручы багланышлар өчен баланы ул кебек кабул итү һәм аның сәләтенә ышану хас. Өлкән кеше баланы ниндидер «стандарт» астына куып җибәрми, ә аның белән баланың абруена һәм шәхси үзенчәлекләренә, характерына, гореф-гадәтләренә, мәнфәгатьләренә, өстенлек бирүенә юнәлеш бирү белән аралаша. Ул балага шатлык-куанычлар, кыенлыктар вакытында ярдәм итә, уеннарда һәм дәрестәрдә катнаша. Өлкән кеше тьюлардан һәм җазалардан качарга тырыша. Чикләүләр һәм шелтәләүләр, һәрхәлдә, баланың абруен төшермичә генә кулланыла. Мондый тәрбия стили балага психологик яклану хисе бирә, аның индивидуальлеген, өлкәннәр һәм башка балалар белән уңай мөнәсәбәтләрен үстерүгә ярдәм итә. Өлкәннәр баланың индивидуальлеген хуплаганда, аны ничек кабул итәләр, акланмый торган чикләүләргә һәм җазаларны кисәтәләр, бала үз-үзеннән, хаталарын танудан курыкмый. Өлкәннәр һәм балалар арасында үзара ышаныч баланың эхлакый нормаларын дәрәҗәсиз кабул итүенә ярдәм итә. Бала өчен үз фикере булырга, күңелдәгә шөгыльләргә, уендагы партнерларны

сайлау хокукы аның шәхси өлгергәнлеген һәм, нәтижә буларак, үз сайлау өчен җаваплылык хисен формалаштыруга ярдәм итә. Бала мөстәкыйль рәвештә уйларга өйрәнә, чөнки өлкәннәр аңа үз карарларын көчлөп тагмый, ә ул үзен кабул итәргә ярдәм итә.

Өлкәннәр ярдәме белән һәм мөстәкыйль эшчәнлектә бала әйләнә-тирә дөньяны танып белергә, уйнарга, рәсем ясарга, тирә-юньдәгеләр белән аралашырга өйрәнә. Фән өлкәсендә өлкәннәр белән үзара бәйләнештә һәм мөстәкыйль эшчәнлек алып бару, мәдәни практикаларны үзләштерү процессы дип атала.

2.3. Төрле төрдәге һәм мәдәни практикаларның белем бирү эшчәнлегенә үзенчәлекләр

Төрле төрдәге белем бирү эшчәнлегенә үзенчәлекләр:

1. Белем бирү эшчәнлегендә катнашучылар: балалар, ата-аналар (законлы вәкилләр), мәктәпкәчә белем бирү учреждениясенең педагогик хезмәткәрләре.

2. Балалар бакчасында белем бирү эшчәнлегенә рус телендә алып барыла.

3. Белем бирү эшчәнлегенә балалар белән эшләүнең яшь формаларына туры килә, шул ук вакытта эшчәнлекнең төп формасы һәм әйдәп баручы төре-уен.

4. Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлегенә биш белем бирү өлкәсә бурычларын тормышка ашыруга юнәлтелгән: тәрбияләнүчеләрнең социаль-коммуникатив, танып-белү, сөйләм, сәнгати-эстетик һәм физик үсеше.

- 5. Белем бирү өлкәләренең конкрет эчтәлегенә тәрбияләнүчеләрнең яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләренә бәйле һәм эшчәнлекнең төрле төрләрендә: иртә яшты (2-3 яшь) тормышка ашырылырга мөмкин):
- предметная эшчәнлегенә һәм уеннар белән составными һәм динамическими уенчылар
- материаллар һәм матдәләр (ком, су, камыр һ. б.) белән экспериментлау)
- өлкәннәр белән аралашу һәм өлкәннәр җитәкчелегендә яшәтешләре белән уртак уеннар
- көнкүреш предметлары-кораллары (кашык, совок, көрәк һ. б.)
- музыка, әкият, шигырьләрнең мәгънәсен кабул итү, рәсем карау □ хәрәкәт активлыгы. мәктәпкәчә яшәтәге балалар белән (3-7 яшь)):
- уен (шул исәптән сюжетлы-роль уен, уен кагыйдәләре белән һәм башка төр уеннар),
- коммуникатив (өлкәннәр һәм яшәтешләр белән аралашу),
- танып-белү-тикшеренү (әйләнә-тирә дөнья объектларын тикшерү һәм алар белән экспериментлау) □ сәнгать әдәбиятын һәм фольклорын кабул итү

үз-үзенә хезмәт күрсәтү һәм гап-гади көнкүреш хезмәте (бинада һәм урамда)

төрле материалдан (конструкторлар, модульләр, кәгазь, табигый һәм башка материалларны да кертеп) конструкцияләү; рәсем ясау, әвәләп ясау, аппликация)

музыка (музыка әсәрләренең мәгънәсен аңлау һәм аңлау, музыкаль-ритмик хәрәкәтләр, музыка уен коралларында уеннар)

хәрәкәтчәнлек (төп хәрәкәтләрне үзләштерү) 6. Бурычларны тормышка ашыру педагог һәм балаларның уртак эшчәнлегендә, балаларның мөстәкыйль эшчәнлегендә тормышка ашырыла.

Мәдәни практикалар

Мәдәни практикалар-ул өлкәннәр яки бала үзе инициативасы белән төрле төркемнәрдә, командаларда, берләшмәләрдә һәм ижтимагый структураларда өлкәннәр, яшътәшләрә һәм кече балалар белән төрле аралашу һәм аралашу тәҗрибәсен алу һәм кабатлау.

Бу шулай ук күңеллелек һәм мәхәббәт, дуслык, ярдәм, кайгыртучанлык, альтруизм кебек уңай тормыш тәҗрибәсен үзләштерү. Шулай ук канәгатьсезлек, үпкәләү, көнчелек, протест, дорфа тәҗрибәсе дә бар. Баланың нәкъ менә практикага бәйлә булуы, аның холкы, кыйммәтләр системасы, тормыш эшчәнлегә стиле, алга таба язмыш.

Көннең икенче яртысында балаларда төрле эшчәнлек төрләрәндә мөстәкыйльлек һәм иҗат күрсәтүгә юнәлдерелгән төрле мәдәни практикалар оештырыла. Мәдәни практикалар барышында тәрбияче сайлау иреге, үз-үзләрен күрсәтү атмосферасы, олылар һәм балаларның хезмәттәшлегә булдырыла. Мәдәни практикаларны оештыру, нигездә, төркемчә характерга ия.

Белем бирү мохитен булдыру эшчәнлек принциплары системасы нигезендә башкарыла:

психологик уңайлылык бүлегә

- эш
- минималь хезмәт хакы
- бөтенлек
- иҗат вариативлары
- даимилек.
- Һәр әлегә принципларны уникаль, әмма алар барысы да эшли, ничек целостная системасы.

Мәдәни практикаларга карыйлар:

- Тәрбияченең һәм балаларның уртак уены (сюжетлы-рольле, режиссерлык, уен-драматизация, төзелеш-конструктив уеннар) аралашу һәм уңай социаль-эмоциональ тәҗрибә туплау ситуацияләре проблемалы характерда һәм мәктәпкәчә яшътәге балаларга якын булган тормыш проблемасын үз эченә ала.
- Иҗади остаханә балаларга белем һәм осталык куллану өчен шартлар тудыра. Остаханәләр үз тематикасы, эчтәлегә, кул эшләре белән шөгыйльләнү, халык һөнәрләренә җәлеп итү («халык осталарында кунакта»), танып-белү презентацияләре карау, сәнгать галереясы, китап почмагы яки китапханәне бизәү («китап бастыру остаханәсе», «Әкияттә кунакта»), уеннар һәм коллекцияләү буенча төрле.
- Музыкаль-театр һәм әдәби кунакханә (балалар студиясе)-балаларның музыкаль һәм әдәби әсәрләргә кабул итүне оештыруны, балаларның иҗади эшчәнлеген, тәрбияченең һәм балаларның әдәби яки музыкаль материалларда ирекле аралашуын күз алдында тоткан сәнгать-иҗат эшчәнлеген оештыру формасы. Сенсор һәм интеллектуаль тренинг-сенсор эталоннары (Төсләр, Формалар, пространство мөнәсәбәтләре һ.б.) системасының барлыкка килүен тәмин итә торган биремнәр системасы. Бирегә үсеш алучы уеннар, логик күнегүләр, кызыклы бурычлар керә.

- Балалар ялы - өлкөннөр тарафыннан уен, күнел ачу, ял итү өчен максатчан оештырыла торган эшчэнлек төре. Кайвакыт ял "түгэрэк" буларак оештырыла. Мәсэлән, кул эшләре, сэнгаты хезмәте белән шөгыйльләнү өчен һ. б.

Вид культурной практики	Периодичность проведения
<i>Общение</i>	
▪ Ситуации общения воспитателя с детьми и накопления положительного социально-эмоционального опыта	▪ Ежедневно
▪ Беседы и разговоры с детьми по их интересам	▪ Ежедневно
<i>Игровая деятельность, включая сюжетно-ролевую игру</i>	
▪ Индивидуальные игры с детьми (сюжетно-ролевые, строительноконструктивные игры)	▪ Ежедневно
▪ Совместная игра воспитателя и детей (сюжетно-ролевые, строительно-конструктивные игры)	▪ Ежедневно
▪ Подвижные игры	▪ Ежедневно
▪ Досуг здоровья и подвижных игр	▪ 1 раз в месяц
<i>Познавательная и исследовательская деятельность</i>	
▪ Игровые тренинги	▪ 1 раз в месяц
▪ Наблюдения за природой (на прогулке)	▪ Ежедневно
▪ Опыты, эксперименты, наблюдения	▪ 1 раз в месяц
<i>Формы творческой активности, обеспечивающей художественно-эстетическое развитие детей</i>	
▪ Чтение литературных произведений	▪ Ежедневно
▪ Музыкально-театральная гостиная	▪ 1 раз в месяц
<i>Самообслуживание и элементарный бытовой труд</i>	
▪ Самообслуживание	▪ Ежедневно
▪ Трудовые поручения (индивидуально)	▪ Ежедневно

2.4. Балалар инициативасына ярдәм итү ысуллары һәм ысуллары

Программаның белем бирү бурычларын тормышка ашыру барышында балалар инициативасына һәм мөстәкыйль эшчәнлеккә ярдәм күрсәтелә. Мөстәкыйль эшчәнлектә тәрбияләнүчеләрнең педагоглар төзегән фән-пространство мохите шартларында ирекле эшчәнлегенә аңлана, ул һәр балага яштышларга белән эшләргә һәм индивидуаль эшләргә мөмкинлек бирә.

Балалар эшчәнлегенә-ул баланың өлкәннәр тарафыннан чит һәм даими контрольдән башка билгеле бер гамәлләр кыла белүе генә түгел, ә үз алдына яңа бурычлар куя һәм аларны социаль яраклы рәвештә хәл итә белү сәләте дә.

Мөстәкыйльлек нигезе иртә балачакта, кече һәм мәктәп яшендәге чикләрдә салына, мәктәпкәчә яштыгә чорда мөстәкыйль сыйфат буларак мөстәкыйльлекне алга таба үстерү балалар эшчәнлегенә төп төрләр - бала үсешенә үтәли механизмнарын үстерү белән бәйле.

Бала үсешенә үтәли механизмнарында мөстәкыйльлекне һәм балалар инициативасын үстерү

Способы			
<i>Содержание работы</i>	<i>В образовательной среде дети могут:</i>	<i>Создание педагогом ситуаций:</i>	<i>Организация развивающей предметнопространственной среды (РППС)</i>
Развитие самостоятельности			
Развитие самостоятельности включает две стороны: <i>адаптивную</i> (умение понимать существующие социальные нормы и действовать в соответствии с ними) и <i>активную</i> (готовность принимать самостоятельные решения). В ходе реализации Программы дошкольники получают позитивный социальный опыт создания и воплощения собственных замыслов. Дети должны чувствовать, что их	• учиться на собственном опыте, экспериментировать с различными объектами, в том числе с растениями; • находиться в течение дня как в одновозрастных, так и в	• для обсуждения при участии взрослого важных событий со сверстниками; • для умения сделать выбор и обосновывать его (например, детям можно предлагать специальные способы фиксации их выбора);	Среда должна быть <i>вариативной</i> , состоять из различных площадок (мастерских, исследовательских площадок, художественных студий, библиотечек, игровых, лабораторий и пр.), которые дети могут выбирать по собственному желанию. Предметно-пространственная среда должна <i>меняться</i> в соответствии с

попытки пробовать новое, в том числе и при планировании собственной жизни в течение дня, будут поддержаны взрослыми. Это возможно в том случае, если образовательная ситуация будет строиться с учетом детских интересов. Образовательная траектория группы детей может меняться с учетом происходящих в жизни дошкольников событий.	• разновозрастных группах; изменять или конструировать игровое пространство в соответствии с возникающими игровыми ситуациями; • быть автономными в своих действиях и принятии доступных им решений.	• для умения сделать предъявлять и обосновывать свою инициативу (замыслы, предложения и пр.); для умения планировать собственные действия индивидуально и в малой группе, команде; для умения оценивать результаты своих действий индивидуально и в малой группе, команде.	интересами и проектами детей не реже, чем один раз в несколько недель. В течение дня необходимо выделять время, чтобы дети могли выбрать <i>пространство</i> активности (площадку) по собственному желанию.
--	---	--	---

Развитие игровой деятельности

Игра - одно из наиболее ценных новообразований дошкольного возраста. Играя, ребенок свободно и с удовольствием осваивает мир во всей его полноте — со стороны смыслов и норм, учаь понимать правила и творчески преобразовывать их.	изменять или конструировать игровое пространство в соответствии с возникающими игровыми ситуациями; проявлять индивидуальность ребенка, его находчивость, сообразительность, воображение; приобретать опыт организации совместной деятельности на основе	• создавать в течение дня условия для свободной игры детей; • определять игровые ситуации, в которых детям нужна косвенная помощь; • наблюдать за играющими детьми и понимать, какие именно события дня отражаются в игре; • отличать детей с развитой игровой	Игровая среда должна <i>стимулировать</i> детскую активность и постоянно обновляться в соответствии с текущими интересами и инициативой детей. Игровое оборудование должно быть <i>разнообразным и легко трансформируемым</i> . Дети должны иметь возможность участвовать в создании и обновлении игровой среды. Возможность внести свой вклад в ее усовершенствование
---	--	---	--

			должны иметь и родители
	предварительного обдумывания, обсуждения общей цели, совместных усилий к ее достижению, общих интересов и переживаний.	деятельностью от тех, у кого игра развита слабо; • косвенно руководить игрой, если игра носит стереотипный характер устанавливать взаимосвязь между игрой и другими видами деятельности; • помогать детям «погрузиться» в игровую ситуацию и решать возникшие вопросы самостоятельно.	
Развитие познавательной деятельности			
Обучение наиболее эффективно тогда, когда ребенок занят значимым и интересным исследованием окружающего мира, в ходе которого он самостоятельно и при помощи взрослого совершает открытия.	• определяют с решением в ходе обсуждения той или иной ситуации; высказывают разные точки зрения по одному и тому же вопросу, помогая увидеть • несовпадение точек зрения; обсуждают творческие вопросы, в том числе - проблемнопротиворечивые ситуации, на которые могут быть даны разные ответы;	• регулярно предлагать детям вопросы, требующие не только воспроизведения информации, но и мышления; регулярно предлагать детям открытые, творческие вопросы, в том числе – проблемнопротиворечивые ситуации, на которые могут быть даны разные ответы;	Среда должна быть насыщенной, предоставлять ребенку возможность для активного исследования и решения задач, содержать современные материалы (конструкторы, материалы для формирования сенсорики, наборы для экспериментирования и пр.).

		• обеспечивать в ходе обсуждения атмосферу поддержки и принятия; • помогать детям обнаружить ошибки в своих рассуждениях; • предлагать дополнительные средства (двигательные, образные, наглядные модели и символы)	
Развитие проектной деятельности			
Все большую актуальность приобретает такая форма совместной деятельности, как проекты. Проекты помогают педагогам и родителям научиться работать в «команде», овладеть способами коллективной мыслительной деятельности; освоить алгоритм создания проекта, отталкиваясь от потребностей ребенка; достичь позитивной открытости по отношению к коллегам, воспитанникам и родителям, к своей личности; объединить усилия педагогов, родителей и детей с целью реализации проекта.	• дети сами выдвигают проектные решения; • планируют свою деятельность при выполнении своего замысла; • сравнивают предложенные другими детьми варианты решений, аргументируют выбор варианта.	• создавать проблемные ситуации, которые инициируют детское любопытство, стимулируют стремление к исследованию; • поддерживать детскую автономию: предлагать детям самим выдвигать проектные решения; помогать детям планировать свою деятельность при выполнении своего замысла; • поддерживать их идеи, делая акцент на новизне каждого предложенного варианта;	Стимулируя детей к исследованию и творчеству, следует предлагать им большое количество увлекательных материалов и оборудования. Природа и ближайшее окружение - важные элементы среды исследования, содержащие множество явлений и объектов, которые можно использовать в совместной деятельности воспитателей и детей.

--	--	--	--

Самовыражение средствами искусства			
В дошкольном возрасте дети должны получить опыт осмысления происходящих событий и выражения своего отношения к ним при помощи культурных средств — линий, цвета, формы, звука, движения, сюжета и пр.	• овладевают необходимыми техническими навыками; • произведения отражают замысел ребенка, не являются стереотипными; проявляют инициативу в воплощении замысла и выборе необходимых для этого средств; проявляют самостоятельность в выборе • разных видов деятельности: живописью, рисунком, игрой на музыкальных инструментах, конструированием и т.д.	• планировать время в течение дня, когда дети могут создавать свои произведения; • создавать атмосферу принятия и поддержки во время занятий творческими видами деятельности; • оказывать помощь и поддержку в овладении необходимыми для занятий техническими навыками; • предлагать такие задания, чтобы детские произведения не были стереотипными, отражали их замысел; • поддерживать детскую инициативу в воплощении замысла и выборе необходимых для этого средств;	Образовательная среда должна обеспечивать наличие необходимых материалов, возможность заниматься разными видами деятельности: живописью, рисунком, игрой на музыкальных инструментах, пением, конструированием, актерским мастерством, танцем, различными видами ремесел, поделками по дереву, из глины и пр.

		представить свои произведения для детей разных групп и родителей.	
--	--	---	--

Физическое развитие			
Физическое развитие очень важно для здоровья детей, потому что позволяет реализовать их врожденное стремление к движению. Становление детской идентичности, образа Я тесно связано с физическим развитием ребенка, с его ловкостью, подвижностью, активностью.	• ежедневно играют в подвижные игры; используют • игровое и спортивное оборудование; стремятся • соблюдать правилам • безопасности; проявляют доброжелательность в игре; • умеют договариваться; • соблюдают правила игры; • осваивают основные виды движений в игре; •	• ежедневно предоставлять детям возможность активно двигаться; • обучать детей правилам безопасности; • создавать доброжелательную атмосферу эмоционального принятия, способствующую проявлениям активности всех детей (в том числе и менее активных) в двигательной сфере; • использовать различные методы обучения, помогающие детям с разным уровнем физического развития с удовольствием бегать, лазать, прыгать.	Среда <i>должна стимулировать</i> физическую активность детей, присущее им желание двигаться, познавать, побуждать к подвижным играм. В ходе подвижных игр, в том числе спонтанных, дети должны иметь возможность использовать игровое и спортивное оборудование. Игровая площадка должна предоставлять условия для развития крупной моторики. Игровое пространство (как на площадке, так и в помещениях) должно быть трансформируемым (меняться в зависимости от игры и предоставлять достаточно места для двигательной активности).
Коммуникативная деятельность			
Особое внимание уделяется развитию коммуникативной деятельности дошкольников. Процесс ведется от диалога между	• ребенок учится выражать свои мысли в речи, слушать собеседника - во всех видах	• педагог проводит беседы с детьми, направляющие их	Коммуникативная

взрослым и ребенком к развернутой монологической речи самого ребенка.	деятельности (активности): трудовой, конструктивной, изобразительной, музыкальной, двигательной, при восприятии художественной литературы и фольклора.	• внимание на воплощение интересных событий; словесные игры; сочинение самостоятельных рассказов и сказок; педагог задает детям разнообразные вопросы – уточняющие, наводящие, проблемные, эвристические и пр.	деятельность поддерживается педагогом в процессе организации всех видов деятельности (активности): трудовой, конструктивной, изобразительной, музыкальной, двигательной, при восприятии художественной литературы и фольклора.
---	--	--	--

Белем бирү технологияләренә вариативлыгы, педагогик методларны куллануның сыгымлы булуы мәктәпкәчә яшьтәге балаларның шәхси үзенчәлекләрен исәпкә алып күпкырлы үсешен тәмин итә. Педагог балаларның ирекле ижади эшчәнлеген һәм белем бирү процессын үзара бәйләнешнең төрле формаларында реал ижад ысулы белән оештыру өчен шартлар тудыра.

Педагогның гамәлләре:

- ✓ шәхси ярдәм балага планлаштыруда үз эшчәнлеген;
- ✓ тех теге яки бу мәгълүмат чыганаclarын һәм дидактик кулланмаларны куллану буенча консультация бирү;
- ✓ өлкәннәр ягыннан бала мәнфәгатьләрен яклау, мәдәни практикаларны гамәлгә ашыруда балаларның мәсьәләләрен, инициативаларын һәм мөстәкыйльлеген бүләкләү;
- ✓ ата-аналарны балаларны индивидуаль үстерү бурычлары, аларны тормышка ашыру алымнары, чаралары һәм формалары белән таныштыру; ребенка ата-аналар белән индивидуаль үсеш маршрутларын килештерү;;
- ✓ ребенка эти-этикләрнең бала хакына булган конструктив теләкләрне исәпкә алу.

2.5. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган программаның бер өлеше

Эчтәлек психологик-педагогик эш:

Шәһәр һәм район өчен истәлекле даталарны бәйрәм итү белән бәйле традицияләргә саклау белән кызыксынуны формалаштыру
Балаларны ата-аналар һәм тәрбиячеләр белән бергә шәһәрдә барган социаль эһәмиятле вакыйгаларда катнашырга өйрәтергә
Балалар туган шәһәребезгә карата хис-тойгыларны һәм хисләргә үстерергә, актив позицияне күрсәтергә ярдәм итә;

Районның, микрорайонның;

Яшь Казанның үз-үзен тотышы нормаларын һәм кагыйдәләрен □ формалаштырырга;

Балалар бакчасы тәрбиячесе белән бергәләп эштә катнашырга

Шәһәрдә куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәү күнекмәләрен формалаштыру («юлны ничек дөрес итеп чыгу», «шәһәр урамнарында нәрсә эшләргә була, нәрсә эшләргә ярамый» һ. б.)

Мәгариф өлкәсе «танып-белү үсеше»

- Закирова К.В. «Воспитание и обучение в детском саду». Программа обеспечивает организацию образовательной деятельности в татарских группах.

НРК буенча тәрбия һәм белем бирү бурычлары: балаларны Идел буе халыкларының (Россия, Татарстан, Чуваш, Башкортостан) музыкасы, сәнгате, матур әдәбияты белән таныштыру. Балаларда Идел буе халыклары культурасына кызыксыну уяту. Ватанга, ана теленә патриотик хис тәрбияләү; туган телдә сөйләшсә килү теләге тудыру.

- РТ дәүләт телләренә өйрәтү:

- Зарипова З.М. «Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү» программасы. «Идел-Пресс», 2013

- Гаффарова С. М. «Изучаем русский язык». Тәрбиячеләр өчен методик ярдәмлек. Методик тәкъдимнәр, эшчәнлек конспектлары, уеннар һәм күнегүләр, «Хәтер», 2011;

- Зарипова З.М. «Туган телдә сөйләшсәбез». Балалар бакчасында татар төркемнәре өчен методик ярдәмлек.

Төркемнең төп эш юнәлеше уртанчы яшътәге төркем балаларының математик күзаллауларын үстерү буенча юнәлдерелгән. Балаларны өйрәтүдә практик методлар (күнегүләр, модельләштерү, элементар тәҗрибәләр) киң кулланыла. Практик методлар белән бергә сүзле (аңлату, инструкция, җавап үрнәге, сораулар, бәя бирү), күрсәтмә методлар (предметлы, иллюстрацияле, схемалар, геометрик фигуралар) да урын алып тора, алар танып белү эшчәнлеген активлаштыруга булышлык итәләр. Бу төркемнәрдә уен методна караган эмоциональ алымнар киң кулланылырга тиеш. Шуны истә тотып уен методна (сюрпризлы момент, качыру, эзләү, уен күнегүләре, ярыш элементлары); дидактик уенчыклар белән (матрешка-лар, гөмбәләр, төрлө һәм бертөрлө төстәге божралардан торган конуслар) күнегүләр башкаруга, математик эчтәлектәге сюжетлы-дидактик («гаилә», «кибет», «сәяхәтләр», «кунаклар каршылау» һ.б.), хәрәкәтле уеннарга («Аю һәм бал кортлары», «Бүре һәм куянар», «Чыпчыклар һәм автомобиль» һ.б.) өстенлекле урын бирелә.

Максат: Математик үсеш дәрәжәсен күзәтү, тикшерү, әзерлекләрен формалаштыру; кыюлык тәрбияләү, шөгыльләргә катнашу, җавап бирү теләге уяту.

Бурычлар: Үстерешле бурычлар: - балаларның математикага, танып белүнең төрлө төрләренә омтылышны үстерү; - иҗади активлыкны стимуллаштыру;

Белем бирү бурычы: - балаларда үсеш дәрәжәсен күзәтү, тикшерү, әзерлекне формалаштыру;

Тәрбияви бурыч: - кыюлык тәрбияләү, шөгыльләргә катнашу, җавап бирү теләге уяту.

2.5.2 Пункт. Программа өлешендәге укыту мөнәсәбәте катнашучылар формалаштырган комплекслы – тематик планы

Дата.	Дни недели .	Тема.	Итоговое мероприятие.
1 неделя сентября День знаний	Понедельник Вторник	1 «Чему учат в школе» 2 Мои друзья 3 Моя семья	Праздничное мероприятие « День знаний».

	Среда Четверг Пятница	4 Будем знакомы. Профессии 5 Наши традиции	
2 неделя сентября « Я вырасту здоровым».	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Я и мое здоровье 2 Я и мое тело 3 Витамины и их польза 4 О хороших привычках и манерах 5 Веселые движения. В гостях у Здравика.	Физкультурное развлечение « Мы – дружная команда.»
3 неделя сентября «Я в мире человек».	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 «Что я знаю о себе». 2 «Наша дружная семья». 3 «Моя одежда и обувь». 4 «Я и моя семья». 5 «О хороших плохих и манерах».	
4 неделя сентября «Осень – кладовая природы. Откуда пришел хлеб?»	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Что нам осень принесла?(фрукты) 2 Что нам осень принесла?(овощи) 3 Хлеб – всему голова 4 В лес по ягоды 5 Осень в творчестве поэтов и художников	Физкультурный досуг « Сбор урожая».
5 неделя сентября	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница		
1 неделя октября «Наши младшие друзья - животные»	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1«Животные осенью». 2 «Птицы осенью». 3 «Домашние животные». 4 «Школа эколят. 5 «В гостях у Здравика»	Показ презентации « Природа осенью».
2 неделя октября «Золотая осень.	Понедельник Вторник	1 «Осень. Природа. Погода». 2 «Растительный мир осенью».	

Изменения в природе»	Среда Четверг Пятница	3 «В лес по грибы». 4 «Комнатные растения». 5 «Труд взрослых осенью».	
3 неделя октября. Книжкина неделя	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Путешествие по полочке умных книг 2 Мои любимые сказки 3 Писатели детям Знакомство с писателей – юбиляров 4 День загадок и пословиц о книге 5 День театра : Мы не скажем, а покажем	
4 неделя октября Мониторинг.	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	Мониторинг.	
1 неделя ноября. День народного единства.	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Я живу в Татарстане 2 Казань – столица РТ 3 Народный национальный костюм народов Поволжья 4 Дружба народов 5 Наши традиции, обычаи и праздники	Изготовление коллажа « Земля – наш общий дом».
2 неделя ноября. Неделя здоровья	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 День здоровья 2 Веселые движения. 3 День безопасности 4 Народные игры 5 Если хочешь быть здоров	
3 неделя ноября. Неделя ПДД	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Транспорт и его виды 2 Служба спасения 3 Важные профессии 4 Дорожная азбука 5 Правила поведения в общественном и личном транспорте	
4 неделя ноября. Мамина неделя	Понедельник Вторник	1 Всемирный день Матери 2 Наши мамы	Вечер загадок по тематике.

	Среда Четверг Пятница	3 Мамины профессии 4 Мамины помощники 5 Традиции и праздники	
1 неделя декабря. Народная игрушка Откуда она пришла	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Из чего сделана игрушка? Знакомство со свойствами материалов. Сходства и различия 2 Знакомство с русскими народными промыслами 3 Знакомство с татарскими народными промыслами 4 Праздники и обычаи народов Поволжья 5 День народных игр и прибауток	Выставка детских творческих работ «Ярмарка талантов»
2 неделя декабря. Зима	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Жизнь природы зимой 2 Зимние забавы. 3 Безопасная зима 4 Путешествие в Арктику 5 Путешествие в Антарктиду	Просмотр презентации «Зимние забавы».
3 неделя декабря. В гостях у зимушки- зимы	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Что зимой бывает 2 Животные зимой. 3 Растительный мир зимой 4 Жизнь домашних животных зимой 5 Если хочешь быть здоров	Физкультурное развлечение «Если хочешь быть здоров»
4 неделя декабря Новый год	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Красивая зима 2 Мастерская Деда Мороза. 3 Новогодняя елка 4 Новогодний праздник 5 Веселые игры	Конкурс «Новогодняя красавица».
2 неделя января. Неделя осторожного пешехода	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Дом в котором я живу 2 Улицы города 3 Общественный транспорт 4 Дети и дорога 5 Чтобы не было беды	

3 неделя января. Чудо - огород .	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Обитатели уголка природы 2 Комнатные растения 3 В гостях у Ростика Волшебство полезной еды 4 Знакомство с Красной книгой Р Т 5 Мы - помощники	Опыты по выращиванию растений.
4 неделя января. Все профессии нужны, все профессии важны	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Профессии моей мамы, папы 2 Женские профессии 3 Военные профессии 4 Ателье (Швея, модельер) 5 Школа(учитель)	Профессия: Архитектор
1 неделя февраля Я вырасту здоровым	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Я и мое здоровье 2 Я и мое тело 3 В гостях у Йоника (Чудо – нос) 4 О хороших привычках и манерах 5 Веселые движения. В гостях у Здравика	
2 неделя февраля Где всегда зима	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Где живет зима 2 Знакомство с животными Арктики 3 Знакомство с животными Антарктики 4 Волшебство снега и льда 5 Зимние виды спорта	Презентация « Животный мир планеты».
3 неделя февраля. Школа эколят	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Вода – друг человека 2 Какой бывает вода 3 Секреты воды 4 В гостях у Мойдодыра 5 Учимся беречь воду	Фокусы и эксперименты с водой.
4 неделя февраля День защитников Отечества.	Понедельник Вторник Среда	1 Слава Армии родной! 2 Военная техника 3 Военные профессии	Разучивание стихов о папе.

	Четверг Пятница	4 Герои Отечества 5 Хочу быть таким как папа	
5 неделя февраля.			
1 неделя марта Международный Женский день 8 марта	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Наши мамы 2 Бабушку милую очень люблю 3 Мы – помощники 4 Вместе дружно мы живем 5 Подарки для наших мам и бабушек	Изготовление подарков для мам.
2 неделя марта Весна. Пробуждение природы	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Что бывает весной 2 Мир растений весной. 3 Мир животных весной. 4 Встречаем пернатых гостей. 5 Земля – наш дом Знакомство с глобусом и картой	Презентация « Весна в городе».
3 неделя марта. Неделя детской книги	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Ау книжки именины! 2 Волшебный мир бумаги или путешествие в прошлое книги 3 День поэзии «Калейдоскоп стихотворений» 4 Читаем сказки 5 День творчества « Делаем сами своими руками»	
4 неделя марта. Тает лед, зима прошла и весна к крыльцу пришла...	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Насекомые весной. 2 Поможем птицам 3 Труд взрослых весной (Дворник) 4 В гостях у Капельки: волшебство личных вещей 5 Комнатные растения нашей группы	Инсценировка « Лесной детский сад».
1 неделя апреля. Космос	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Космос и далекие звезды 2 Как жили люди раньше 3 Первый полет 4 Герои - космонавты 5 День космонавтики.	Изготовление коллажа ко дню космонавтики.

2 неделя апреля. Неделя безопасности	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 В стане дорожных знаков 2 Моя дорога в детский сад 3 Общественный транспорт 4 Профессии 5 Чтобы не было беды (Правила поведения на улице)	Игра – викторина « Безопасность дороже всего».
3 неделя апреля. Народная культура и традиции, промыслы	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Город мастеров 2 Народные промыслы народов Поволжья 3 Быт и традиции русского народа 4 Быт и традиции татарского народа 5 Веселая ярмарка	Конкурс энциклопедий о России.
4 неделя апреля. Г. Тукай и его творчество	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Путешествие в Кырлай 2 Знакомство с творчеством 3 Любимые сказки 4 Памятные места в Казани 5 День театра	
1 неделя мая. День Победы	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	Человек славен трудом. 1 Праздник День Победы 2 Дети войны 3 Человек славен трудом (о тружениках тыла) 4 Герои В.О.В. 5 Памятные места в Казани	Конкурс « Поделки для ветеранов».
2 неделя мая. Здравствуй, лето! До свиданья, детский сад!	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Лето встречаем 2 Растения летом 3 Животные летом 4 Птицы летом 5 Учимся беречь природу. Правила поведения	Конкурс рисунков « Лето, ах лето».
3 неделя мая Мониторинг		Мониторинг	
4 неделя мая.		Повторение	

--	--	--	--	--

2.6. Педагогик коллективның тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре белән хезмәттәшлеге үзенчәлекләре

Педагогик коллективның тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре белән үзара хезмәттәшлеге системасы нигезендә, балаларны тәрбияләү өчен ата-аналар җаваплы, ә калган институтлар аларның тәрбия эшчәнлеген хупларга һәм тулыландырырга тиеш дигән идея ята ("РФдә мәгариф турында" гы закон, 44 нче маддә). Монда параллельлек принцибы түгел, ә хезмәттәшлек һәм багланышлар принцибы мөһим.

Балалар бакчасының гаиләсе белән хезмәттәшлегенең төп максаты-балалар бакчасында тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре белән җаваплы һәм үзара бәйле мөнәсәбәтләрне үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру, тәрбия өлкәсендә ата-аналарның компетентлыгын арттыру.

Балалар бакчасының гаиләсе белән хезмәттәшлегенең төп бурычлары: * педагогларның һәм ата-аналарның тәрбия, укыту, балаларны үстерү, балалар бакчасында һәм гаиләдә төрле эшчәнлек алып бару шартларын өйрәнү;

* педагогларны һәм ата-аналарны балалар бакчасында һәм гаиләдә тәрбиянең иң яхшы тәҗрибәсе, шулай ук мәктәпкәчә яшьтәге балаларны гаилә һәм җәмәгать тәрбиясендә барлыкка килгән авырлыктар белән таныштыру • ;

* бер-беребезгә балаларны тәрбияләү һәм укытуның актуаль мәсьәләләре, әлеге бурычларны хәл итүдә балалар бакчасы һәм гаиләнең мөмкинлекләре турында мәгълүмат бирү;

• балалар бакчасында педагоглар һәм ата-аналарның балалар белән конструктив бәйләнешен үстерүгә ярдәм итүче хезмәттәшлек рәвешләре һәм эчтәлеге буенча төрледән-төрле шартлар булдыру;;

Тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре белән хезмәттәшлегенең төп принциплары:

• гаилә өчен балалар бакчасы Ачыклыгы;

• педагоглар һәм ата-аналарның балалар тәрбияләүдә хезмәттәшлеге;

* гаиләдә һәм балалар бакчасында бала үсешенә бертөрле якин килүне тәмин итә торган бердәм үсүче мохит булдыру.

Гаилә белән эшләнең төп формалары:

• коллектив (җыелышлар, конференцияләр, түгәрәк өстәлләр һ. б.);

• индивидуаль яки төркем (ата-аналар белән әңгәмәләр, тематик консультацияләр);

• күргәзмә-мәгълүмат (папкалар – күчмәләр, фоторәсемнәр, Балалар эшләре күргәзмәләре, ата-аналар тарафыннан белем бирү эшчәнлегенә һәм режим моментларын карау һ. б.);

• ял итү (гаиләләргә балалар һәм педагоглар белән бергә төрле формаларга җәлеп итү: уртак яллар, бәйрәмнәр, ата-аналар һәм балаларның конкурсларда, күргәзмәләрдә, акцияләрдә, ярышларда катнашуы);

• танып-белү (семинар-практикумнар, педагогик кунакханә, җыелышлар, традицион булмаган формада консультацияләр үткөрү, мультимедиа презентацияләрен куллану (төрле эшчәнлек төрләрен оештыру фрагментлары, режим моментлары) һ. б.);

• мәгълүмати-аналитик (анкеталаштыру, сораштыру үткөрү, интервью);

• дистанцион эш формалары гаиләсе белән (электрон почта, вставка сайтында, Социаль Челтәрләр).

Белем бирү учреждениесенең һәм гаиләнең үзара хезмәттәшлеге юнәлешләре һәм формалары

Үзара аңлашу һәм үзара мәгълүмат бирү

Балалар бакчасы баланың тәрбия мөмкинлекләре белән таныш булса, ә гаилә баланы тәрбияләү ышанып тапшырыла торган мәктәпкәчә учреждение турында күзаллауга ия булганда гына уңышлы хезмәттәшлек мөмкин. Бу бер-беребезгә бала үсешендә кирәкле ярдәм күрсәтергә, тәрбиянең гомуми бурычларын хәл итү өчен булган педагогик ресурсларны жәлеп итәргә мөмкинлек бирә.

Ике яктан да тәрбия потенциалын белү өчен менә дигән мөмкинлек бирә: әңгәмәләр, анкеталар, иншалар кулланып социаль– педагогик диагностика; тәрбияләнүчеләрнең гаиләләренә бару; балалар бакчасында Ачык ишекләр көннәре оештыру; төрле жылыш–очрашулар.

Беренче жылыш–очрашуларның максаты-педагогларны гаиләләр һәм тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре белән төрле яклап таныштыру, гаиләләр белән педагоглар белән танышу. Аралашу киртәләрен бетерү өчен, ата-аналарда педагоглар белән ышанычлы мөнәсәбәтләрне үстерүгә юнәлдерелгән уңай эмоцияләр тудыручы махсус ысуллардан файдалану зарур («дистанцияне сайла»,» ассоциатив ряд»,» фотографияләр теле»,» сөйләшү без умолку " һ.б.). Мондый жылышларны ел дәвамында, һәр очрашуда үз бурычларын хәл итеп, даими рәвештә үткәрергә кирәк.

Балалар бакчасында һәм гаиләдә балалар тормышыннан төрле фактлар, һәр баланың хәле (аның кәефе, кәефе), балалар–олылар (шул исәптән балалар– ата-аналар) мөнәсәбәтләренен үсеше турында бер-берсенә гел хәбәр итеп торсыннар иде. Мондый мәгълүмат турыдан–туры аралашканда (әңгәмәләр, консультацияләр, жылышлар, конференцияләр барышында) яисә төрле чыганақлардан: стендлар, газеталар, журналлар (кульязма, электрон), гаилә календарьлары, төрле буклетлар, интернет-сайтлар (балалар бакчасы, мәгариф белән идарә итү органнары), шулай ук хат язучылар (шул исәптән электрон) алганда бара.

Стендлар. Стендларда стратегик (күпеллык), тактик (еллык) һәм оператив мәгълүмат урнаштырылган. Стратегиягә балалар бакчасын алга таба һәм урта перспективага үстерү максатлары һәм бурычлары, гәмәлгә ашырыла торган белем бирү программасы, мәктәпкәчә учреждениенең инновацион проектлары, шулай ук өстәмә белем бирү хезмәтләре турында мәгълүматлар керә.

Педагоглар һәм аларның эш графигы, көн тәртибе, бер елга төркемдә Тәрбия– белем бирү эшенең бурычлары һәм эчтәлеге турында мәгълүматлар тактик мәгълүматка керә. Оператив стенд мәгълүматы, өлкәннәр тәрбияләүчеләр өчен аеруча зур кызыксыну тудыра торган оператив мәгълүмат үз эченә төркемдә (балалар бакчасында, районда) көтелгән яки инде узган вакыйгалар: акцияләр, конкурслар, репетицияләр, күргәзмәләр, очрашулар, уртак проектлар, ял көне экскурсияләре һ.б. турында мәгълүмат ала.

Стеновая мәгълүмат тудыра, ата-аналар күбрәк кызыксыну уята, әгәр алар катнаша, аны әзерләүдә, шулай ук, әгәр дә ул җавап бирә мәгълүмати гаилә запрослары, Яхшы структурирована һәм эстетически рәсмиләштерелде (фотографияләр һәм иллюстративный материал кулланыла).

Мәгълүмат (бигрәк тә оператив) тәрбияче өлкәннәргә вакытында килсен өчен, аны балалар бакчасы сайтында, шулай ук гаилә календарьларында кабатлау мөһим.

Заманча тиз үзгәрүчән дөньяда өлкәннәрне тәрбияләүче ата-аналар һәм педагоглар үз белемнәрен өзлексез арттырырга тиеш.

Ата-аналар белеме астында халыкара бергәлек балаларны тәрбияләү һәм тәрбияләү, гаилә мөнәсәбәтләрен гармонияләштерү, гаиләдә һәм җәмгыятьтә ата-аналар ролен үтәү өчен кирәкле белемнәрне, җайланмаларны һәм күнекмәләренә баепуны аңлай. Шулай ук вакытта ата-

аналарның белемен императив нигездә, диктлаучы итеп түгел, балаларны ничек тәрбияләргә кирәк, ә шәхси үзәклек принцибында төзәргә кирәк.

Ата-аналарны агарту функциясен балалар бакчасы гына түгел, аның партнерлары да башкара, шул исәптән ата-аналар жәмәгатьчелеген берләштерә торган оешмалар да. Хокукый, гражданлык, сәнгати-эстетик, милли-патриотик, медицина белеменә ихтыяж арта бара. Балаларны тәрбияләү өлкәсендә фән казанышлары һәм алдынгы тәҗрибә белән таныштыруга юнәлдерелгән фәнни агарту үзенең актуальлеген саклап кала.

Өлкәннәр нинди генә мәдәни-агарту программалары сайласалар да, мәгърифәт ата-аналарны һәм белгечләргә үсешкә һәм камилләштерүгә юнәлдерү мөһим.

Белем бирүнең төп формалары булып конференцияләр (шул исәптән онлайн–конференцияләр), ата-аналар жыйынышлары (гомуми балалар бакчалары, район, шәһәр, өлкә), ата-аналар һәм педагогик укулар булырга мөмкин.

Ата-аналарга аларның белем алуын тәмин итүче партнерлар (социаль педагог, психолог, өлкән тәрбияче, ата-аналар төркеме һ.б.) белән үзара хезмәттәшлек рәвешләрен һәм эчтәлеген сайлау хокукын бирү, «ата-ана мәктәбе»белем бирү программаларын планлаштыру һәм формалаштыруда катнашуга жәлеп итү мөһим.

Ата-аналар белем бирү программаларын түбәндәге принциплардан чыгып эшләү һәм гамәлгә ашыру мөһим:

- * максатчанлык – ата-аналар белем бирү максатларына һәм өстенлекле бурычларына юнәлеш бирү;
- ата-аналарның белем бирү ихтыяжларын исәпкә алу өчен адреслар;
- * программада каралган уку материалын үзләштерү өчен ата-аналарның мөмкинлекләрен исәпкә алу мөмкинлеге;
- * ата-аналарның реаль белем дәрәжәсенә һәм осталыгына бәйле рәвештә программаның эчтәлеген, уку методларын һәм үзләштерү темпларын индивидуальләштерү – үзгәртү;;
- * кызыксынучы якларның (педагоглар һәм ата-аналар) белем бирү программаларын карап тотуга һәм аңа төзәтмәләр кертүгә, фикер алышуга һәм кабул итүгә катнашуы.

Ата-аналарны уку туының төп формалары: лекцияләр, семинарлар, мастер–класслар, тренинглар, проектлар, уеннар.

Мастер-класслар. Мастер-класс-ата-аналарның игътибарын балаларны тәрбияләүнең актуаль проблемаларына һәм аларны чишү чараларына жәлеп итү максаты белән, белгеч тарафыннан үз һөнәри осталыкларын тәҗдир итүнең үзенчәлекле формасы. Мондый белгечләр дип аталган өлкәләрдә эшләүче ата-аналар үзләре дә булырга мөмкин. Мастер-классны әзерләүдә практик һәм күрсәтмә методларга зур игътибар бирелә. Мастер-класс балалар бакчасы хезмәткәрләре, ата-аналар, чакырылган белгечләр (рәссам, режиссер, эколог һ.б.) тарафыннан оештырылырга мөмкин.

Тренинг (Б.Д. Карвасарскийны билгеләү буенча) – ул психотерапевтик, психокоррекцион һәм уку методларының үз-үзенә танып белү һәм үзгәртү жайга салу, уку һәм персоналара хезмәттәшлек, коммуникатив һәм һөнәри осталык күнекмәләрен үстерүгә юнәлдерелгән жыйнак. Тренинг барышында ата-аналар педагог-психолог тарафыннан махсус эшләнгән ситуациягә актив жәлеп ителә. Тренингларны Балалар бакчасы психологы да, чакырылган белгеч тә үткәрә ала.

Педагоглар, ата-аналар, балаларның уртак эшчәнлеге.

«Педаголар–ата–аналар–балалар» триадасында төрле уртақ эшчәнлекнең төп максаты–баланың базислы омтылышларын һәм ихтияжларын канәгәтләндерү генә түгел, ә ата-аналар һәм педагогларның омтылышларын һәм ихтияжларын канәгәтләндерү дә.

Гаилә сәнгать студияләре. Гаилә сәнгать студияләре–ул тәрбияләнүчеләрнең гаиләләрен педагог–рәссам, хореограф, актер озатуында ижат белән шөгыльләнү өчен берләштерә торган үзенчәлекле сәнгать остаханәләре. Студиядә педагог, балалар һәм ата-аналарның ижади хезмәттәшлеге төрле формада булырга мөмкин: уртақ махсус оештырылган дәресләр; рәсем, рәсем, кул эшләре буенча ата–аналар өчен мастер–класслар (ата-аналар теләге буенча); сәнгать белгечләре, рәссамнар, декоратив–гамәли сәнгать осталары белән очрашулар; музейларда, сәнгать күргәзмәләрендә булу.

Гаилә бәйрәмнәре. Балалар бакчасы өчен ил тормышындагы әһәмиятле вакыйгаларга багышланган балалар бәйрәмнәре традициягә әйләнде. Балалар бакчасында Гаилә бәйрәме–балалар ижатын актуальләштерүче яңа форма булып тора.

Балалар бакчасында Гаилә бәйрәме–нинди дә булса вакыйга уңаеннан педагогларны һәм тәрбияләнүчеләрне берләштерә торган үзенчәлекле көн. Әниләр Көне, Әтиләр көне, Яңа ел, Жигү көне, Халыкара гаилә көне (15 май), Бөтенроссия Гаилә, мәхәббәт һәм тугрылык көне (8 июль) шундый үзенчәлекле көн булырга мөмкин.

Гаилә театры. Ижтимагый мәктәпкәчә тәрбия бирү тарихында театр эшчәнлегә Гаилә тәҗрибәсен исәпкә алмыйча үсә. Гаилә белән партнерлык мөнәсәбәтләрен үстерү гаилә театры формасында балалар һәм өлкәннәрнең театральләштерелгән эшчәнлеген үстерү өчен яңа мөмкинлекләр ача.

Гаилә абонементы. Сәнгать белән очрашу мөмкинлегә гаиләгә балалар бакчасы һәм аның партнерлары – якшәмбе (шимбә) гаилә абонементының алдан төзелгән программалары буенча Сәнгать һәм мәдәният учреждениеләре бирә ала. Программалар сәнгатьнең теге яки бу төрәңә багышланган комплекслы да, предметлы да булырга мөмкин.

Мәсәлән « " Исәнме, музыка!» , "Театр исәмендәге мөгжиза", "рәссамда кунакта"," Музей һәм гаилә», " китапханәдә Гаилә очрашулары»

Гаилә ассамблеясе. Гаилә ассамблеясе–бер–берсе белән танышу, төрле уртақ эшчәнлеккә (сәнгать–продуктив, коммуникатив, проект–тикшеренү һ.б.) йөкләнү максаты белән тәрбияләнүчеләрне һәм педагогларны берләштерә торган ял рәвешә.

Гаилә ассамблеясен аерым алган балалар бакчасы да, берничә оешма да оештыра ала: Мәгариф комитеты, газета редакциясе, вуз, музей, балалар музыка мәктәбе һ.б. ассамблеяләрне елның теләсә кайсы вакытында, жәен ачык һавада үткәргә була.

Проект эшчәнлеге. Проектлар кебек бердәм эшчәнлек формасы тагын да актуальләшә бара. Алар балалар бакчасы белән идарә итүдә, партнерлык мөнәсәбәтләрен үстерүдә өлкәннәр тәрбияләнүчеләрнең ролен үзгәртә, аларга эшләргә өйрәнергә булыша.

» команда " га коллектив фикерләү эшчәнлегә алымнарын үзләштерү; баланың ихтияжларын канәгәтләндереп, проектны булдыру алгоритмын үзләштерү; хезмәттәшләрәңә, тәрбияләнүчеләргә һәм ата-аналарга, үз шәхесләренә карата уңай ачыклыкка ирешү; проектны тормышка ашыру максатыннан педагоглар, ата-аналар һәм балаларның тырышлыгын берләштерү.

Гаилә календаре. Кызыклы идеяләр өчен проектлар туа ярдәмендә гаилә календаре, ул ярдәм итә ала, ата-аналарга өйрәнергә планлаштырырга, үз эшчәнлеген һәм вакыт табарга, аралашу һәм бала белән аралашу.

Гаилә календаре ике үзара бәйләнгән, бер–берсенә бәйләнгән өлештән тора ала: берсе – тәрбияләнүчеләрнең барлык гаиләләре өчен балалар бакчасы тәҗдим итә торган инвариет, икенчесә–вариатив, һәр гаилә тарафыннан үз ихтияжлары һәм традицияләре логикасында проектлана торган вариант.

Календарьның балалар бакчасында тәрбия–белем бирү эшен исәпкә алып педагоглар тарафыннан эшләнелә торган инвариант өлеше түбәндәге мәғлүматларны үз эченә ала: сезон турында, шулай ук сезонлы халык бәйрәмнәре һәм аларны гаиләдә балаларның яшен исәпкә алып үткәрү буенча рекомендацияләр; Бөтендөнья, Бөтенроссия дәүләт, өлкә, шәһәр, район бәйрәмнәре турында; балалар яшен исәпкә алып, гаиләдә аларны үткәрү буенча киңәшләр; гаиләдә билгеләп үтелә торган һөнәри бәйрәмнәр турында; балалар белән һөнәрләр турында әңгәмәләр оештыру буенча киңәшләр.; балалар бакчасында тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре өчен үткәрелә торган чаралар (консультацияләр, клуб утырышлары һ. б.) турында; театр репертуары турында һәм гаиләдә «театр көне» үткәрү турында; шәһәр музейлары турында һәм оештырыла торган күргәзмәләр, гаиләдә "музей көне" үткәрү буенча тәкъдимнәр; концертлар һәм алар белән бергә бару буенча тәкъдимнәр; тәрбия турында афоризмнар; гаиләдә төрлө эшчәнлек – Гаилә укулары, табигатькә гаилә сәяхәтләре, музейга экскурсияләр, истәлекле урыннарға (район, шәһәр, авыл тарихына һәм мәдәниятенә чуму), сәнгать эшчәнлегә һ. б. оештыру буенча тәкъдимнәр

Гаилә белән үзара бәйләнеш.

Хәзерге фән һәм практика баланың шөхесен формалаштыруда гаиләнең уникаль роль уйнавын исбат итә. Беренче социальләшү гаиләдә башлана, баланың дөньяга, үзенә, башка кешеләргә карашы, мөнәсәбәте формалаша. Ата-аналарның кайгыртучанлыгы балада аның үз-үзенә ышанычын тудыра, башка кешеләр белән түземлек, үзара хөрмәт принциплары нигезендә үзара мөнәсәбәткә керергә эзер торырга ярдәм итә. Ата-ананың тәрбия һәм белем бирү эшчәнлегендә катнашу мөмкинлегенә булу бик зур әһәмияткә ия. Хәзерге заман балалар бакчасы ата-аналарга психологик һәм педагогик ярдәм күрсәтүче учреждение буларак та хезмәт итә. Шулай ук вакытта гаилә дә үзара хезмәттәшлек итәр өчен педагогларны өзлексез үсешкә рухландыра.

Түбәндәге бурычларны үтәмичә, максатка ирешү мөмкин түгел:

-гаилә белән партнерлык мөнәсәбәте урнаштыру; -бакчада ата-анага бала тормышында катнашу өчен шартлар тудыру;

- бала тәрбияләүдә ата-аналарга психологик ярдәм күрсәтү;
- гаиләләр белән үзара аралашуда педагогик компетентлыкны өзлексез күтәрү.

Гаилә белән үзара бәйләнеш принциплары.

1. Психологик уңайлык (комфорт) принциплары - ата-аналар белән аралашуда жылы атмосфера булдыру, һәр гаиләнең ихтыяжын, социаль-психологик характеристикасын исәпкә алу. Ата-ана белән үзара ышанулы мөнәсәбәт ул - хөрмәт, диалогка омтылу, игътибарлылык, ихласлылык. Балага һәм аның яқыннарына карата тәрбиячеләргә игелеклелегә һәм ачыклыгы ата-ана ягынан уңай кабул ителә. Ата -аналарның бакчада балалары шат булса, алар тәрбиячеләргә сораулар белән мөрәжәгать итәләр.

2. Эшчәнлек принцибы.

Белем һәм тәрбия бирү процессында балалар бакчасы һәм ата-аналар арасындагы бәйләнештигез хокуклы партнерлар сыйфатына корылган. Партнерлык процессы катлаулы: танышу, жимерелүе һәм үзара аңлашу урнашу, бала тәрбияләүдә берүк максатны күздә тоту. Педагогның һәм балалар бакчасының позитив имиджы булуы мөһим.

3. Бөрбөтенлек принцибы -тәрбия һәм белем бирүдә гаилә һәм жәмгыять институтларының аерылгысыз бөрбөтен булуына нигезләнган. Әлеге принцип бала тәрбияләүдә гаилә белән балалар бакчасының эш стратегиясен билгели. Жәмгыяти тәрбиянең нигезе ул - балага социаль таләпләр системасы кую. Ата-аналарның тәрбияви тәэсире булып, балага карата мөхәббәт, аны куркынычсызлык белән тәэмин итү, аны ничек бар шулай кабул итү тора.

4.Минимакс принцибы - һәр гаиләгә дифференциальякынкилә, ата-аналар белән эчтәлекле, тактлы аралашу. Ата-аналар белән танышкач, педагог һәр гаиләнең үзенчәлеген ачыклай, аларның активлыгын күтәрү өчен планлы рәвештә шартлар тудыра.

5.Вариативлык принцибы - ата-аналарга тәрбия һәм белем бирү процессына кушылу һәм аралашуның формаларын тәкъдим итү: традицион һәм традицион булмаган, шәхси һәм төркемләп, дистанцион һәм кара-каршы аралашу.

6.Өзлексезлек принцибы өйдә һәм балалар бакчасында тәрбия бирүнең өзлексез баруын күз алдында тоту.

7.Ижадилык принцибы - тәрбия һәм белем бирү процессында барысына да ижадилык күрсәтергә мөмкинлек ачу.

Ата-аналар белән үзара бәйләнеш формалары.

1.Мәгълүмати чаралар -(телдән журнал, реклама буклеты; балаларга тәрбия һәм белем бирү сораулары буенча мәгълүмати белешмә хезмәте; СМИ да чыгышлар; мәгълүмати кәззиннәр, хатлар; күрсәтмә психо-педагогик пропаганда һ.б.)

2. Оештыру эшләре-(ата-аналар жыелышы; анкеталар тутыру; жәмгыяти ата-аналар оешмаларын төзү; конференцияләр, ата-аналар белән берлектә педсоветлар; брифинглар һ.б.)

3 .Культура-агарту чаралары - (ата-аналар мәктәбе; консультацияләр; тематик очрашулар; матур әдәбият буенча тематик күргәзмәләр оештыру; тренинглар; семинарлар; әңгәмә; дискуссияләр; ата-аналар кунакханәсе; түгәрәк өстәл һ.б.)

4. Оештыру-эшчәнлек - (ата-аналар белән берлектә үткәрелгән балаларның үсеш мониторингы, берләштерелгән ата-ана-бала проекты; күргәзмәләр; вернисажлар; мастер-класслар; балалар, педагоглар, ата-аналар ижаты; гаилә портфолиоһы ясау; ижади эшчәнлек өчен табигый һәм ташландык материаллар жыю; балалар бакчасын ремонтлауда һәм яшелләндерүдә катнашу; балаларның бакчадагы тормышын сурәтләгән буклет, видеофильмнар әзерләү, журналлар чыгару;бакчада үткәрелгән чаралар турында фотоматериалларны электрон жибәрүдә булышу; үстерешле предметлы тирәлекнең сыйфатын тикшерүдә катнашу һ.б.)

Ата-аналар белән үзара бәйләнеш формалары.

1.Мәгълүмати чаралар -(телдән журнал, реклама буклеты; балаларга тәрбия һәм белем бирү сораулары буенча мәгълүмати белешмә хезмәте; СМИ да чыгышлар; мәгълүмати кәззиннәр, хатлар; күрсәтмә психо-педагогик пропаганда һ.б.)

2. Оештыру эшләре-(ата-аналар жыелышы; анкеталар тутыру; жәмгыяти ата-аналар оешмаларын төзү; конференцияләр, ата-аналар белән берлектә педсоветлар; брифинглар һ.б.)

3 .Культура-агарту чаралары - (ата-аналар мәктәбе; консультацияләр; тематик очрашулар; матур әдәбият буенча тематик күргәзмәләр оештыру; тренинглар; семинарлар; әңгәмә; дискуссияләр; ата-аналар кунакханәсе; түгәрәк өстәл һ.б.)

4. Оештыру-эшчәнлек - (ата-аналар белән берлектә үткәрелгән балаларның үсеш мониторингы, берләштерелгән ата-ана-бала проекты; күргәзмәләр; вернисажлар; мастер-класслар; балалар, педагоглар, ата-аналар ижаты; гаилә портфолиоһы ясау; ижади эшчәнлек өчен табигый һәм ташландык материаллар жыю; балалар бакчасын ремонтлауда һәм яшелләндерүдә катнашу; балаларның бакчадагы тормышын сурәтләгән буклет, видеофильмнар әзерләү, журналлар чыгару;бакчада үткәрелгән чаралар турында фотоматериалларны электрон жибәрүдә булышу; үстерешле предметлы тирәлекнең сыйфатын тикшерүдә катнашу һ.б.)

5. Ата-аналарның педагогик процесста катнашуы - (ата-аналар катнашы белән шөгылләр; балаларга әкиятләр уку; балалар белән төрле темага әңгәмәләр кору; ата-аналар катнашы белән сәхнәләштерү; саф һавада йөргәндә, экскурсияләргә барган балаларны озату; Ачык ишекләр, Сәламәтлек көнендә, Шәфкатьлелек марафонында катнашу һ.б.)

Гаилә белән үзара бәйләнеш буенча эшләү планы.

Ай	Тема
сентябрь	• Ата-аналар белән оештыру жылышы уздыру. • Ата-аналардан "Әйдәгез танышабыз" дип аталган анкета тутырту. • Ата-аналар өчен педагог-психолог, шәфкать туташының киңәшләре тупланган төрле папкалар булдыру. • Туган көннәр (сентябрь аенда туучы балаларны котлау оештыру). • Физкультура ОББЭ өчен форма булдыру.
октябрь	1.Консультацияләр : “Хәрәкәтле уеннарның бала организмы өчен файдасы”, “Бишек җырлары җырлыйбыз”, “Яссытабанлылыкны кисәтү”, “Ни өчен бала уенчыкларны җыярга теләми?”, “Сәләтле бала”. 2. Газета “Сәламәт булыгыз!”, “Тәрбияче апа – бәйрәмең белән!”, “Өлкәннәрне тәбриклибез һәм бәйрәм белән котлыйбыз!” 3. Өлкәннәрне бәйрәм белән котлау, балаларның үз куллары белән ясаган бүләкләрен бирү. 4. “Сөмбелә” бәйрәмен уздыру 5. Табип киңәшләре: “Бабасыр”, “Балаланың гаиләдәге физик тәрбиясе” 6. Әти –әниләрне кызыксындырган сорауларга җавап бирү.
ноябрь	1.Консультацияләр : “Профилактик прививкалар”, “Музыкотерапия”, “чиратта торганда һәм транспортта барганда балалар белән уеннар”. 2. Газета “Бәйрәм белән, кадерле әниләр!” 3. “Әниләр” бәйрәме уздыру 4. Табип киңәшләре: Матур һәм сәламәт тешләр”, “Төркемгә чир керсә...” 5. Әти –әниләрне кызыксындырган сорауларга җавап бирү. 6. Белешмәлек “Бала белән бергә уйныйбыз”
декабрь	1.Консультацияләр : “Саф һавада йөрүнең файдасы”, “Әти –әни булу рәхәт ул”, “Сюжетлы-рольле уеннар аша балаларда туган телне үстерү”, “Өйгә уйный-уйный кайтабыз”. 2. Балалар өчен шугалак (тау) төзү. 3. Газета “Тәҗрибәләр үткәрәбез”, “Хуш киләсең, Яңа ел” 4. “Хуш киләсең, Яңа ел!” бәйрәме уздыру 5. Табип киңәшләре: “Салкын тиюдән саклану чаралары”, “Гәүдә төзелеше бозылуы”, “Саф һавада хәрәкәтле уеннар” 6. “Сюжетлы-рольле уеннар” күргәзмәсенә әзерлек һәм үткәрү.

	7. Өти –энилэрне кызыксындырган сорауларга жавап бирү. 8. Ата – аналар жыелышы: “Тәртип кагыйдэләре”
январь	1.Консультацияләр : “Бармак уеннары”, “Юл һәм балалар” 2. Газета “Балаларның юл травматизмы сәбәпләре”, “Чыныктыру чаралары”. 3. Ачык ишекләр көне: мастер – класс “Йокыдан уяну гимнастикасы”, “Саф һавада уеннар” 4. Мастер –класс “Сәламәт булуйк: чыныктыру алымнары” 5. Рәсем конкурсы “Айболит киңәшләре” 6. Табиб киңәшләре: “Гриппка каршы аромотерапия”, “Туберкулездан саклану”, “Яссытабанлылык булса, нишләргә?” 7. Өти –энилэрне кызыксындырган сорауларга жавап бирү.
февраль	1. Консультацияләр: “Иштергә һәм тыңларга өйрәнәбез”. “Биибез дә, жырлыйбыз” 2. Газета “Изге Вәли көне”, “Бәйрәм белән этием, абыем, бабам” 3. “Ватанны саклаучылар көне” бәйрәмен уздыру 4. Табиб киңәшләре: “Отморожение», “Бала йокысы”, “Йокыдан уяну гимнастикасы” 5. Өти –энилэрне кызыксындырган сорауларга жавап бирү.
март	1.Консультацияләр: “Тиктормас балаларга уеннар”, “Начар сүзлелек”, “Балаларның урамда уйнау жирлекләре”. 2. Рәсем конкурсы “Минем яраткан әкият героем” 3. “8март – халыкара хатын кызлар көне” бәйрәме уздыру 4. Табиб киңәшләре: “Жил чәчәге авыруы”, “Авитаминоз” 5. Өти –энилэрне кызыксындырган сорауларга жавап бирү.
апрель	1. Консультацияләр: «Витаминотерапия», “Балалар алдыйлар”, “Беренче китаплар”. 2. Газета Бөек татар шагыйре Г.Тукай” 3. Табиб киңәшләре: “Тычканнар таратучы чирләр”, “Саф һавада йөрү бик файдалы” 4. Өти –энилэрне кызыксындырган сорауларга жавап бирү.
май	1.Консультацияләр: “Кояш, су һәм һава безнең дуслар”, “Балаларның жәйге ялы”, “Су белән уеннар”. 2. Газета “Без сезне мәңге онытмабыз!” 3. Рәсем конкурсы “Жиңү көне белән!” 4. Табиб киңәшләре: “Талпан авыруы”, “Баланың күзләрен саклыйк” 5. Өти –энилэрне кызыксындырган сорауларга жавап бирү. 6. Ата – аналар жыелышы.

2.3 Жәмгыять белән хезмәттәшлек.

К	Оешма исеме	Хезмэттэшлек формасы	
Белем бирү	НГПУ	Квалификацияне күтәрү курслары, смотрларда, конференцияләрдә, күргәзмәләрдә катнашу	План буенча
	Мәктәпкәчә яшътәге шәһәр оешмалары	Методик берләшмәләр, консультацияләр, методик очрашулар, тәҗрибә бүлешү.	Оешма планы буенча
	Шәһәр күләм балалар һәм яшьләр өчен күргәзмәләр ДЮЦ №14	Күргәзмә, конкурсларда катнашу.	Еллык план буенча
М	4 нче балалар хастәханәсе	- Медицина тикшеренүләр үткәрү; - Профилактика һәм авырулар буенча консультация	Кирәк булганда
Кул	Театраль коллективлар	Балалар бакчасында театр күрсәтү	Ел дәвамында
	“Огниво”, “Кызыл тау” үзәге	Күргәзмәләрдә, смотр- конкурсларда катнашу.	Ел дәвамында
Куркыны	Янгын чыгу куркынычсызлыгы	Экскуцияләр, янгын сүндерү хезмәткәрләре белән очрашу, янгын чыгу куркынычсызлыгы буенча конкурслар, консультация, инструктаж	План буенча
	ГИБДД	Балалар белән юл йөрү кагыйдәләре буенча әңгәмә, күргәзмә һәм конкурсларда катнашу.	Еллык план буенча
С	СМИ	“Көмеш кыңгырау”- газетасы, эш тәҗрибәсен бхлешү; Тәрбиячеләрнең үз белемнәрен бүлешү методикасы.	Кирәк чакта
Э	Экология һәм табигатне саклау музей	Күмәк күргәзмәләр оештыру	План буенча

3. ОЕШТЫРУ БҮЛЕГЕ

3.1. Программаны тормышка ашыру шартлары

3.1.1. Баланың үсешен тээмин итүче психологик-педагогик шартлар

Программада куелган максатларга ирешүнең уңышлы нигезе булып мәгариф учреждениесендә һәр баланың уңай хәлен тээмин итү өчен шартлар тудыру тора, алар балаларның физик һәм психик сәламәтлеген саклауны һәм ныгытуны гарантияли, аның эмоциональ иминлеген тээмин итә. Баланың уңай психологик халәте турында аның үз-үзен тотышы буенча фикер йөртөргә була: тыныч, күңелле һәм шат күңелле, актив, балалар эшчәнлегенә һәм аралашуга бик теләп кертелә, өлкәннәр һәм балалар белән аралашуда ирекле һәм инициативалы, ярдәм итәргә һәм аны икенчесеннән кабул итәргә әзер, рәхәтләнеп белем бирү учреждениесенә йөри һ.б. педагогның төп бурычларыннан берсе-һәр бала үз урынын таба һәм уенга жиңел керә ала торган балалар жәмәгәтьчелеген формалаштыру. Баланың өлкәннәр белән аралашуы-уңайлылыкны тээмин итүдә икенче мөһим фактор. Аның мәктәпкәчә яшәтгә балалар белән аралашуга булган ихтыяжның үзгәрүен исәпкә алып төзелүе зарур, бу аның формаларын үзгәртүне таләп итә.

Бала игътибарлы, хезмәттәшлек итү, үзара аңлашу, үзара аңлашып яшәүгә ихтыяж кичерә. Моннан чыгып, барлык белем бирү эше балалар өчен игелеккә булган гомуми ихтыяжны да, өлкәннәр белән аралашу тибында яшә ихтыяжны да тормышка ашыручы диалогик (монологик) аралашуда төзелергә тиеш.

Шулай итеп, мәктәпкәчә белем бирү программасын уңышлы гамәлгә ашыру өчен, түбәндәге психологик-педагогик шартлар булдырырга кирәк:

- өлкәннәрнең балаларның кеше дәрәжәсенә карата ихтирамлы мөнәсәбәте, уңай бәя Формалаштыру һәм ярдәм итү, үз көчәң, мөмкинлекләрең һәм сәләтең ышаныч тәрбияләү;
- белем бирү эшчәнлегендә балалар белән аларның яшә һәм индивидуаль үзенчәлекләренә туры килә торган эш рәвешләрен һәм методларын куллану (аларны ясалма тизләтү дә, үсешнең акрынаюы да.);
- һәр баланың мәнфәгатьләренә һәм мөмкинлекләренә юнәлдерелгән һәм аның социаль хәлен исәпкә алучы өлкәннәр һәм балалар белән үзара бәйләнештә торы нигезендә белем бирү эшчәнлеген төзү.;
- өлкәннәргә балаларның бер-берсенә карата уңай, дустанә мөнәсәбәтен һәм балаларның төрле эшчәнлек төрләрендә бер-берсе белән үзара бәйләнешен хушлау.;
- балалар өчен үзенчәлекле эшчәнлек төрләрендә балаларның инициативасына һәм мөстәкыйльлегенә ярдәм итү;
- балалар өчен материаллар, активлык төрләре, уртак эшчәнлектә катнашучылар һәм аралашу мөмкинлеге;
- балаларны физик һәм психик көчләнүнең барлык формаларыннан яклау;
- ата-аналарга балаларны тәрбияләүдә, аларның сәламәтлеген саклауда һәм ныгытуда ярдәм итү, гаиләләрне турыдан-туры белем бирү эшчәнлегенә җәлеп итү.

Психологик-педагогик шартларны оештыруда педагогның роле

Баланың эмоциональ иминлеген тээмин итү аның индивидуальлегенә карата хөрмәт, аның эмоциональ халәтенә сизгерлеге, аның үз хисен яклау хисабына ирешелә. Балалар бакчасында педагоглар кабул итү атмосферасын булдырырга тиеш, анда һәр бала аның кадерен белә һәм аның нинди булуын кабул итә; аны тыңларга һәм аңларга тиеш.

Эмоциональ иминлек төркемдә тээмин итү өчен педагог тиеш:

- аралашырга, балалар белән доброжелательно, башка обвинений һәм янаулар;
- балаларны игътибар белән тыңларга, аларның хисләрен аңлавын күрсәтергә, үз кичерешләре һәм фикерләре белән уртаклашырга ярдәм итәргә;
- балаларга ярдәм итәргә ачыкларга конструктив үз-үзеңне тоту вариантлары;
- төрле мәдәни чаралар (уен, рәсем, хәрәкәт һ. б.) ярдәмдә балалар үзләре өчен әһәмиятле булган вакыйгаларга һәм күренешләргә, шул исәптән балалар бакчасында булган хәлләргә үз карашларын белдерә ала торган ситуацияләргә булдыру (уен, рәсем, хәрәкәт һ. б.);
- * көн дәвамында балалар бергә уйнаган һәм теләгән очракта ялгызлыкта яки кечкенә төркемдә булырга мөмкин булган хәлләргә чиратлаштыруны тээмин итү.

Мәгълүмати-коммуникатив технологияләр

Мәктәпкәчә белем бирүне үстерү, яңа сыйфатлы дәрәжәгә күчү баланың шәхесенә, табигатькә ышаныч һәм аның үз-үзен тотышына таяну шартларында аның сәләтен үстерүгә юнәлтелгән технологияләргә актив куллануга күчүдән башка гамәлгә ашырыла алмый.

Бу үзгәрүчән шартларда мәктәпкәчә белем бирү педагогы балаларны үстерүгә, заманча технологияләргә киң спектрына интеграцион карашлар төрлеләгәнә йөз тоталарга тиеш. Мәктәпкәчә учреждение педагогларының төп бурычы-балалар белән эшләү методларын һәм формаларын, шәхесне үстерү максатларына оптималь туры килә торган инновацион педагогик технологияләргә сайлау.

Педагогик технологиядә баланың тәрбия-белем бирү процессында тоткан позициясе, балага өлкәннәр ягыннан мөнәсәбәт принциплары мөһим як булып тора. Өлкәннәр балалар белән аралашканда: "яңәшәдә түгел, ә бергә!». Аның максаты-баланың шәхес буларак формалашуына ярдәм итү.

Мәктәпкәчә яшәткә балалар белән эшләүдә педагогик технологияләргә куллану федераль дәрәжә белем бирү стандартларын гамәлгә ашыру өчен яңа мөмкинлекләр ача, чөнки технологик якын килү мәктәпкәчә яшәткә балаларның шәхси үсеш өчен оптималь шартлар тээмин итәргә мөмкинлек бирә, педагог ягыннан булган ресурсларны нәтижәле куллануына ярдәм итә, шул рәвешле аны даими һөнәри үсешкә этәрә.

Компьютерлар ярдәмдә дәресләр үткәргәндә төп таләпләр:

□ белем бирү эшчәнлегә төгәл оештырылуына һәм балаларның игътибарын башка төр эшчәнлеккә юнәлтү зарур;

белем бирү эшчәнлегендә балалар нинди дә булса мәгълүмат алырга гына түгел, ә аның белән эшләү күнекмәләрен булдырырга яки ахыргы продукт алырга да тиеш (продукт бер дәрес өчен алынуына тиеш, эшнә бер өлешен күчәрмичә генә, чөнки балаларда озак эшләү процессында мотивация йомшарчак.);

белем бирү эшчәнлегендә персонажларга физик көч куллануны пропагандалаучы презентацияләр һәм видеоматериаллардан, программа продуктыннан файдалануына киңәш ителми, бер яктан, баланың дәрес булмаган гамәлләргә тәнкыйть белән карарга, икенче яктан реакция бик кискен булырга тиеш түгел.;

МИМИО-технологияләр

Белем бирү процессының нәтижелелеген арттыру өчен ДБДОУ педагоглары балалар белән эшләүдә МИМИО-проектлар кулланалар. МИМИО-технологиянең төп педагогик инструменты-интерактивлык, ул педагогка балага тәэсир итү һәм җавап реакцияләре алу мөмкинлеген бирә.

Проектлар дөньякүләм мәгълүмат агентлыгын булдыруның максаты-педагогик процессны инновацион технологияләр белән методик тәэмин итү. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә мәгълүмати-коммуникацион технологияләргә куллану «МИМИО-проектлар мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә» методик кабинеты базасында мәгълүмат үзгәргә тарафыннан тәэмин ителә.

Педагогик технология «Мнемотехника»

Мнемотехника, яки мнемоника, грек теленнән тәрҗемә иткәндә - *"истә калдыру сәнгате"*. Мнемотехника-мәгълүматны нәтиҗәле истә калдыруны, саклап калуны һәм яңадан торгызуны тәэмин итүче методлар һәм алымнар системасы. Мәктәпкәчә яшәткә балалар өчен мнемотехниканы куллану бүген актуальләшә бара. Балалар белән эшләүдә мнемотаблицалар һәм схеммалар формасындагы дидактик материал аерым урын алып тора, бу балаларга бәйләнешле сөйләмне үзләштерүгә шактый җиңеләйтә; моннан тыш, тамаша планы-схемасы булу хикәяләргә (экиятләргә) төгәл, бәйлә һәм эзлекле итә.

3.1.2. Фән-пространство тирәлеген үстерү

Белем бирү программасын уңышлы тормышка ашыру өчен балалар бакчасында балаларның тулы канлы физик, сәнгать – эстетик, танып - белү, сөйләм һәм социаль – коммуникатив үсешен тәэмин итә торган фән-пространство мөһите булдырылган.

Үсеп килүче фән-пространство тирәлеген балалар бакчасының, төркемнең белем бирү потенциалының, шулай ук балалар бакчасы янындагы территориянең, мәктәпкәчә яшәткә балаларның үсеш өчен материалларның, җиһазларның һәм инвентарьларның, аларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, аларның үсеш үзгәрешләрен исәпкә алуның максималь тормышка ашырылуын тәэмин итә.

Үсеп килүче фән-пространство мөһите балаларның (шул исәптән төрле яшәткә балаларның) һәм өлкәннәргә (балаларның) аралашу һәм уртак эшчәнлегенә, балаларның хәрәкәт активлыгы, шулай ук берләшү өчен мөмкинлекләр тәэмин итә. Белем бирү пространствосы укыту һәм тәрбия чаралары (шул исәптән техник), тиешле материаллар, шул исәптән чыгым, спорт, сәламәтләндерү җиһазлары, инвентарь белән җиһазландырылган.

Белем бирү килгән оештыру һәм материалларның, җиһазларның һәм инвентарьларның төрлелеген (бинада һәм участкада) тәэмин итә:

- барлык тәрбияләнүчеләргә уен, танып-белү, тикшеренү һәм иҗади активлыгы;
- балаларга мөмкин булган материаллар белән экспериментлау;
- хәрәкәт активлыгы, шул исәптән эре һәм вак моториканы үстерү;
- хәрәкәтчән уеннарда һәм ярышларда катнашу;
- * балаларның фән-пространство тирәлеген белән үзара бәйләнешкә эмоциональ иминлегенә;
- балаларның үз-үзләрен күрсәтү мөмкинлегенә.

Килгән транспортлануы, белем бирү ситуациясенә, шул исәптән балаларның үзгәрүчән мәнфәгатьләренә һәм мөмкинлекләренә карап, фән - пространство мөһитен үзгәртү мөмкинлеген күздә тоталар.

Материалларның полифункциональеге түбәндәгеләрне күздә тотат: төрле предмет әйләнеше, мәсәлән, балалар жиһазы, ширм һ.б. төрле файдалану мөмкинлеген; полифункцияле (каты беркетелгән куллану ысулы булмаган) предметлар, шул исәптән балалар активлыгының төрле төрләрәндә куллану өчен яраклы табигый материаллар булу.

Киңлекләрнең вариативлыгы (әйләнә-тирә мохит өчен: балалар уенында, Конструкцияләүдә, берләшүдә һәм бакчада төрле һ.б.), шулай ук балаларның ирекле сайлавын тәмин итә торган төрле материаллар, уеннар, уенчылар һәм жиһазлар булу; уен материалларының вакыт-вакыт алмашынуы, балаларның уен, хәрәкәт итү, танып-белү һәм тикшеренү активлыгын стимуллаштыра торган яңа предметлар барлыкка килү.

Предмет-пространство мохитенең куркынычсызлыгы аның барлык элементларының да аларны куллануның ышанычлылыгын һәм куркынычсызлыгын тәмин итү таләпләренә туры килүен күздә тотат. Балалар бакчасы биналарының жиһазлары куркынычсыз, сәламәтлек саклаучы, эстетик яктан җәлеп итүчән һәм үсүче булып тора. Жиһазлар туры килә үсешенә һәм яшенә балалар, уенчылар-тәмин итәләр максимал җәлеп итәргә үсүче эффект.

Төркемнәр киңлегенә бик күп үсеш ала торган материаллар (китаплар, уенчылар, иҗат өчен материаллар, жиһазларны үстерә торган һ.б.) белән жиһазландырылган Яхшы бүленгән үзәкләр рәвешендә оештырылган. Мондый киңлекне оештыру мәктәпкәчә җәлеп итәргә балаларга үзләре өчен кызыклы шөгыльләрне сайларга, аларны көн дәвамында чиратлаштырырга мөмкинлек бирә, ә педагогга балаларның шәхси үзгәрешләрен исәпкә алып, белем бирү процессын нәтиҗәле оештырырга мөмкинлек бирә.

- ряжение үзгәреш (театральләштерелгән уеннар өчен);
- китап үзгәреш;
- экспериментлау үзгәреш;
- * өстәл-басма уеннар өчен зона;
- балалар рәсеме, балалар иҗаты, халык осталары эшләнмәләре күргәзмәсе һ. б.);
- балаларның мөстәкыйль эшчәнлегенә төрле төрләр — конструктив, рәсем ясау, музыка һ. б. үзгәреш.
- уен киңлеген җиңел үзгәртү өчен әрә йомшак конструкцияләр (блоклар, домиклар, тоннельләр һ.б.) булган уен үзгәреш; уен үзгәреш (уенчылар, төзелеш материаллары белән).

3.2. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган программаның бер өлеше

Г.т. Алифановның "3 җәштән 7 җәшкә кадәр балалар өчен Петербурговедение" дигән махсус программасы.

Өлгә программа балаларны Санкт-Петербургның төбәк үзгәрешләре белән таныштыру процессларына кертүне күздә тотат.

3-7 җәшлек балалар белән белем бирү эше аларда туган шәһәрнең тарихы, мәдәнияте һәм гореф-гадәтләре турында күзаллаулар формалаштыруга ярдәм итә, балаларны аның гореф-гадәтләренә тарта, аларга уңай мөнәсәбәт формалаштыра, балаларда билгеле бер мәдәни берләшмәгә карата караш тәрбияли.

Казанның иң яхшы мәдәни мирас үрнәкләрендә белем бирү эшен оештыру башлангыч белемнәренә формалаштыра һәм туган шәһәргә, аның тарихына, үзгәрешләренә, гореф-гадәтләренә тотрыклы кызыксыну уята.

"Беренче адымнар» программасын тормышка ашыру барышында мәктәпкәчә яшьтәге балаларны үстерү бердәмлекне һәм үзара бәйләнешне күздә тотат:

туган мәдәнияткә кызыксыну уяту;

- Казанның мәдәни мирасын, гореф-гадәтләрен, мәдәни мирасын белү;;

- туган шәһәр мәдәниятенә карата эхлакый һәм эстетик хисләр (мәхәббәт, игелек, соклану һ.б.). Эшнә оештыру формалары:

- төркемле " сәяхәт-дәрәсләр – - аена 1 тапкыр 25 минут (тәрбияләнүчеләрнен яшенә карап));

- ата-аналарны балалар белән беләм бирүгә җәлеп итү-максатчан гаилә йөрүләре һәм экскурсияләр («ял көнә экскурсияләре»), «без кайда булган», «минем шәһәр» һ. б. гаилә альбомнарын рәсмиләштерү.;

- мөстәкыйль уеннар һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларның үз активлыгын стимуллаштыру өчен тиешле фән-үсеш мохите булдыру .

Программа үз эченә алган конкрет бурычлар һәм максатлар буенча һәр яшь төркеме, башлап, дүртенче ел тормыш. Уку йөкләнеше уку нормасы кысаларынан чыкмый. Һәр яшь төркемендә үсеп килүче мохит булдырылган. Бу махсус урын-Петербург тематикасы буенча китаплар, уеннар, альбомнар, иллюстрацияләр тупланган почмак – Программа тәрбиячеләргә һәр яшь төркеменә туры килә торган уеннарны, күнегүләрен, дидактик кулланмаларны сайларга һәм кулланырга ярдәм итә, шулай ук бу юнәлештә үз гамәлләрен педагогның Петербург буенча эшә белән координацияләргә ярдәм итә. Программаны тормышка ашыру шартлары.

«От рождения до школы» " программасы буенча беләм һәм күзаллауларның төп өлешә «танып-белү үсешә» темасына, шулай ук белгечләр эшендә бирелә. Әңгәмәләр сюжетлы-рольлә уеннар һәм практик эш белән бергә кулланыла. Әңгәмәнен төрлә билгеләнеше булырга һәм күрсәтмә материал белән бергә алып барылырга мөмкин. Ел башында кыска ввводные әңгәмәләр үткәреләргә мөмкин, ә ахырда, беркетү өчен материал – йомгаклау. Сюжетлы-рольлә уеннарны узган материалны ныгыту этабында һәм аралашу күнекмәләрен формалаштыру өчен үткәргә кирәк. Педагог уен оештыра һәм аның белән җитәкчелек итә. Теге яки бу ситуациядә ничек эшләргә, балаларны мөстәкыйль рәвештә карарлар кабул итәргә кирәклегә алдында куярга тырышырга кирәк.

Бу-танып-белү үсешә. Санкт-Петербург беләме» күргәзмәсә үткәрелә: өлкән һәм мәктәпкә эзерлек төркемнәрендә-Айга 2 тапкыр Программаның матди-техник тәмин ителешә: музыкаль үзәк; ноутбук; проектор.

Программаның методик тәмин ителешә: демонстрацион материал; альбомнар; китаплар; иллюстрацияләр җыелмасы; шәһәр картасы; өлкә картасы; открыткалар, макетлар.

3.3. Эшчә программаны тормышка ашыру структурасы

3.3.1. 6-7 яшьлек балалар өчен режим моментларын оештыру үзенчәлекләре

Режим процесслары санитар-эпидемиологик кагыйдәләр һәм САНПИН 2.4.1.3049-13 нчә нормативлары нигезендә баланың мәктәпкәчә беләм бирү учреждениесендә булу вакыты дәвамында бүленә

Баланың һәр яшь төркемендә булу режимнары мәктәпкәчә беләм бирү учреждениесендә түбәндәге *принциплар* нигезендә эшләнә:

- балалар бакчасында балаларның иминлеген тәмин итү, физик һәм психик сәламәтлеген саклау һәм ныгыту;

- балалар белән беләм бирү һәм сәламәтләндерү эшен оештыруны регламентлаучы норматив документларның һәм санитар-гигиеник нормаларның, кагыйдәләрен, таләпләрен үтәлешә;

- балаларны тулы канлы тәрбияләү һәм үстерү өчен мәктәпкәчә белем бирү шартларын һәм белем бирү ресурстарын комплекслы файдалану; - мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыру шартларына карата таләпләрне үтәү.

Балалар бакчасында баланың оптималь көн саен булу режимы көн дәвамында бала тудыру һәм йоклау чорларын чиратлаштыруны, төрлө эшчәнлек төрлөрөн һәм балалар белән эшләү рәвешләрен куллануны күздә тоту. 3 - 7 яшьлек балаларны турыдан-туры тәрбияләүнең максималь озынлыгы 5,5-6 сәгать тәшкил итә.

Иртән, көндөз һәм кич балаларга активлык үзәкләрендә эшләү мөмкинлегенә бирелә. Моның өчен тәрбиячеләр эшчәнлекнең махсус төрлөрөн планлаштыра һәм тематик үзәкләргә кирәкле материаллар белән тәмин итә.

Тәрбиячеләр балаларның үзәкләрдә эшен координацияли, аларның дәресләренә аңлатма биреп, проблемаларны хәл итәргә ярдәм итеп, сораулар бирә. Үзәкләрдә эшләп, балалар үзләренең танып-белү ихтыяжларын канәгатьләндерү, ижади сәләтләрен үстерү, реаль хезмәттәшлеккә өйрәнү мөмкинлегенә алалар.

Оештыру сәфәр

Балаларның көндәлек йөрү вакыты 3-4 сәгатьтән дә ким түгел. Йөрүгә көнгә 2 тапкыр оештырабыз: беренче яртысында - төшкә кадәр һәм көннең икенче яртысында - көндөз йокыдан соң яки балаларны өйгә киткәнчә. Һава температурасы минус 15°C дан түбәнрәк булганда, җил тизлегенә 7 м/с га кадәр кими.

Елның жылы вакытында (уңай метеорологик шартлар булганда) балаларның физик үсешенә буенча өзлексез белем бирү эшчәнлеген ачык Һавада оештыралар.

Йөрү өлештән тора:

- күзәтү
- хәрәкәтчән уеннар
- участка хезмәт
- балаларның мөстәкыйль уен эшчәнлегенә
- физик сыйфатларны үстерү буенча балалар белән индивидуаль эш

Алдагы дәресләргә һәм Һава шартларына карап, балаларның урамда йөрүләрендә төрлө эшчәнлек төрләренә эзлеклелеккә дә үзгәрә. Шулай итеп, салкын вакытта балалар зур акыллы көч, тырышлык таләп итә торган дәресләрдә булсалар, урамда башта хәрәкәтчән уеннар, йөгәрешләр үткәргә, аннары күзәтүләргә күчәргә кирәк. Сәяхәткә кадәр физкультура яки музыкаль дәрес булса, күзәтүләрдән, тыныч уеннардан башлайлар.

Һава шартлары начар булган очракта, көн режимы Һава температурасы-минус 15°C, җил тизлегенә-4 яшькә кадәргә балалар өчен-15 м/с, ә 5-7 яшьлек балалар өчен Һава температурасы минус 20°C һәм җил тизлегенә секундына 15 м/с булганда гына үткәрелми. Бүлмә температурасы буенча киенгән балалар (салкын Һаваның даими кушылуын исәпкә алып) анда 30 мин. га якын. Педагог, физик культура буенча эшнән вариатив формаларын кулланып, балаларның хәрәкәт активлыгын җайга сала. Төркемдә бу вакытта үтәли җил һәм дымлы җыештыру үткәрелә.

Оештыру йокы

Мәктәпкәчә яшътәге балалар өчен тәүлеклек йокының гомуми озынлығы 12 - 12,5 сәгать тәшкит итә, шуның 2 - 2,5 сәгать көндәзгә йокыга китә. 2-3 яшьлек балалар өчен көндәзгә йокыны 3 сәгәттән дә ким булмаган озынлыкта оештыралар. Йоклар алдыннан әкиятләр тыңлау оештырыла, релаксацион музыка кертелә.

Йокыны оештырганда түбәндәге кагыйдәләр исәпкә алына:

- балаларны йокыга әзерләү вакытында хәл тыныч булырга тиеш, тавышлы уеннар йокыга кадәр 30 минут кала төшереп калдырыла;
- йоклар алдыннан йокы бүлмәсендә һава температурасының 3-5 градуска түбәнәюе белән билдәләнә;
- балаларны дәрәжә уятырга: 5-7 минут ятарга, әмма аларны урын өстендә тоткарламаска кирәк.

Авыр йоклы һәм сизгер йоклы балаларны беренче булып салалар һәм соңгылары булып күтәрәләр. Йоклаган вакытта балалар төркемдә (йокы бүлмәсендә), һичшиксез, тәрбияче (яки тәрбияче ярдәмчесе) бар.

Адаптация режимы медицина һәм психологик-педагогик күрсәткечләр буенча билгеләнә: балаларны мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә адаптацияләү чорында, сентябрьнең беренче яртысында, күчәргәннән соң.

Жәйге чорда хәрәкәт активлыгы вакыты арта. Уен эшчәнлегенң төрле формалары, коммуникатив уеннар үткәрелә, спорт бәйрәмнәре, экскурсияләр, күңел ачулар оештырыла. Йөрүнең озынлыгы арта (һава шартларын һәм балаларның яшен исәпкә алып).

Таблицада һәр яшь төркеме өчен көн режимы тәкъдим ителгән. Көн режимы баланың балалар бакчасында 12 сәгатьлек булуына исәп хисап белән төзелде. (3 нче кушымта) Режим учреждение эшен исәпкә алып һәм климатны (жылы һәм салкын чорларны) исәпкә алып төзәтелгән.

Режим моментлары	Дүшәмбе	Сишәмбе	Чәршәмбе	Пәнҗешәмбе	Җомга
Иртәнге кабул итү, уеннар, иртәнге гимнастика. Йөрү. Балаларның кызыксынулары буенча мөстәкыйль эшчәнлеге	7.30-8.20.	7.30-8.20.	7.30-8.20.	7.30-8.20.	7.30-8.20.
Иртәнге ашқа әзерлек, иртәнге аш	8.20.-8.40.	8.20.-8.40.	8.20.-8.40.	8.20.-8.40.	8.20.-8.40.
Иртәнге түгәрәк	8.40.-8.50.	8.40.-8.50.	8.40.-8.50.	8.40.-8.50.	8.40.-8.50.
Турыдан-туры белем бирү эшчәнлеге (гомуми озынлыгы, шул исәптән тәнәфес)	8.50-9.15. 11.50.-12.15.	8.50-9.15. 11.20.-11.45.	8.50.-9.15. 9.50.-10.15.	8.50-9.15. 11.20.-11.45.	8.50.-9.15. 9.25.-9.50.

II завтрак	9.15.-9.25.	9.15.-9.25.	9.15.-9.25.	9.15.-9.25.	9.15.-9.25.
Подготовка к прогулке, II иртэнге аш	9.25.-11.40.	9.25.-11.10.	10.15.-12.20.	9.25.-11.10.	9.50.-12.20.
Уеннар, балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге.	11.40.-11.50. 12.15.-12.30.	11.10.-11.20. 11.45.-12.30.	12.20.-12.30.	11.10.-11.20. 11.45.-12.30.	12.20. - 12.30.
Төшке ашка әзерлек, төшке аш	12.30.-12.50.	12.30.-12.50.	12.30.-12.50.	12.30.-12.50.	12.30. - 12.50.
Көндөзгә йокыга әзерлек	12.50.-15.20.	12.50.-15.20.	12.50.-15.20.	12.50.-15.20.	12.50.-15.20.
Акрынлап, уяна торган гимнастика, һава, су процедуралары. Бәйрәмгә әзерлек, төшлек	15.20-15.30.	15.20-15.30.	15.20-15.30.	15.20-15.30.	15.20-15.30.
Өлкәннәр һәм балалар эшчәнлеге	15.30-15.55.		15.30-15.55.		15.30-
Балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге.	15.55.-16.05.	15.30-16.05.	15.55.-16.05.	15.30-16.05.	16.05.
Кичке аш, кичке ашка әзерлек	16.05.-16.20.	16.05.-16.20.	16.05.-16.20..	16.05.-16.20..	16.05.-16.20.
Уеннар, уртак эшчәнлек өлкәннәр һәм балалар. Кичке түгәрәк.	16.20.-17.00.	16.20.-17.00.	16.20.-17.00.	16.20.-17.00.	16.20.-17.00.
Түгәрәк эше. Йөрүгә әзерлек, йөрү, китүе өйгә	17.00.-17.25.-18.00	17.00.-17.25.-18.00	17.00.-17.25.-18.00	17.00.-17.25.-18.00	17.00.-17.25.-18.00

Хэрэгтчэнлек режимы

Хэрэгт активлыгы режимында вакытның режим моментлары белән чагыштыруы, балаларның оештырылган һәм мөстәкыйль эшчәнлегә исәпкә алынган. Эшчәнлек катгый регламентланган. Режим балаларның сәламәтлегә өчен уңай шартлар булдыруны исәпкә алып төзелде һәм балаларның физик һәм психологик үзгәрчәкләрәнә төгәл ориентация бирүне күздә тотал. төркөмнөң үзгәрчәлегә. санитар-гигиена нормаларына туры килү.

Эш формасы	Шөгел төре	Дәрәсләр саны һәм дәвамлылыгы (мин. мин.) балалар яшенә карап			
		3-4 года	4-5 лет	5-6 лет	6-7 лет
Физкультура шөгелләре	а) спорт залында инструктор белән	Атнага бер 15-20	Атнага бер 20-25	Көн саен 2 тапкыр 25-30	Атнага 2 тапкыр 30-35
	б) спорт залында тәрбияче белән	Атнага бер 15-20	Атнага бер 20-25	Атнага бер 25-30	Атнага 1 тапкыр 30-35
Физкультура-сәламәтләндрү көн тәртибендә эш	а) иртәнге гимнастика (балалар теләге буенча)	Ежедневно 5-6	Көн саен 6-8	Көн саен 8-10	Көн саен 10-12
	б) хәрәкәтчән һәм спорт уеннары һәм урамда күнегүләр	Көн саен 2 тапкыр (утром и вечером) 15-20	Көн саен 2 тапкыр (утром и вечером) 20-25	Көн саен 2 тапкыр (утром и вечером) 2 5-30	Көн саен 2 тапкыр (утром и вечером) 30-40
	в) физкультминуткалар (статистик дәрәс уртасында)	3-5 ежедневно в зависимости от вида и содержания занятий	3-5 ежедневно в зависимости от вида и содержания занятий	3-5 ежедневно в зависимости от вида и содержания занятий	3-5 ежедневно в зависимости от вида и содержания занятий
Актив ял итү	а) физкультурный досуг	1 раз в месяц 20	1 раз в месяц 20	1 раз в месяц 30-45	1 раз в месяц 40
	б) физкультурный праздник	—	2 раза в год до 45 мин.	2 раза в год до 60 мин.	3 раза в год до 60 мин.

Эш формасы	Шөгел төре	Балаларның яшенә карап дәрәсләр саны һәм дәвамлылыгы (мининутта)
------------	------------	--

Мөстэкыйль хэрэкэт эшчэнлеге	а) самостоятельное использование физкультурного и спортивного оборудования	3-4 года	4-5 лет	5-6 лет	6-7 лет
		Ежедневно	Ежедневно	Ежедневно	Ежедневно
	б) самостоятельные подвижные и спортивные игры	Ежедневно	Ежедневно	Ежедневно	Ежедневно

№ п/п	Название	Время проведения	Методика проведения	Кто проводит
САНИТАРНО – ГИГИЕНИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ				
1.	Формирование культурногигиенических навыков	В течении дня	а) умывание; б) одевание; в) навыки самообслуживания и поведения; г) уход за вещами и игрушками; д) игровые умения (см. диагностику КГН)	воспитатель
ПРОФИЛАКТИЧЕСКАЯ РАБОТА				
1.	Профилактика плоскостопия	После дневного сна	Хожение босыми ногами по специальным дорожкам	воспитатель
2.	Контроль за осанкой детей	В течении дня	Контроль за правильной осанкой детей в быту, за правильной осанкой во время утренней, бодрящей гимнастик	воспитатель
3.	Щадящий режим для ослабленных и перенесших заболевание детей	В течении дня	Снижение двигательной и учебной нагрузки после болезни	воспитатель
ЗАКАЛИВАНИЕ				

1.	Воздушные ванны	12.50 – 13.00 15.00-15.10	Перед дневным сном и после него, во время раздевания, одевания. Начало: температура воздуха 22-23 градуса, время проведения 3-5 минут. Постепенное снижение температуры воздуха до 21-20 градуса, увеличение продолжительности процедуры до 10-15 минут.	Воспитатель, помощник воспитателя
2.	Обширное умывание	Ежедневно утром и 2 раза в неделю после физкультурного занятия.	После утренней зарядки, физкультурного занятия ребенок должен: открыть кран с водой, намочить правую ладошку и провести ею от кончиков пальцев до локтя левой руки, сказать «Раз»; то же проделать левой рукой. Намочить обе ладошки, положить их сзади на шею и провести ими одновременно к подбородку, сказать «Раз». Намочить правую ладошку и сделать круговое движение по груди, сказав «Раз». Намочить обе ладошки и умыть лицо. <i>1 полугодие</i> – процедуру делаем на счет «Раз» -мл., ср., «Раз, два» - ст., подг. гр. <i>2 полугодие</i> – на счет «Раз, два» -мл, ср. гр., «Раз, два, три» - ст., подг. гр.	воспитатель
3.	Дневная прогулка	Ежедневно	Температура воздуха от -15 до 30 С. Части прогулки: наблюдения, труд, подвижные игры, индивидуальная работа, самостоятельная деятельность.	воспитатель
4.	Вечерняя прогулка	Ежедневно	Температура воздуха от -15 до 30 С. Части прогулки: наблюдения, труд, подвижные игры, индивидуальная работа, самостоятельная деятельность	воспитатель
ФИЗИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА				

1.	Утренняя гимнастика	Ежедневно	Комплекс 7-10 дней, при открытой фрамуге, дети в облегченной одежде, чешках. Последовательность: ходьба, бег, ходьба, ОРУ, ходьба, водная процедура. ОРУ: упражнения для мышц плечевого пояса, для мышц брюшного пресса и ног, для мышц спины и гибкости позвоночника. Одновременное выполнение ОРУ воспитателя с детьми.	воспитатель
2.	Физкультурное занятие	3 раза в неделю (в спортивном зале с инструктором по физической культуре – 2 раза; в спортивном зале с воспитателем 1 раз)	Температура воздуха в помещении 18 С: 1 часть – вводная (разные виды ходьбы, бег) 2 часть – основная (ОРУ + ОВД+ подвижные игры) 3 часть – заключительная (игра малой подвижности, ходьба)	воспитатель
3.	Физкультминутка	Ежедневно 2-3 минуты, 2-3 упражнения	Во время занятий при открытой фрамуге	воспитатель
4.	Динамическая переменка	Ежедневно между занятиями по 10 мин	При открытой фрамуге, температура воздуха в помещении 18 С.	воспитатель

Система оздоровительной работы с детьми в теплый период года

№ п/п	Название	Методика	Кто проводит	Время проведения
1.	Вариативные режимы дня: 1. Типовой режим 2. Индивидуальный режим 3.Щадящий режим	1. Удлинение дневного сна для ослабленных и перенесших заболевания детей за счет постепенного подъема на 15 минут. 2. Одевание на прогулку последними, раздевание – первыми. 3. Снижение нагрузки при беге, прыжках на физкультурных занятиях.	Персонал группы, специалисты	1. Ежедневно 2. Постоянно 3. По показаниям

2.	Оздоровительное и профилактическое сопровождение	1. Прием детей, утренняя гимнастика, занятия проводятся на улице Солнечно-воздушные 2. ванны 3. Сон с доступом свежего воздуха 4. Мытьё ног после прогулки 5. Питьевой режим 6. Соблюдение санитарно-гигиенических требований (чистота помещений, постельного белья, рук детей)	Персонал группы, специалисты, врач, старшая м/сестра	Постоянно
3.	Закаливание	1. Проведение утренней гимнастики, физкультурных, музыкальных и других занятий – на улице 2. Умывание в течение дня прохладной водой 3. Прогулка 4. Рациональная одежда 5. Закаливание естественными физическими факторами 6. Мытьё ног после дневной прогулки 7. Сон без маек	Персонал группы, специалисты	Постоянно, бодрящая гимнастика – ежедневно после дневного сна

3.4. Яшь буенча белем бирү эшчәнлеген планлаштыру

Педагогларның эшчәнлеген планлаштыру балаларның шәхси үсешен педагогик бәяләү нәтижэләренә таяна, беренче чиратта, һәр баланың үсеше өчен психологик–педагогик шартлар булдыруга, шул исәптән үсеп килүче фән–пространство мохитен формалаштыруга юнәлтелгән. Балалар бакчасы эшчәнлеген планлаштыру аның эшчәнлеген камилләштерүгә һәм Программаны тормышка ашыру сыйфатын эчке һәм тышкы бәяләү нәтижэләрен исәпкә алырга тиеш.

Белем бирү процессын оештырганда тәрбия, үсеш алучы, укыту максатларының һәм бурычларының бердәмлеген тәмин итәргә кирәк, шул ук вакытта куелган максатларны һәм бурычларны, балаларның күп йөкләнешен булдырмыйча, кирәкле һәм җитәрлек материалда, максималь рәвештә акыл белән һәм минимумга якынлашып, хәл итәргә кирәк. Мәгариф өлкәләренең интеграциясен исәпкә алып, уку–укыту процессын комплекслы-тематик нигездә төзү әлеге максатка ирешү мөмкинлеге бирә.

Чорның төп темасы-балаларның бөтен эшчәнлеге әлеге темага багышланарга тиеш дигән сүз түгел. Чорның төп темасын кертү максаты-белем бирү эшчәнлеген интеграцияләү һәм мәгариф өлкәләре буенча балалар эшчәнлегенә акланмаган өзелүенә юл куймау.

Белем бирү процессын төзүңең тематик принцибы региональ һәм мәдәни компонентларны жиңел кертергә, мәктәпкәчә учреждение спецификасын исәпкә алырга мөмкинлек бирә. Бер темага кимендә бер атна бирелә. Оптималь чор-2-3 атна. Тема төркемдә һәм үсеш үзәкләрендә (почмакларында) булган материалларны сайлап алуда чагылган.

Комплекслы-тематик планлаштыру нигезендә төркем, балалар бакчасы, шәһәр, ил, ел фасыллары һ. б. өчен әһәмиятле вакыйгалар нигезендә эшләнган һәр яшь төркеме өчен актуаль темаларның якинча исемлегә ята.:

- вакыйгалар, бәйрәмнәр саны, балаларның яше һәм контингентына, белем бирү процессын тормышка ашыру шартларына һәм үзенчәлекләренә карап, программаны гамәлгә ашыручы педагоглар тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә;

- * бәйрәмне үткәргү вакыты һәрвакытта да бәйрәмнең рәсми датасына туры килми; белем бирү процессының оештырылуын оптимальләштерү максатында ул ай атнасы буенча бүленгән; бәйрәмне үткәргү датасы мөстәкыйль рәвештә программаны тормышка ашыручы педагоглар тарафыннан билгеләнә.;

- һәр вакыйгага, бәйрәмгә эзерлек чоры балаларның яше һәм контингенты, белем бирү процессын тормышка ашыру шартлары һәм үзенчәлекләре, программаны үзләштерүнең арадаш нәтижәләре, бәйрәм тематикасы нигезендә Программаны тормышка ашыручы педагоглар тарафыннан билгеләнә;

- вакыйгаларга, бәйрәмнәргә һәм аларны үткәргүгә эзерлек формалары интегратив характерда, ягъни берничә белем бирү өлкәсенең психологик-педагогик эш бурычларын хәл итәргә мөмкинлек бирә;

Программаны тормышка ашыру формалары

Эш төре	Программаны тормышка ашыру формалары		
	НОД	СОД	СДД
Танып-белү-тикшеренү	• сюжетлы-рольле уен • карау күзәтү укылыш • уен-тәҗрибә •	• * карау • • күзәтү • • уку • * уен-тәҗрибә • • развивающая уен	• познавательноисследовательская деятельность по инициативе ребенка

	уен-экскурсия интеграция эшчэнлеге тикшеренү эшчэнлеге конструкторлык эшчэнлеге - коллекциялар булдыру проект эшчэнлеге экспериментлау роблемалы ситуация	• балалар белән ситуатив сөйләшү • экскурсия • интегратив эшчэнлек конструкцияләү • тикшеренү эшчэнлеге сөйләде-булдыру проект эшчэнлеге • экспериментирования • проблемалы ситуация • •	
Коммуникв	• уку фикер алышу • әңгәмә • карау уен • вәзгыять • дидактик уен • интегратив • эшчэнлеге • инсценировка уен- • драматизация, • театральләштерелгән уен, • режиссерлык һәм проект • эшчэнлеге •	• ситуация общения в процессе режимных моментов; • дидактическая игра чтение (в т.ч. на прогулке) словесная • игра на прогулке наблюдение на прогулке • труд игра на прогулке • ситуативный разговор • беседа экскурсия • интегративная деятельность • разговор с детьми • разучивание стихов • сочинение загадок проектная • еятельность	• • сюжетно – ролевая игра подвижная игра с • • текстом игровое общение хороводная • • игра с пением • • игра – драматизация чтение наизусть и отгадывание загадок в условиях книжного • • уголка рассматривание иллюстраций в книжном • • уголке • • дидактическая игра

	• • интегратив эшчэнлек хэл итү проблемалы ситуациялэрне балалар белэн сөйлөшү булдыру коллекциялар	• разновозрастное общение • создание коллекций	
Сурэтлэү	• дэреслэр (рәсем, аппликация, конструкция һәм сэнгатъ конструкциясе, эвэләп ясау) уеннар өчен бизәнү әйберләре, декорациялар, бүлөкләр, предметлар әзерләү; • экспериментлау; табигать, көнкүреш, сэнгатъ әсэрләрнен эстетик яктан кызыктыргыч объектларын карау; уеннар (дидактик, төзелеш, сюжет-рольле) тематик яллар; декоратив-гамәли сэнгатъ эшләре, рәсем сэнгатъ әсэрләрнен репродукцияләре күргәзмәләре;	• төрле яшьтәге аралашу • коллекциялар булдыру • Күзәтү * табигать, көнкүреш, сэнгатъ әсэрләрнен эстетик яктан кызыктыргыч объектларын карау; • уен • уен күнегүләре • проблемалы хэл * ком конструкцияләү * сэнгатъ әсэрләре, сэнгатъ чаралары һ. б. турында фикер алышу.) * коллекциялар булдыру	• • бизәү шәхси предметлар • * уеннар (дидактик, төзелеш, сюжет-рольле); • карау эстетик • сөйкемле • табигать, көнкүреш, сэнгатъ әсэрләре объектлары; • * мөстәкыйль рәсем ясау эшчәнлегә
Сэнгатъ әдәбиятын кабул итү. фольклор	• чтение - обсуждение • рассказ беседа •	• ситуативный разговор • игра (сюжетно – ролевая, театрализованная);	• игра • продуктивная деятельность

	• игра инсценировка; • викторина •	• продуктивная деятельность беседа • сочинение загадок проблемная ситуация • •	• самостоятельная деятельность в книжном уголке и в театральном уголке (рассматривание и инсценировка)
Музыкаль	• • слушание музыки экспериментирование со звуками • • музыкально-дидактическая игра • • совместное пение • импровизация беседа • • интерактивного характера • • интегративная деятельность совместное и индивидуальное - попевка распевка • двигательный пластический • танцевальный этюд; • • творческое задание концерт-импровизация • танец • •	• слушание музыки, сопровождающей в режимные моменты - музыкальная игра на прогулке • интегративная деятельность концерт-импровизация на прогулке •	Игры: • дидактические, • подвижные; • хороводные; • настольно – печатные; • пальчиковые игры. • слушание аудиозаписей; • ритмические движения; • игра на детских музыкальных инструментах; • ритмодекламация

--	--	--	--

3-үзөңө хезмэт күрсөтү һәм гап-гади көнкуреш хезмәте		• уртак гамәлләр күзәтү • йөкләмәләр әңгәмә • укылыш • уртак эшчәнлегә өлкәннәр һәм балалар тематик характердагы карау • дежурлык уен-экскурсия проект эшчәнлегә карау видеофильмнар • карау • танып-белү характерындагы • китаплар • хезмәте турында өлкәннәр • ял	• элементарный бытовой труд по инициативе ребенка
уен	• күзәтү укылыш уен • упражнение • проблемалы ситуация • әңгәмә • тәрбияче белән бергә • уен • яшътәшләре белән бергә уен • шәхси уен бәйрәме	• уен упражнение • тәрбияче белән берлектә уен • яшътәшләре белән берлектә уен • уен, • балалар белән ситуатив сөйләшү, • педагогик ситуация, • мораль сайлау, проект эшчәнлегә • интегратив эшчәнлек	• * сюжетлы-рольле уен • * уеннар кагыйдәләре белән • ижади уеннар

	• экскурсия • мораль сайлау ситуациясе • проект эшчәнлегә • интеграцион эшчәнлек • күмәк гомумиләштерү дәресе		
--	---	--	--

Хэрэгтлэгч	• игровая беседа с элементами движений; • интегративная деятельность • • утренняя гимнастика • совместная деятельность взрослого и детей • • тематического характера; игра • контрольно-диагностическая • деятельность; • • экспериментирование • физкультурное занятие • спортивные и физкультурные • досуги	• игровая беседа с элементами движений • интегративная деятельность утренняя • • гимнастика • совместная деятельность взрослого и • • детей тематического характера; игра • контрольно-диагностическая • деятельность; • экспериментирование • физкультурное занятие • спортивные и физкультурные • досуги спортивные состязания • проектная деятельность •	• двигательная активность в течение дня • игра • утренняя гимнастика • самостоятельные • спортивные, подвижные • игры, упражнения и др.
Төрөлжүүлэгч материалд оруулсан	• занятия (конструирование и художественное конструирование; • экспериментирование • рассматривание эстетически • привлекательных объектов	• наблюдение рассматривание • эстетически • привлекательных объектов • игра • игровое упражнение • проблемная ситуация • конструирование; •	• игры (дидактические, строительные, сюжетно – ролевые) • рассматривание эстетически привлекательных объектов природы, быта, произведений искусства;
	• игры (дидактические, строительные, сюжетно – ролевые) тематические • досуги проектная • • деятельность конструирование • по образцу, модели, условиям; • конструирование по • простейшим чертежам	• обсуждение (произведений искусства, средств выразительности и др.)	• самостоятельная конструктивная деятельность

3.5. Традицион вакыйгалар, бэйрэмнэр, чаралар үзэнчэлэклэрэ

Федераль дэүлэт белем бирү стандартлары таләпләре нигезендә, программага традицион вакыйгалар, бәйрәмнәр, чаралар үзенчәлекләренә багышланган «мәдәни-ял итү эшчәнлегә» бүлегә кертелгән. Мәктәпкчә яшътәге балаларның мәдәни–ял итү эшчәнлеген үстерү һәр балага ял (пассив һәм актив), эмоциональ иминлек тәмин итәргә мөмкинлек бирә, үз-үзенә тоту сәләтен формалаштыра. Ял. Буш вакытларында балаларның кызыклы мөстәкыйль эшчәнлек белән шөгыльләнәргә, табигать күренешләренә гүзәллегенә сокланырга, кошлар, яңгыр тавышлары, музыка, һөнәрчелек, рәсем ясау, музицировать һ. б. ларны тыңларга теләвен хупларга. Күңеллек. Балаларның мөстәкыйль эшчәнлегә, ял итү һәм яңа тәэсирләр алу өчен шартлар тудыру. Үстерергә кызыксыну файдалы үтте развечениям, знакомящим белән традицияләре һәм гореф-гадәтләре, халык, истоками мәдәният. Балаларны төрле күңел ачу чараларына әзерләү процессына жәлеп итү; курчак спектаклендә, музыкаль һәм әдәби концертларда, спорт уеннарында катнашу теләген формалаштыру һ. б. патриотик һәм әхлакый тәрбия бирү. Сәнгатькә тарту. "Татар теле" фәнен өйрәнүгә карата уңай омтылышта булу, татар теле белән даими кызыксыну һәм шулар нигезендә белем алуның алдагы баскычларында татр телен уңышлы үзләштерү. Бәйрәм. Балаларны рус халкының бәйрәм мәдәниятенә жәлеп итү. Бәйрәмнәрдә катнашу теләген үстерү. Балалар бакчасында, илдә барган вакыйгаларга катнашлык хисе формалаштыру. Ватанга мәхәббәт тәрбияләргә. Яңа ел, 8 Март, Ватанны саклаучылар көненә, халык календаре бәйрәмнәренә багышланган иртәләр оештырырга. Мөстәкыйль эшчәнлек. Төрле эшчәнлек төрләрен, төрле эчтәлекле шөгыльләренә (танып-белү, спорт, сәнгать, Хезмәт) сайлап алуда индивидуаль өстенлек бирүне үстерүгә ярдәм итәргә. Һәр баланың ижади сәләтләрен формалаштыру. Балаларны сайлап алынган эшчәнлек төрен мөстәкыйль оештыруга этәргә. Эстетик тәрбия һәм үсеш студияләренә (балалар бакчасында яки ижат үзәкләрендә) бару теләген үстерү.

Балалар бакчасының традицион чаралары

№	Форма работы	Тема
Сентябрь		
1	Групповые родительские собрания	Возрастные особенности и задачи образовательной работы в новом учебном году
2	Групповые фотовыставки	«Вспомним лето»
3	Оформление наглядной информации в группах	«Адаптация ребенка к условиям детского сада»
4	Консультации с вновь поступившими родителями	«Особенности взаимодействия с детьми в период адаптации»
5	Праздничное мероприятие	«День Знаний»
6	Тематическое мероприятие	«Профилактика детского дорожно-транспортного травматизма. «Внимание, дети»»
Октябрь		
1	Анкетирование родителей вновь поступивших в ДОУ детей.	Адаптация ребенка к ДОУ
2	Выставка детского творчества	«Осенние фантазии»
3	День здоровья	«Витаминиада»
4	Спортивный праздник	«Первые старты»
5	Субботник	«Благоустройство территории детского сада»
Ноябрь		

1	Конкурс детского творчества	«Безопасность на дорогах»
2	Тематические беседы	«День народного единства»
3	Праздник	«День матери»
Декабрь		
1	Выставка новогодних поделок	«Новогодняя мозаика»
2	Спортивные соревнования	«Веселые старты»
3	Праздник	«Новый год»
Январь		
1	Групповые родительские собрания	Тематические
2	Тематические мероприятия	«Неделя нескучного здоровья»
3	Конкурс сказок	«Сказка за сказкой»
4	Тематический день	«День снятия блокады»
Февраль		
1	Выставка стенгазет	«Я горжусь своим папой»
2	Спортивный досуг	«23 февраля – день Защитника Отечества»
3	Досуг	«Масленица»
Март		
1	Конкурс чтецов (стихи петербургских поэтов)	«Разукрасим мир стихами»
2	Праздник	«Международный женский день»
3	Выставка детского творчества (фотоколлажи)	«Милая мамочка и я»
Апрель		
1	Фестиваль открытых мероприятий	Досуги, праздники, и т.д.
2	Анкетирование для родителей	«Уровень удовлетворенности работой ДОУ»
3	Конкурс чтецов	Тематический
4	Конкурс детского творчества	«Космос»
5	Субботник	«Благоустройство территории детского сада»
Май		
1	Выставка детского творчества	«День Победы»
2	Организация выставки	«Стена памяти»

3	Детско-родительский конкурс	«Две звезды»
4	Анкетирование родителей подготовительных групп	«Ваше мнение»
5	Итоговые родительские собрания	«Итоги работы ДОУ»
6	Тематическое мероприятие	«Единый день детской дорожной безопасности»
7	Акция	«Подари цветочек саду»
Июнь		
1	Консультация для родителей	«Как организовать летний отдых ребенка»
2	Наглядная информация	«Лето в городе»
3	Праздник	«Пусть всегда будет солнце»
4	Досуг	«Пушкинский день России»
5	Выставка детского творчества	«День России»
6	Спортивное развлечение	«В гостях у светофора»
Июль		
1	Групповые консультации	«Познаем окружающий мир» (наблюдения, опыты эксперименты для детей)
2	Наглядная информация	«Поиграйте с детьми» (картотека игр)
3	Выставка детского рисунка	«Лето – это ...»
Август		
1	Наглядная информация	«Безопасность в природе»
2	Выставка фотоколлажей	«Что мы делали летом».

3.6. Обеспеченность методическими материалами и средствами обучения и воспитания

Балалар бакчасында идарә

Методик кулланмалар

- * Зацепина М. Б.балалар бакчасында мәдәни-ял итү эшчәнлегә.
- * Комарова и.И., Туликов а. в. балалар бакчасында информацион–коммуникацион технологияләр.
- Мәктәпкәчә белем бирүнең якынча гомуми белем бирү программасы буенча Методик тәкъдимнәр.
- «Мәктәптән мәктәпкә кадәр» программасы буенча якынча комплекслы–тематик планлаштыру: кече төркем (3-4 яшь) / Ред. - сост. В. А.Вилунова.
- «Мәктәптән мәктәпкә кадәр» программасы буенча якынча комплекслы–тематик планлаштыру: өлкән төркем (5-6 яшь)/ Ред. - сост. А. А.Бывшева.

- «Мәктәптән мәктәпкә кадәр» программасы буенча якинча комплекслы–тематик планлаштыру: мәктәпкә әзерлек төркеме (6-7 яшь)/ Ред.сост. В. А.Вилунова.

Күрсәтмә-дидактик кулланмалар

- Ата-аналар почмакларын бизәү өчен комплектлар (комплекслы-тематик планлаштыру нигезендә).

Мәгариф өлкәсе " социаль-коммуникатив үсеш» Социализация, аралашу үсеше, әхлакый тәрбия

Методик кулланмалар

- * Буре Р. С.мәктәпкәчә яшьтәге балаларга социаль–әхлакый тәрбия бирү (3-7 яшь).

- * Петрова в.и., урындыклар т. д. 4-7 яшьлек балалар белән этик әңгәмәләр.

- * Күрсәтмә-дидактик кулланмалар

- «Рәсемнәрдә Дөнья» сериясе: «Россиянең дәүләт символлары»; «Жинү көне».

- «Рәссамнар әсәрләрендә Бөек Ватан сугышы», «Ватанны саклаучылар» серияләре.

Үз-үзенә хезмәт күрсәтү, мөстәкыйльлек, хезмәт тәрбиясе

Методик кулланмалар

- * Куцакова Л.в. балалар бакчасында хезмәт тәрбиясе: 3-7 яшьлек балалар белән шөгыльләнү өчен.

- * Куркынычсызлык нигезләрен формалаштыру, методик кулланмалар

- Ак к. ю. мәктәпкәчә яшьтәге балаларда куркынычсызлык нигезләрен формалаштыру (3-7 яшь).

- * Саулина т. Ф.мәктәпкәчә яшьтәге балаларны юл йөрү кагыйдәләре белән таныштырабыз (3-7 яшь).

- * Бордачева и. Ю.юлда куркынычсызлык: балалар бакчасында ата-аналар почмагын рәсмиләштерү өчен плакатлар. * Бордачева и. Ю.юл билгеләре: 4-7 яшьлек балалар белән эшләү өчен.

Социаль программалар:

- * Авдеева Н. Н., Князева О. Л., Стеркина Р. Б. өлкән яшьтәге мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен тормыш нигезләре буенча уку-методик кулланма. - СПб.: «ДЕТСТВО-ПРЕСС «нәшрияты " ЖЧЖ, 2017

- Воронкевич О. А. «экологиягә рәхим итегез! Мәктәпкәчә яшьтәге балаларда экологик культура формалаштыру буенча эшнең пар программасы». - СПб.«БАЛАЧАК-ПРЕСС», 2016

Уен эшчәнлегә

Методик кулланмалар

- Губанова н.Ф. уен эшчәнлеген үстерү.

Мәгариф өлкәсе «танып-белү үсеше»

Танып–белү-тикшеренү эшчәнлеген үстерү

Методик кулланмалар

* Веракса Н. Е., Веракса А. Н. мәктәпкәчә яшьтәге балаларның проект эшчәнлеге.

• Веракса Н.Е., Галимов О. Р. мәктәпкәчә яшьтәге балаларның танып–белү-тикшеренү эшчәнлеге (4-7 яшь).

* Крашенинников Е.Е., Холодова О. Л. мәктәпкәчә яшьтәге балаларның танып белү сәләтен үстерү (5-7 яшь).

* Павлова Л.Ю. әйләнә-тирә дөнья белән танышу буенча дидактик уеннар жыйнагы (3-7 яшь).

* Шиян О. А.ижади фикерләүне үстерү. Әкият буенча эшлибез (3-7 ел).

Электрон белем бирү ресурстары (ЭОР)

* Шиян О. А.ижади фикерләүне үстерү. Әкият буенча эшлибез.

Күрсәтмә-дидактик кулланмалар

• «Әкияткә уйныйбыз» сериясе: «Репка», «Теремок», «Өч аю», «өч бала». Н. Е. Веракса, А.Н. Веракса

Фән әйләнеше һәм социаль дөнья белән танышу

Методик кулланмалар • Дыбина о.в. фән һәм социаль округ белән танышу: өлкән төркем (5-6 яшь).

.Электрон белем бирү ресурстары (ЭОР) • Дыбина о.в. фән һәм социаль округ белән танышу: өлкән төркем (5-6 яшь).

Күрсәтмә-дидактик кулланмалар

• «Авылда хикәяләр» сериясе: «Кем булырга?» ; "Минем йортым", " һөнәрәм».

Гади математик күзаллаулар формалаштыру

Методик кулланмалар

* Помораева и.А., Позина в. а. элементар математик күзаллаулар формалаштыру. Өлкән төркем (5-6 яшь). ел).

Электрон белем бирү ресурстары (ЭОР)

* Помораева и.А., Позина в. а. элементар математик күзаллаулар формалаштыру. Өлкән төркем (5-6 яшь).

* Күрсәтмә-дидактик кулланмалар

* Плакатлар « "10га кадэр исәп"; "20гә кадэр исәп"; "төс"; "Форма".

Рәсми программа:

* Алифонова Г. Т. «3 яшьтән 7 яшькә кадәр сабыллар өчен Петербург белеме». - СПб. "Паритет", 2008

Күрсәтмә-дидактик кулланмалар

* Плакатлар « "йорт хайваннары«»,» йорт хайваннары«»,» йорт кошлары«»,» Африка хайваннары«»,» урта полоса хайваннары«»,» яшелчә«»,» кошлар«»,»жиләк-жимеш".

- Картина карау өчен:» Кәжә белән Кәжә«»,» пәси белән мәчә«»,» дунгызлар белән дунгыз«»,»щенкалы эт".
- «Рәсемнәр буенча хикәяләр» сериясе: «Яз»; «ел фасыллары»; «кыш»; «жәй»; «көз»; «туган табигать».
- "Сөйләгез, балаларга...":» Балаларга гөмбәләр турында сөйләгез", «агачлар турында сөйләгез», «балаларга йорт хайваннары турында сөйләгез»;» балаларга йорт хайваннары турында сөйләгез";» балаларга эссе илләр турында сөйләгез«»,» балаларга урман хайваннары турында сөйләгез«»,» балаларга диңгез хайваннары турында сөйләгез«»,» балаларга бөҗәкләр турында сөйләгез«»,» балаларга жиләк-жимеш турында сөйләгез«»,» балаларга яшелчәләр турында сөйләгез«»,» балаларга кошлар турында сөйләгез«»,»балаларга бакча жиләкләре турында".

Мәгариф өлкәсе «Сөйләм үсеше»

* Варенцова Н.С. мәктәпкәчә яшьтәге балаларны грамотага өйрәтү. * Гербова В.В. балалар бакчасында сөйләм үсеше: өлкән төркем (6-7 яшь).

Күрсәтмә-дидактик кулланмалар

- «Картиналарда Грамматика» сериясе: «антонимнар. Глаголалар»; " Антонимнар. Кушымталар: "дәрәс сөйлә»; " Множественное саны»; «күп мәгънәле сүзләр»; «бер — күп»; «сүз барлыкка килү»; «бәрелу».
- «Рәсемнәр буенча хикәяләр» сериясе: «Колобок»; «Курочка Ряба»; «Репка»; «Теремок».

Мәгариф өлкәсе «сәнгать-эстетик үсеш»

Методик кулланмалар • Комарова Т.С. Балалар сәнгать ижаты. Балалар белән эшләү өчен 2-7 яшь.

Комарова Т.С. балалар бакчасында рәсем ясау эшчәнлеге. Өлкән төркем (6-7 яшь).

* Комарова Т.С. мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сәнгать сәләтләрен үстерү. * Комарова Т.С., Зацепина М. Б. балалар бакчасының тәрбия-белем бирү эшендә Интеграция.

Хрестоматиялар

* Балалар бакчасында һәм өйдә балаларга уку өчен Хрестоматия.

Электрон белем бирү ресурслары (ЭОР)

* Комарова Т.С. балалар бакчасында рәсем ясау эшчәнлегенә.

* Соломенникова О.А. балаларны халык сәнгате белән таныштыру. Күрсәтмә-дидактик кулланмалар

• «Рәсемнәр дөньясы»: «Гжель»; «Городецкая роспись по дереву»; «Дымковская унчык»; «Каргополь — халык унчыгы»; «Музыкаль инструментлар»; «Похов–мәйдан»; «Филимоновская халык унчыгы»; «Хохлома».

* Плакатлар « " Гжель. Әйбер. Гжель"; «Орнаментлар. Полх-Мәйдан"; " Эшләнмәләр. Полх-Мәйдан»; " Орнаментлар. Филимон сызгыруы»; " Хохлома. Эшләнмәләр»; " Хохлома. Нәкъш».

• "Сөйләгез, балаларга..." : "Балаларга музыка кораллары турында сөйләгез», «балаларга Мәскәү музейлары һәм күргәзмәләре турында сөйләгез», "балаларга Мәскәү Кремле турында сөйләгез".

• «Сәнгать — балаларга» сериясе: «Тылсымлы пластилин»; «Городецкая роспись»; «төтен унчыгы»; «гади бизәкләр һәм орнаментлар»; «Әкият гжеле»; «кәгазь бит серләре»; «кәгазь битнең серләре»; «Төньяк Двина бизәкләре";»;

"Филимоновская игрушка«;»Хохломская роспись".

* Буренина А.и. мәктәпкәчә һәм кече мәктәп яшендәге балалар өчен ритмик пластик Программа. — 2 нче басма., испр. өстәмә-СПб.- ЛОИРО, 2000. - 220 С.

* Лыкова и.А. төсле ладошкалар 2-7 яшьлек балаларны сәнгатьле тәрбияләү, укыту һәм үстерү программасы.- М.: "КАРАПУЗ-ДИДАКТИКА", 2007

* Тютюнникова, т. Э. «мәктәпкәчә яшәткән балалар белән элементар музыка»программасы. - Мәктәпкәчә тәрбия. — 2005.

Образовательная область «Физическая культура»

Методик кулланмалар

* Борисова М.М. аз хәрәкәтле уеннар һәм уен күнегүләре. 3-7 яшьлек балалар белән шөгыльләнү өчен.

* Пензулаева Л.И. балалар бакчасында физик культура: өлкән төркем.

* Пензулаева л.и. сәламәтләндерү гимнастикасы: 3-7 яшьлек балалар өчен күнегүләр комплексы.

• Хәрәкәтчән уеннар җыентыгы / Автор–сост. Э. Я.Степаненкова.

Күрсәтмә-дидактик кулланмалар

- «Рәсемнәрдә Дөнья» сериясе: «спорт инвентаре».
- «Картиналар буенча хикәяләр» сериясе: «кышкы спорт төрләре»; «Жәйге спорт төрләре»; «көн тәртибе».
- "Сөйләгез, балаларга..." : "Балаларга кышкы спорт төрләре турында сөйләгез«;» балаларга Олимпия уеннары турында сөйләгез«;»балаларга Олимпия чемпионнары турында сөйләгез".

3.7. Әдәбият исемлеге

2. РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының "мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартын раслау турында" 2013 елның 17 октябрендәге 1155 номерлы бөерыгы (1.01.2014));

3. "Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының эш режимына, эчтәлегенә һәм режимына карата санитар-эпидемиологик таләпләр (2015 елның 27 августына үзгәрешләр белән) "РФ Баш дәүләт санитар табибының 2.4.1.3049-13 Санпинын раслау турында" 2013 елның 15 маендагы 26 номерлы карары);

4.Казанның «Казанда Мәгариф турында»17.07.2013 ел, № 461-83 законы.

5. "Тумыштан мәктәпкә кадәр" мәктәпкәчә белем бирүнең якынча гомуми белем бирү программасы. М. Мозаика-синтез, 2014.

6. Казан шәһәре, Приморье районы 79 нчы балалар бакчасында Мәктәпкәчә белем бирү программасы
Санкт-Петербург.

<i>Дата.</i>	<i>Дни недели .</i>	<i>Тема.</i>	<i>Итоговое мероприятие.</i>
<i>1 неделя сентября День знаний</i>	<i>Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница</i>	<i>1 «Чему учат в школе» 2 Мои друзья 3 Моя семья 4 Будем знакомы. Профессии 5 Наши традиции</i>	<i>Праздничное мероприятие « День знаний».</i>
<i>2 неделя сентября « Я вырасту здоровым».</i>	<i>Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница</i>	<i>1 Я и мое здоровье 2 Я и мое тело 3 Витамины и их польза 4 О хороших привычках и манерах 5 Веселые движения. В гостях у Здравика.</i>	<i>Физкультурное развлечение « Мы – дружная команда.»</i>
<i>3 неделя сентября «Я в мире человек».</i>	<i>Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница</i>	<i>1 «Что я знаю о себе». 2 «Наша дружная семья». 3 «Моя одежда и обувь». 4 «Я и моя семья». 5 «О хороших плохих и манерах».</i>	
<i>4 неделя сентября «Осень – кладовая природы. Откуда пришел хлеб?»</i>	<i>Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница</i>	<i>1 Что нам осень принесла?(фрукты) 2 Что нам осень принесла?(овощи) 3 Хлеб – всему голова 4 В лес по ягоды 5 Осень в творчестве поэтов и художников</i>	<i>Физкультурный досуг « Сбор урожая».</i>
<i>5 неделя сентября</i>	<i>Понедельник Вторник Среда</i>		

	Четверг Пятница		
1 неделя октября «Наши младшие друзья - животные»	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 «Животные осенью». 2 «Птицы осенью». 3 «Домашние животные». 4 «Школа эколят». 5 «В гостях у Здравика»	Показ презентации « Природа осенью».
2 неделя октября «Золотая осень. Изменения в природе»	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 «Осень. Природа. Погода». 2 «Растительный мир осенью». 3 «В лес по грибы». 4 «Комнатные растения». 5 «Труд взрослых осенью».	
3 неделя октября. Книжкина неделя	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Путешествие по полочке умных книг 2 Мои любимые сказки 3 Писатели детям Знакомство с писателей – юбиляров 4 День загадок и пословиц о книге 5 День театра : Мы не скажем, а покажем	
4 неделя октября Мониторинг.	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	Мониторинг.	
1 неделя ноября.	Понедельник	1 Я живу в Татарстане	Изготовление коллажа « Земля – наш общий

<i>День народного единства.</i>	<i>Вторник Среда Четверг Пятница</i>	<i>2 Казань – столица РТ 3 Народный национальный костюм народов Поволжья 4 Дружба народов 5 Наши традиции, обычаи и праздники</i>	<i>дом».</i>
<i>2 неделя ноября. Неделя здоровья</i>	<i>Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница</i>	<i>1 День здоровья 2 Веселые движения. 3 День безопасности 4 Народные игры 5 Если хочешь быть здоров</i>	
<i>3 неделя ноября. Неделя ПДД</i>	<i>Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница</i>	<i>1 Транспорт и его виды 2 Служба спасения 3 Важные профессии 4 Дорожная азбука 5 Правила поведения в общественном и личном транспорте</i>	
<i>4 неделя ноября. Мамина неделя</i>	<i>Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница</i>	<i>1 Всемирный день Матери 2 Наши мамы 3 Мамины профессии 4 Мамины помощники 5 Традиции и праздники</i>	<i>Вечер загадок по тематике.</i>
<i>1 неделя декабря. Народная игрушка Откуда она пришла</i>	<i>Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница</i>	<i>1 Из чего сделана игрушка? Знакомство со свойствами материалов. Сходства и различия 2 Знакомство с русскими народными промыслами</i>	<i>Выставка детских творческих работ «Ярмарка талантов»</i>

		3 Знакомство с татарскими народными промыслами 4 Праздники и обычаи народов Поволжья 5 День народных игр и прибауток	
2 неделя декабря. Зима	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Жизнь природы зимой 2 Зимние забавы. 3 Безопасная зима 4 Путешествие в Арктику 5 Путешествие в Антарктиду	Просмотр презентации «Зимние забавы».
3 неделя декабря. В гостях у зимушки- зимы	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Что зимой бывает 2 Животные зимой. 3 Растительный мир зимой 4 Жизнь домашних животных зимой 5 Если хочешь быть здоров	Физкультурное развлечение «Если хочешь быть здоров»
4 неделя декабря Новый год	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Красивая зима 2 Мастерская Деда Мороза. 3 Новогодняя елка 4 Новогодний праздник 5 Веселые игры	Конкурс « Новогодняя красавица».

2 неделя января. Неделя осторожного пешехода	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Дом в котором я живу 2 Улицы города 3 Общественный транспорт 4 Дети и дорога 5 Чтобы не было беды	
3 неделя января. Чудо - огород .	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Обитатели уголка природы 2 Комнатные растения 3 В гостях у Ростика Волшебство полезной еды 4 Знакомство с Красной книгой Р Т 5 Мы - помощники	Опыты по выращиванию растений.
4 неделя января. Все профессии нужны, все профессии важны	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Профессии моей мамы, папы 2 Женские профессии 3 Военные профессии Ателье (Швея, модельер) Школа(учитель)	Профессия: Архитектор
1 неделя февраля Я вырасту здоровым	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Я и мое здоровье 2 Я и мое тело 3 В гостях у Йоника (Чудо – нос) 4 О хороших привычках и манерах 5 Веселые движения. В гостях у Здравика	
2 неделя февраля Где всегда зима	Понедельник Вторник	1 Где живет зима 2 Знакомство с	Презентация « Животный мир планеты».

	Среда Четверг Пятница	животными Арктики 3 Знакомство с животными Антарктики 4 Волшебство снега и льда 5 Зимние виды спорта	
3 неделя февраля. Школа эколят	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Вода – друг человека 2 Какой бывает вода 3 Секреты воды 4 В гостях у Мойдодыра 5 Учимся беречь воду	Фокусы и эксперименты с водой.
4 неделя февраля День защитников Отечества.	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Слава Армии родной! 2 Военная техника 3 Военные профессии 4 Герои Отечества 5 Хочу быть таким как папа	Разучивание стихо о папе.
5 неделя февраля.			
1 неделя марта Международный Женский день 8 марта	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Наши мамы 2 Бабушку милую очень люблю 3 Мы – помощники 4 Вместе дружно мы живем 5 Подарки для наших мам и бабушек	Изготовление подарков для мам.
2 неделя марта Весна. Пробуждение природы	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Что бывает весной 2 Мир растений весной. 3 Мир животных весной. 4 Встречаем пернатых гостей.	Презентация « Весна в городе».

		5 Земля – наш дом Знакомство с глобусом и картой	
3 неделя марта. Неделя детской книги	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Ау книжки именины! 2 Волшебный мир бумаги или путешествие в прошлое книги 3 День поэзии «Калейдоскоп стихотворений» 4 Читаем сказки 5 День творчества « Делаем сами своими руками»	
4 неделя марта. Тает лед, зима прошла и весна к крыльцу пришла...	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Насекомые весной. 2 Поможем птицам 3 Труд взрослых весной (Дворник) 4 В гостях у Капельки: волшебство личных вещей 5 Комнатные растения нашей группы	Инсценировка « Лесной детский сад».
1 неделя апреля. Космос	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Космос и далекие звезды 2 Как жили люди раньше 3 Первый полет 4 Герои - космонавты 5 День космонавтики.	Изготовление коллажа ко дню космонавтики.
2 неделя апреля.	Понедельник	1 В стане дорожных	Игра – викторина « Безопасность дорожке

Неделя безопасности	Вторник Среда Четверг Пятница	знаков 2 Моя дорога в детский сад 3 Общественный транспорт 4 Профессии 5 Чтобы не было беды (Правила поведения на улице)	всего».
3 неделя апреля. Народная культура и традиции, промыслы	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Город мастеров 2 Народные промыслы народов Поволжья 3 Быт и традиции русского народа 4 Быт и традиции татарского народа 5 Веселая ярмарка	Конкурс энциклопедий о России.
4 неделя апреля. Г. Тукай и его творчество	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Путешествие в Кырлай 2 Знакомство с творчеством 3 Любимые сказки 4 Памятные места в Казани 5 День театра	
1 неделя мая. День Победы	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	Человек славен трудом. 1 Праздник День Победы 2 Дети войны 3 Человек славен трудом (о тружениках тыла) 4 Герои В.О.В. 5 Памятные места в	Конкурс «Поделки для ветеранов».

		<i>Казани</i>	
<i>2 неделя мая. Здравствуй, лето! До свиданья, детский сад!</i>	<i>Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница</i>	<i>1 Лето встречаем 2 Растения летом 3 Животные летом 4 Птицы летом 5 Учимся беречь природу. Правила поведения</i>	<i>Конкурс рисунков « Лето, ах лето».</i>
<i>3 неделя мая Мониторинг</i>		<i>Мониторинг</i>	
<i>4 неделя мая. Повторение</i>		<i>Повторение</i>	

2 нче кушымта

Мәгариф өлкәләре буенча перспектив планлаштыру

Ай	Тема	Атна темасы	Белем өлкәсе	Белем бирү эшчәнлегә	Көн тәртибендә оештырылган белем бирү эшчәнлегә	Балаларның мөстәкыйль эшчәнлегә	Йомгаклау чарасы	Гаилә белән хезмәттәшлек
Сентябрь	Белем көне	1 нче атна 1. Мәктәптә нәрсәгә өйрәтәләр 2. Минем дуслар 3. Минем гаилә 4. Профессия белән танышу 5. Безнең традиция.	Танып белү	Көзгә күренешләр белән танышу. Максат: Табигатне күзәтү. О.В. Дыбина. Ознакомление с предметно-социальным окр-м. 14 б	Дидактик уен “Ассоциацияләр”. Максат: Төрле яклап бер-берсенә туры килгән рәсемнәрне группалау. Кристина, Женя	Балалар теләгә буенча өстәл уеннары. Максат: Балаларның мөстәкыйль рәвештә үзләренә уен сайлап алуларына ирешү.		Балаларның балалар бакчасына ияләшүе (адаптация) турында әңгәмәләр.
			Физик үсеш	Физкультура житекчесе планы буенча.	Хәрәкәтле уен “Кош ояда”. Максат: Бер-береңә бәрелмичә төрле юнәлештә йөрергә һәм йөгелергә өйрәтү. Тәрбияче сигналы буенча тиз хәрәкәтләнәргә өйрәтү.	Уен-эстафета “Гөмбәләргә жый” Максат: Балаларның хәрәкәт активлыгын үстерү, күмәк уеннарда катнашу теләгә уяту.		“ЛЮвишкалар” уены
			Сәнгать үсеше	Яфраклар ясайбыз. Максат: Яфрак формасын өйрәнү, сарга өйрәнү. Т.С.	Дуслык турында ситуацион әңгәмә. Максат: Яшьтәшләр	Сәнгать эшчәнлегә почмагында мөстәкыйль		

				Комарова. Изобразительная деятельность в детском саду Түгэрэк ясай. Максат: түгэрэк формасын өйрөнү, кабатлау.	арасында дустанэ мйнэсэбэт тәрбияләү. Экология Әңгәмә: “Ничек чүп табигатькэ тәьсир итэ?”	шөгылъләр. Максат: Рәсем ясау, трафаретлар белән эшләү күнекмәләрен үстөрү.		
			Социаль коммуникатив үсеш	“Больница» уены. Сюжет : Травмпункт. “Планирование обр. Деятельности в ДОО. Средняя группа» Л.Л. Тимофеева, Е.Е. Корнеечева, Н.И. Грачева 14 б	Дидактик уен “Итагатыле бала”. Максат: “Исэнмесез”, “Рәхмәт”, “Зинһар өчен” сүзләрен куллануны ныгыту.	Сюжетлы-рольле уен “Дәваханә”. Максат: Сюжет, диалог төзүгә күнекмәләр.		Дуслык турында ситуацион әңгәмә. Максат: Яшьтәшләр арасында мйнэсэбэт тәрбияләү.
			Сөйләм үсеше	А О авазлары. Мксат Сузык авазларны дөрес әйиергә өйрөнү. В.В. Гербова Развитие Речи в детском саду. 27 б	Дидактик уен:”Кем белә” Максат: һөнәр төрләре буенча белемнәрне беркетерү	Сюжетлы-рольле уен “Шоферлар”. Максат: Балаларга уенда үзара мөнэсэбэтләр урнаштырырга өйрәтү.	Балаларның әйләнә-тирәдәгә дөнья белән таныштыру,	Консультация “Өйдәге библиотека”
			Коррекц.эш					
	Янгын куркыныч сызлык атнасы.	2 нче атна 1. Янгын куркынычсызлык атнасы. 2. Ут – куркыныч! 3. Янгын машинасы 4. Янгын сүндерүчесе 5. Сак итеп куллана торган предметлар	Танып белү	Гайлә турында сөйләшү. Максат: Туган өй, гайлә турында белем арттыру. О,В, Дыбина “Ознакомление с предметным исоөиалжным окружением» 15 б	Янгын турында әңгәмә. Каян килеп чыкканы, ничек итеп аны сүндерергә икәнэ турында сөйләшү ПБ	Сюжетлы-рольле уен “Курчакны урамга чыгарга киендерәбез”. Максат: Сезонга карапкиенү күнекмәләре формаштыру.		Гриппка каршы прививка ясату турында консультацияләр.
			Физик үсеш	Физкультура житәкчесе планы буенча.	Хәрәкәтле уен: “Урманда аю” Максат: йогерү,хәрәкәт координациясенә өйрәнү.	Автобусны күзәтү. Максат: Тышкы кыяфәтенә карап транспортны билгеләргә өйрәтү. УМК (туп,көз, чиста, сикер, туп сикерә) Хәрәкәтле уен. “Автобус” уены..		Консультация «Физик культура шөгылъләре өчен уңайлы киёмнәр”.
			Сәнгать үсеше	Көзгә агачлар ясау. Максат: Көз матурлыгы күрү белүгә өйрәнү,агач формасын ясый белү. Т,С, Комарова. “Изобразительная деятельность в детском	сем ясау “Жәй”. Максат: һава торышындагы үзгәрешләрне күрергә өйрәтү.	“Лего” конструкторы белән уеннар. Максат: Төзелеш күнекмәләрен үстөрү.	Балаларның әйләнә-тирәдәгә дөнья белән таныштыру,	

				саду” Түгэрэклэрдэн помидор кыяр ясау. Максат: Яшелчәне бармак белэн ясый белү, тугэрэктэн, овалдан предмет ясарга өйрөнү.				
			Социаль коммуникатив үсеш	Дидактик үс: “Нәрсә эшли?” “Планирование обр. Деятельности в ДОО. Средняя группа» Л.Л. Тимофеева, Е.Е. Корнеечева, Н.И. Грачева 12 б	Әңгәмә “Безнең балалар бакчасы, безнең төркем”. Максат: Төркемдәге предметларга, үзгәрешлэргә игътибарны юнөтү.	Сюжетлы-рольле уен “Гаилә” Иртэнге аш эзерләү. Максат: Үзең роль сайлап алып, уенда катнашу теләге уяту.	Балаларның әйләнә-тирәдәге дөнья белән таныштыру,	
			Сөйләм үсеше	Көз турында шигырләр уку. Максат:шигырлэргз ярату хисе уяту, көз темасына сыйфатлар табып белү. В.В, Гербова Развитие речи в детском саду.28 б	Теремкэй” әкиятен театральлэштэрү. Максат: Театраль күренештә катнашу теләге тудыру, геройның сүзләрен әйтеп бирә	Аудио дисктан “Антошка”, “Голубой вагон” жырларын тыңлау.		
			Коррекц.эш					
	Мин – дөньяда кеше	3 нче атна 1. Үзем турында нәрсә беләм 2. Безнең дус гаилә 3. Минем киём һәм аяк киеме. 4. Миём гаилә һәм мин 5. Яхшы тәртип турында	Танып белү		Дидактик уен “Үстерешле лото”. Максат: Төсләр һәм формалар турында белемнәрне үстерү. Амира Х.			Өйдә балаларның үз-үзләрен карау күнекмэләрен тәрбияләү”, “Гаиләдә мактау һәм шөлтәләү”, “Баланың көйсезләнүенә ничек карага” индивидуаль әңгәмә
			Физик үсеш	Хәрәкәтле уен “Кошлар ояда”. Максат: Бер-береңә бәрелмичә төрлө юнәлештә йөрергә һәм йөгерергә өйрәтү.	Туплы уен “Тот, ыргыт, төшермә”. Максат: Тупны тотып алу, ату күнекмэләрен үстерү.			
			Сәнгать үсеше	Рәсем ясау “Минем яраткан әкият героем”. Максат: раткан әкият героен күзаллап, рәсемдә тасвирлау.		“Өйдә дуслашабыз” темасына иллюстрацияләр, рәсемнәр карау.		

						Максат: Өңгәмә кору		
			Социаль коммуникатив үсеш	НРК Өңгәмә “Минем туган шәһәр”. Максат: Туган шәһәр, аның урамнары турында күзаллаулар формалаштыру.	“Өти, эни, мин – бәхетле гаилә” рәсемнәр конкурсы. Максат: Гаилә әгъзаларын рәсемдә тасвирлау. Гаиләгә ихтирам, мәхәббәт тәрбияләү.	Малайларның машиналар белән, кызларның курчакларны киендерү белән шөгелләнү.	“Минем урам” әңгәмәсе	Консультация «Юлда йңру кагыйдәләре».
			Сөйләм үсеше	Сөйләм байлыгы үстерү. “Без зурлар төркеме” Балаларда үзләре өчен ғырурлык хисе тудыру. В.В. Гербова “Занятия по развитию речи”		Дидиктик уен: “Кемгә күчтәнәч” Максат:Сүзлек байлыгын үстерү. Төп билгеләрне атый белүне үстерү		
			Коррекц.эш					
	Көз – табигать һәзинәсе.	4 нче атна 1 Көз нәрсә алып килде? (Жиләк жимеш) 2. Көз нәрсә алып килде (Яшелчә) 3. Ипи – безнең байлык 4. Урманга жиләккә 5. Язучылар һәм шагирләр эшендә көз.	Танып белү	Танып белү. Экологик юл көз көне. “Ознакомление с предметным и социальны окружением” О. В. Дыбина 38 б.	“Табигать” почмагындагы гөлләргә су сибү, яфракларыннан тузан сөртү. Максат: Үсемлекләргә мәхәббәт тәрбияләү.	Ирекле темага рәсем ясау Максат: Балаларның хыяллана белюләрен үстерү.		Көзгә төрле яфраклар жыюга ата-аналарны жәлеп итү.
			Физик үсеш	Кеглилар һәм шарлар белән мөстәкыйль уеннар. Максат: Төз ату күнекмәләре һәм үжәтлек тәрбияләү.		“Лего” конструкторы белән уеннар. Максат: Төзелеш күнекмәләрен үстерү.		
			Сәнгать үсеше	Кошлар ясау. Максат: кош формасын ясарга өйрәнү. Миләш яфрагын ясау.. Максат: үсемлек ясарга өйрәнү. Т.С. Комарова “Изобразительная деятельность в детском саду»	Аппликация “Гөмбәле алан” (күмәк). Максат: Ижадилик һәм активлык күренешләрен мактау.	Ирекле темага рәсем ясау Максат: Балаларның хыяллана белюләрен үстерү.		Ата-аналарны өстәмә шөгыйльләр белән таныштыру, балаларны түгәрәкләргә йөртәргә өндәү.
			Социаль коммуникатив үсеш	Уен: “Гаилә” Максат: Балаларның рольләрен бүлә белүләрен формираулау.	Күнегү “Дөрес – дөрес түгел”. Максат: Урманда үзеңне дөрес тоту кагыйдәләрен турында белемнәр	Дидактик уеннар “Парлы картиналар”, “Лото”, “Домино”. Максат: Мөстәкыйльуйнау	Көзгә яфраклардан поделка ясау	

					формалаштыру.	күнекмэләрен үстерү.		
			Сөйләм үсеше	Сөйләм байлыгы үстерү. “Заяц хвостун», «Начинаются наши сказки» әсәрләрен уку. В.В. Гербова “Занятия по развитию речи”	Г.Лотфиның “Ул бакчаны ярата” Шигырен уку. Максат: Балаларның сорауларга жавап биру осталыгын ныгыту, сүзлек байлыгын активлаштыру.	Д.У.” Кем күбрәк сүзләр әйтә” Максат:сүзлек запасын баету,хәтер, игътибарлык, балаларга карата хөрмәтлек хисләрен тәрбияләү.		
			Коррекц.эш					

Ай	Тема	Атна темасы	Белем өлкәсе	Белем бирү эшчәнлеге	Көн тәртибендә оештырылган белем бирү эшчәнлеге	Балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге	Йомгаклау чарасы	Гаилә белән хезмәттәшлек
Октябрь	Безнең кече дуслар - хаёйваннар	1 нче атна 1 Хайваннар көз көне 2. Кошлар көз көне 3. Йорт хайваннары көз көне 4. Эколята мәктәбе 5. Здравикта кунакта.	Танып белү	Танып белү.Экологик юл көз көне. «Ознакомление с природой в детском саду»	Хайваннар көз көне нишли? – әңгәмә. (ЭКО)	Балалар белән бергә альбом ясау “Бөжәкләр” – күзәтү, аларның өйләрен , күренешен рәсемдә күрсәтү.		“Бөжәкләр” – альбом ясау өчен төрлө бөжәкләр күренеше һәм алар турында информация табу.
			Физик үсеш	Х/ уен “Куып тот” – сигнал буенча тиз майданчыкта ориентлашу, тиз йөгерүне ныгыту.	“Бөжәкләр” альбомын тәгъдим итү – алган белемнәрен ныгыту. С/ р уен: “Гаилә” – дус – тату уйнарга өйрәтүне давам итү. УМК	Х.У.: “Уңышны кем беренче жъя” Максат: Баларга игътибарлы , тәрбияче сигналы буенча гамәл итү.		Ата-аналарга татарча сүзләргә кабатларга тәгдим итү
			Сәнгат үсеше	Сәнгать ижаты (эвәләү,апл) “Тэлинкэдэ кыяр, помидор ята”апл. “Занятия по изобр. деятельности” Т.С. КОмарова. 40б.	Рәмем ясау Тема: “Минем йорт” Максат: карандашны дөрес тотып рәсем ясу күнекмәләрен үстерү.	Ябыштыру: Табигать материаллардан төрлө бөжәкләргә асарга өйрәтү. фантазияләрен үстерү алымнарын кабатлау.		
			Социаль	Дидиктик уен:	Әңгәмә ПДД :	Балаларның “Кибет”	Балалар	

			коммуникатив үсеш	“Тасвирламасы буенча ата” Максат: бер- береңне тасвирлау буеча тану. “Планирование обр. Деятельности в ДОО.	“Юлны кайда чыгарга кирәк”. Максат: ПДД кагыйдәләрен кабатлау.	, “Чәчтараш” почмагында мөстәкыйль уеннар Максат: бер берен белән килешеп уйнарга.	бакчасы тирәли экскурсия	
			Сөйләм үсеше	Сөйләм байлыгын үстерү. С. Маршак “Пудель» шигерен уку.В.В. Гербова “Занятия по развитию речи в старшей группе детского сада” 39б	Әңгәмә ЗОЖ: “Көзге чорда витами́ннар әһәмияте” Максат: яшелчә, жиләк- жимешләренң, файдасы белән таныштыру.	Дидиктик уен: “Башта нәрсә?”. Максат: балаларның әйләнә-тирә турындагы белемнәрен үстерү НРК		Ата-аналарга татарча сүзләрне кабатларга төгдим итү
			Коррекц.эш					
	Алтын көз	2 нче атна 1.Көзге һава торышы 2. Көз көне үсемлекләр дөньясы 3.Урманга гөмбәгә 4.Бүлмә үсемлекләре 5. Зурларның көз көне хезмәте.	Танып белү	Танып белү(РЭМП) бга хәтле санауны өйрәнү. И.А. Поморасва, В.А. Позина “ФЭМП” 19 б	Дидактик уен: “Нәрсәдән тора” Максат: геометрик фигуралардан торган рәсемнәр карау, игтибарлыкны үстерү.	Сайлау буенча өстәл уеннары. Машиналар белән уен. Чәчтараш почмагында уен.		
			Физик үсеш	Хәрәкәтле уен: “Казлар- аккошлар” Максат: балаларга үзләренә рольләрне бүлүгә, уен кагыйдәләрен башкару.	Эстафета”Ки, сал” Максат: Балаларны киенәрне тиз һәм дөрес киенү кунекмәләрен үстерү..	Х.У.: “Уңышны кем беренче жыя” Максат: Баларга игътибарлы , тәрбияче сигналы буенча гамәл итү.		
			Сәнгать үсеше	Сәнгатж ижаты(рәсем) “Матур күлмәктәге кыз” ясау “Занятия по изобр. деятельности” Т.С. Комарова 48б	Матур әдәбият уку: Р. Миңнуллин “Әх, бу олылар” Максат: әсәрнең төп фикерен әйтә белү, матур әдәбияткә ярату хисе тәрбияләү.	Ирекле темага рәсем ясау. Сайлау буенча өстәл уеннары.		
			Социаль коммуникатив үсеш	Балаларның “Кибет” , “Чәчтараш”	Дидактик уен: “Кем юк” УМК Максат:	С-р/уен. «Гаилә» - Максат: уенда төрле сюжетларны куллана	“Минем гайлә” темасына	

				почмагында мөстәкыйль уеннар Максат: бер-берен белән килешеп уйнарга.	игтибарлыкны һәм хәтерне үстерү, сүзлек байлыгын баету.	белү (кунаклар килю)ю УМК гаилә әгъзаларен татарча атау.	сөйләшү	
			Сөйләм үсеше	Сөйләм байлыгын үстерү. Әдәплелеккә өйрәнәбез. В.В. Гербова “Занятия по развитию речи в старшей группе детского сада” 39 .	Сюжетлы уен «Сыйла » - «Угости»УМК Максат: татар телендә сөләшүгә кызыксыну уяту.	Дидактик уен: “Сүзләргә аңлатма бир” Максат: сүзлек байлыгын баету, бәйлә сөйләмне һәм игтибарлыкны үстерү.		Консультация “Гафу итәргә өйрәнәбез”
			Коррекц.эш					
	Китап атнасы	3 нче атна 1 Акыллы китаплар полкасына сәяхәт 2. Минем яраткан китапларым 3. Балалар язучылары 4. Китап турында табышмаклар һәм мәкалләр 5. Театр көне	Танып белү	Танып белү. Урман буенча йөрү. Ознакомление с природой в детском саду»	Дидактик уен: “Болай була мы, булмыймы” Максат: логик фикерне үстерү, бәйлә сөйләм үстерү.	Аудио дисктан “Яңгыр ява” “Көз” жырларын тыңлау		
			Физик үсеш	Х/ уен “Автомобильләр” — юл йөрү кагыйдәларен искә төшерү, сигнал буенча мәйданчыкта каен агачын табып йөгерү.	Спорт.күнегүлә: бер аякта сикерү Спорт күнегүлә: туп белән уеннар	“Уңышны кем беренче жыйа” Максат: Баларга игътибарлы, тәрбияче сигналы буенча гамәл итү.		Ата-аналар белән чыныктыру әһәмияте турында әңгәмә.
			Сәнгат үсеше	Сәнгать ижаты (сем ясау) “Аю һәм и корты” уеннын нек уйнадык, рәсем у. Т.С. Комарова образительная тельность в ском саду» 50 б	Матур әдәбият уку: Р. Миннуллин “Эх, бу олылар” Максат: әсәрнең төп фикерен әйтә белү, матур әдәбияткә ярату хисе тәрбияләү.	Ирекле темага карандашлар белән рәсем ясау Максат: Балаларның хыяллана беләләр үстерү.		
			Социаль коммуникатив үсеш	Дидактик уен: “Алсуга салкын тигән” Максат: нәрсәгә культяулык кирәклегә турында	Дидактик уен: “Кемгә, нәрсә кирәк эш өчен?” Максат: эш хөнәрләре турында белемнәрне баету	С-р/уен. «Дәваханә» - Максат: бер-берен белән килешеп уйнарга өйрәтүне дәвам итү. УМК гаилә	“Туган өем” темасына рәсем ясау	Балаларга нәрсә укырга”, “Дөрес итеп сөйләшәргә һәм суларга өйрәнәбез” темаларына консультация

				балаларның фикерләре. «Планирование обр. Деятельности в ДОО. Средняя группа»	һәм төпләү	эгъзаләрен татарча атау.		
			Сөйләм үсеше	Сөйләм үсеше. С – ц авазлары. В.В. Гербова. Развитие речи в дет. Саду” 39 б	УМК буенча мультфильм карау “Батыр Мияу һәм куркак Куянкай” . Опытно – эксперименталь эш: “Бу орлык нәрсәнеке?” –нинди үсемлекнеке икәннән танып белү. НРК ДУ “Түбәтәй бизә”	С-р/уен. «Гаилә» - Максат: уенда төрле сюжетларны кулланып белү (кунаклар килү). УМК гаилә эгъзаләрен татарча атау.		
			Коррекц.эш					
	Мониторинг	4 нче атна	Танып белү	Танып белү (РЭМП) 7гә хәтле санау.И.А. Помораева, В.А. Позина 21 б	Дидактик уен: “Нәрсәдән тора” Максат: геометрик фигуралардан торган рәсемнәр карау, игтибарлыкны үстерү.	Сәхнәләштерү: “Помидор ник кызарган?” - Төрле сәнгати чаралар (интонация, мимика, ишарәләр).		
			Физик үсеш	Х уен “Автомобильләр” – юл йөрү кагыйдәләрен искә төшерү, сигнал буенча майданчыкта каен агачын табып йөгерү. УМК	Эстафета”Ки, сал” Максат: Балаларны киепнәрне тиз һәм дөрес киепнү күнекмәләрен үстерү..	Х/ уен “Кояш белән яңгыр” – сигнал буенча тизлеккә йөгерү, дус – тату уйнау.		
			Сәнгать үсеше	Сәнгать ижаты рәсем ясау) “Аю һәм бал корты” уенның ичк уйнадык, рәсем ясау. Т.С. Комарова “Изобразительная деятельность в детском саду» 50 б	Ирекле темага рәсем ясау. Сайлау буенча өстәл уеннары.	“Кибет “ уены өчен коробкалар ясау. “Кибет” почмагына атрибутлар ясау – ярдәмчелек тәрбияләү. С/р уен “Яшелчә кибете”- дус – тату уйнарга өйрәтү.		Ата-аналар комитеты белән “Көзбәйрәмен” үткәртү турында сөйләшү

			Социаль коммуникатив усеш	С/р уен: “Бездә бүген зур бэйрәм” – уенның сюжетларын үстерү һәм баегу эшне давам итү, мөстәкыйль рәвештә уеннар оештыру осталыкларын арттыру.	Ашханәдә дежурство Максат: дежурный киёмнәренң әхәмиятен төшенү.	С/р уен “Транспорт”- рольләренә бүлешеп дус – тату уйнарга эндәү, юл кагыйдәләрен искә төшерү. С/р уен өчен атрибутлар әзерләү, һәр атрибутлар ни өчен кирәклеген турында сөйләшү.	Татар һәм урыс традицияләре турында әңгәмә	Консультация “Нигә балалар кире әйтәләр?”
			Сөйләм үсеше	Сөйләм үсеше. С – ц авазлары. В.В. Гербова. Развитие речи в дет. Саду” 39 б	Уен: “ Яхшы сүзләр”. Максат: ягымлылык, олыларга хөрмәт хисләре тәрбияләү. УМК(исәнмесез, сау булыгыз, рәхмәт)	Уку: К. Наҗми “Көз” – матур әдәбият аша табигатьнең матурлыгына соклану. Аның үзенчәлекләрен күрә белү. Табигатькә сак караш тәрбияләү.		
			Коррекц.эш					
Ай	Тема	Атна темасы	Белем өлкәсе	Белем бирү эшчәнлегенә	Көн тәртибендә оештырылган белем бирү эшчәнлегенә	Балаларның мөстәкыйль эшчәнлегенә	Йомгаклау чарасы	Гаилә белән хезмәттәшлек
Ноябрь	Халык ара бердәмлек көне	1 нче атна 1. Минем илем –Рәссәй 2. РФ һәм РТ символикасы 3. Мәскәү – РФ башкаласы 4. Рәссәне таныклы иткән кешеләр 5. Минем шәһәр	Танып белү	3кә хәтле санный белү, санның рәтен белән танышу. Максат: Бер. Ике, өч саннарын белү, аңлау. И. А. Помораева, Позина В.А. ФЭМП 21 б	Слайдлар карау: “Кем ул?” – сорауларга дөрес, тулы җавап бирү. Белемнәрен ныгыту, балаларның игътибарын, күзәтүчәнлекләрен үстерү.	“Нәрсә артык?” – буенча тәләпләренә искә төшерү. Уйлау, хәтер сәләтләрен ныгыту.		Төрле тукымалар алып киләне эндәү. С/р уен “Ателье” өчен атрибутлар алып килү, булышу. Күңел ачу кичәсе “Алтын көз”
			Физик үсеш	Физкультура. Физкультура житекчесе планы буенча.	Х/ уен “Каймак нинди төстә?” – сигнал буенча тизлеккә йөгерү, дус – тату уйнау	Х/ уен “Минем яныма йөгер” – сигнал буенча тизлеккә йөгерү, дус – тату уйнау.		
			Сәнгат үсеше	Уй буенча ясау Максат: Балаларны	Әниләр өчен открытка ясау. Максат: әниләрне	“Сәнгать эшчәнлегенә” почмагында мөстәкыйль		

				мөстәкыйль итеп теманы сайларга өйрәнү.Т.С. Комарова.	бәрәм белән котлау.	шөгыйльләр. Максат: Сәнгатькә мәхәббәт, ижадилык тәрбияләү.		
			Социаль коммуникатив усеш	Дидактик уен “Бу кем?”. Максат: Гаилә әгъзалары турында сорауларга җаваплар алуға ирешү. “Планирование обр. Деятельности в ДОО. Средняя группа» Л.Л. Тимофеева, Е.Е. Корнеечева, Н.И. Грачева 18 б	Ателье” – модельер һөнәре белән таныштыру, курчакларга төрле киёмнәр ясау, киендерү. “Милли уенчыклар” – балаларда милли уенчыкларга карата кызыксыну уяту, аларны аера белү, Татарстан	“Киём - салым кибете” – балалар белән уен өчен төрле атрибутлар ясау. Уйнау, рольләрне бүлешеп дус – тату уйнарга өйрәтү. Ирекле уеннар төзелеш материаллар белән – дус – тату уйнарга өйрәтүгә дәвам итү.		
			Сөйләм үсеше	. “Три поросенка” әкиятен уку. Максат. Балаларны әкият белән таныштыру .	Д/ уен: “Милли курчаклар” – белән таныштыруны дәвам итү	“Дәваханә”. Максат: Сюжет, диалог төзүгә күнекмәләр		
			Коррекц.эш					
	Сәламәтлек атнасы	2 нче атна 1. Сәламәтлек көне	Танып белү	Соңгы көз темасына сөйләшү. Максат: Балаларны ел фасылыгн билгеләргә өйрәтү. О.В. Дыбина “Ознакомление с предметным и социальным окружением. 25 б	Файдалы үсемлекләренң рәсемнәрен карау Максат: файдалы үсемлек-мята (бөтнек) белән таныштыру. Аның файдалы яклары белән таныштыру, ничек итеп чәй кайнатырга икәннән күрсәтү	Өстәл уеннары: лото “Хезмәт төрләре” Максат: төрле хезмәт төрләре белән танышу. “Үскәч кем булырга?” темасына балаларның фикерләрен тыңларга.		
			Физик үсеш	Физик культура житәкчесе планы буенча.	Х.У.: “Ловишки”. Максат: түгәрәк ясап, тәрбияче артыннан сузлар һәм хәрәкәтләренә кабатларга.	Х.У.: “Без күңелле балалар”. Максат: Чикләнгән жирдә таралып чабарга һәм йөрергә.		
			Сәнгат үсеше	Дымка кызының итәген бизәү. Максат Киёмне	Пластинаннан әвәләү; -рәсем ясау;	-Рәсем ясау почмагында ирекле темага рәсем ясау;		

				бизэи белүне ныгыту, Нокта, түгэрэк ясьи белүне кабатлау. Слива һәм лимон ясау. Максат: Балаларны предметның формасын күз алдына китерергә дәвам итү	-китап, иллюстрацияләр карау.	-Русс халык киемнәре альбомын карау		
			Социаль коммуникатив үсеш	.уен: “Кибет” Максат: балаларны иптәшләрә белән килешеп уйнарга өйрәтһе дәвам итү, уенда төрлө атрибутилар куллану.	Ашханәдә дежурство Максат: балаларны тышкы кыяфәтләрә турында кайгыртырга өйрәтү, дежурный киеменә кирәклеге турында сөйләшү.	С.Р.почмакта уеннар: “Почта” Максат: бер-берә белән килешеп уйнарга өйрәтү.		
			Сөйләм үсеш	“Эт һәм көчәкләр” рәсеме буенча сөйләшү Максат: Рәсем буенча сөйлә белүне яхшырту, өйрәнү . В.В. Гербова Развитие речи в детском саду. 38 б	Шигырь уку: 3. Александров “Родина” Максат: Туган жир турында белемнәрне арттыру, патриотизм хисләре тәрбияләү.	Дидактик уен: “Сүзләргә аңлатма бир” Максат: сүзлек байлыгын баеп, бәйлә сөйләмне һәм игътибарлыкны үстерү.		
			Коррекц.эш					
	ПДД атнасы	3 нче атна 1. Транспорт һәм аның төрләре 2. Коткару хезмәте 3. Моһим профессиялар 4. Юл әлифбасы 5. Без - пасажирлар	Танып белү	Яшелчә һәм жиләк-жимеш турында сөйләшү, рәсемнәр карау.	Юл йорү кагыйдәләре турында әңгәмә	Мозаика һәм леґо конструкторы белән уеннар. Максат: логик фикер һәм төзи булү күнекмәләрен үстерү.		Әңгәмә: “Компьютер и телевизор: риза һәм риза түгел”
			Физик үсеш	Физик культура житәкчесе планы буенча.	Х.У.: “Машиналар” Светотфор төсләрәнә карап	“Үзәң иптәш тап”. Максат: балаларның житәзлек арттыру		
			Сәнгат үсеш	Свитерны бизәү. Максат: төрлө фигуралардан бизәргә өйрәнү Т,С, Комарова.	сем ясау почмагында эш. Максат: өй жиһазлары ясау, балаларның	Пластиннан әвәләү; -рәсем ясау;		

				“Изобразительная деятельность в детском саду” 25	белемнәрен басту.	-китап, иллюстрациялар карау.		
			Социаль коммуникатив үсеш	Дидактик уен: “Кем соңга калган?” Максат: балаларның игътибарлыкларын үстерү, бер-береннең тавышларын ишетү сәләте белән танырга өйрәтү.	Д/ уен “Сүзләр кайсы авазлар белән аерыла?” – балаларның игътибарын, күзәтүчәнлекләрен үстерү.	Өстәл уеннары. “Юл билгеләрен тап” уены	“Безнең төркемдә нәрсә бар?” уены	Әңгәмә: “Роль отца и матери в воспитании и развитии ребенка»
			Сөйләм үсеше	Уенчык турында хикәя төзү. Максат: Балаларның уенчык турында хикәя төзүне тикшерү. В.В. Гербова “Развитие речи	Матур әдәбият уку: Д.Мэмин-Сибиряк “Серая шейка” Максат: матур әдәбиятка кызыксыну һәм төп геройлар өчен кайгырту хисләре тудыру.	“Кибет”;уены.		
			Коррекц.эш					
	Әни атнасы	4 нче атна 1 Әниләр көне 2. Безнең әниләр 3. Әниләр профессиональләре 4. Әниләрнең булышчылары 5. Бәйрәмнәр һәм традициялар	Танып белү	Кошлар кыш көне. Максат: Жылы якка китә торган кошлар турында белемне басту. О.В. Дыбина “Ознакомление с предметно соц. Окружением”	Әңгәмә: “Нәрсә ул электр һәм электр җиһазлар” – кеше куллар белән эшләнгән әйберләргә карап соклана, хезмәт нәтижеләрен күрү горурулана белү хисләре тәрбияләү,	Опытно – эксперименталь эш өчен фатирларда нинди йорт җиһазлары барлыкларын белү. Үз фатирларның рәсемен ясау – рәсем ясау алымнарын ныгыту		Өйдә, ата - аналар балалар белән яшәлчәләр кулланып төрле образлар ясау һәм яраткан әкиятләрен сөхнәләштерү. Балаларны сезон буенча киендерү турында әңгәмә.
			Физик үсеш	Физкультура җитәкчесе планы буенча	Туплы уен “Тиз уйла!” – үз тәҗрибәләренә таянып, тәрбияче тәкъдим иткән темага сөйләргә өйрәтү.	Х/ уен “Йөгер – бас” – сигнал буенча йөгерүне ныгыту.		Балаларның сәламәтлеге турында әңгәмә. Иммуниет күтәрү турында китапчылар тарату.
			Сәнгат үсеше	Кечкенә гномик ясауТ.С. Комарова “Изобразительная	Әвәләү: “Йорт җиһазлары” - төрле җиһазларны	Ашамлык муляжлары,рәсемнәр ясау.		

				деятельность в детском саду»28 б	ясарга өйрөтү, фантазияларен үстөрү.			
			Социаль коммуникатив үсөш	С/ р уен “Кием - салым кибете” – балалар белән уен өчен төрлө атрибутлар ясау. Уйнау, рольларне бүлөшөп дус – тату уйнарга өйрөтү.	“Кунак чакырдык” – кунакларга карата хөрмәт сыйфатлары тәрбияләү. Дидактик уен: “Без эни белән кибеткә бардык”	Савыт – саба һәм ашамлыклар кибетләр”” – балалар белән уен өчен яңа сюжет линиясе өчен яңа атрибутлар ясау.	“Бу юл билгесе нәрсәне аңлата?” уены	
			Сөйләм үсөш	Табышмаклар әйтү. Максат: Балаларның сөйләм буенча күз алдына китерү һәм навап эзлөп табу алуын үстөрү.	“Кием – салым кибете” – сүзлөкләрне активлаштыру, алган белемнәрне ныгыту.	С/ р уен “Гаилә” – балалар белән уен өчен төрлө атрибутлар ясау. Яңа сюжет линиясе өчен яңа атрибутлар ясау.		
			Коррекц.эш					

Ай	Тема	Атна темасы	Белем өлкәсе	Белем бирү эшчәнлеге	Көн тәртибендә оештырылган белем бирү эшчәнлеге	Балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге	Йомгаклау чарасы	Гаилә белән хезмәттәшлек
Декабрь	Халык уенчыклары	1 нче атна 1. Уенчык нәрсәдән ясалган. 2. Урыс халкы һөнәре белән танышу. 3. Татар халкы һөнәре белән танышу. 4. Поволжье халкы бәрәмнәре 5. Халык уеннары көне	Танып белү	Кышкы үзгәрешләр турында сөйләшү. Максат: Кышның үзенчәлекләрен карау, һава торышын күзәтү, кар каян килеп чыгуы турында бедем бирү.	Әңгәмә: “Исәнме матур кыш” Максат: кыш турында күзаллауларны, табигатьтәге үзгәрешләр турында белемнәрне арттыру.	Өстәл уеннары: лото “Хезмәт төрләре” Максат: төрлө хезмәт төрләре белән танышу.	Яңа өстәл уеннары кертү: “Ел бусе”, “Ел фасыллары”, “Табигать календары”.	“Кышкы уеннар”ширма
			Физик үсөш	Физик культура житәкчесе планы буенча.	Тузган эт уены. Текст буенча йөгереп, барып йөрәнергә, иһтибарны, мөйстәкыйл булуны үстөрү	Туры итеп утыру, арканы дөрес тотарга өйрөтү.	“Кошлар”. Максат: бөтен плозадка буенча чабырга,буш урынга басырга, бер-береңә бәрелмәскә.	Кыш көнне балаларның сәламәтлеге турында әңгәмә. Иммуниет күтәрү турында китапчыклар тарату.
			Сәнгат үсөш	”Кем нинди өйдә яши?” темасы.	Карандашлар белән яшелчәләр	-Рәсем ясау почмагында ирекле	Рәсем ясау почмагында	

				Максат: балаларның жәнлекләрнең өйләре турында белемне үстөрү.	ясау. Максат: яшелчәләр турында белемнәрен арттыру.	темага рәсем ясау;	ирекле темага рәсем ясау;	
			Социаль коммуникатив үсеш	“Уенчыклар кибебе” уены “Планирование обр. Деятельности в ДОО.	Ашханәдә дежурство: Максат: тәртип һәм эшчәнлек тәрбияләү.	“Үскәч кем булырга?” темасына балаларның фикерләрен тыңларга.	Өстәл уеннары: лото “Хезмәт төрләре” Максат: төрле хезмәт төрләре белән танышу.	Балалар нәрсә эшли белергә тиеш? Консультация
			Сөйләм үсеше	“Лесичка- сестричка и серый волк” әкиятен уку. Максат: Урыс халкы әкиятен белән танышу. В.В. Гербова Развитие Речи в детском саду. 43б	Дидактик уен: “Бу кемнең баласы” Масат: жәнлекләрне танырга һәм баларын таба белергә өйрәтү.	“Кем нинди йортта тора” Максат: нәнлекләр, кошлар кайда яшәүләре турында белемнәрен арттыру. Аларга карата сакчыл караш тәрбияләү. Социально – нравственное воспитание.	С.Р.уен “Сәяхәт” Максат: сюн.рол. уеннар белән кызыксыну үстөрү, сюжетныуен барышында үстәрә белү күнекмәләрен арттыру.	
			Коррекц.эш					
	Кыш	2 нче атна 1 Табигать кыш көне 2. Кышкы күнел ачулар 3. Куркынычсыз кыш 4. Арктикага сәяхәт 5. Антарктидага сәяхәт	Танып белү	Иртә, көн, кич һәм төн. Максат: тәвлектәге вакытны аеру. О.В. Дыбина “Ознакомление с предметным и социальным окружением. 33 б	Дидактик уен: “Нәрсә үзгәрде?” Максат: хәтер, уйлау сәләтен, игтибарлыкны үстөрү.	Әңгәмә: Шакшы куллар авырулары Максат: кулларны нәрсәгә юарга, юмасаң нинди нәтижеләре булуы турында белемнәрне арттыру.	Утлыкларның нинди булуларын күзәтү. Алар ни өчен кирәклеген белү. Аң белемнәрен ныгыту, үстөрү.	ПДД буенча ширма белән таныштыру.
			Физик үсеш	Физик культура житәкчесе планы буенча.	Х.У.” Жил һәм күл”. Хезмәт: кар чистарту. Максат: эшчәнлек тәрбияләү.	Х.У.: “Кошлар”. Максат: бөтен плоадка буенча чабырга,буш урынга басырга, бер-береңә бәрелмәскә.	Максат: бөтен плоадка буенча чабырга,буш урынга басырга, бер-береңә бәрелмәскә.	
			Сәнгат үсеше	Кар кызы ясау. Максат: Пумала һәм буяу белән ясарга өйрәнү. Т.С. Комарова. Изобразительная	-Рәсем ясау почмагында ирекле темага рәсем ясау;	Тычок методикасы буенча: “Кар кызына яулык бизәү” – рәсем ясау ысылларын ныгыту. Сүзле – хәрәкәтле	Ирекле уеннар -ирекле темага рәсемнәр ясау;	Яңа елга группаны бизәү.

				деятельность		уен: “Кар ява”		
			Социаль коммуникатив усеш	“Шоферлар” уены “Планирование обр. Деятельности в ДОО. Средняя группа» Л.Л. Тимофеева, Е.Е. Корнеичева, Н.И. Грачева 17 б	Дидактик уен: “Нәрсә үзгәрде?” Максат: балаларның игътибарлык һәм хәтерләрен үстерү.	Әңгәмә: “Дуслык-нәрсә ул?” Максат: балаларны “дус”, “дуслар” сүзләре белән таныштыру, бер-береңә игътибарлык, игътирамлык тәрбияләү.	С.Р.уен “Сәяхәт” Максат: сюң.рол. уеннар белән кызыксыну үстерү, сюжетныуен күнекмәләрен арттыру.	
			Сөйләм үсеше	“Менә бу кар бабай!” рәсеме буенча сөйләү. Максат: Рәсем буенча сөйләргә өйрәнү.	Сюжетлы картина карау: Урамда прогулкада.	Атна темасы: “Әкияттә кунакта” Максат: “Кар королевасы” экиятен уку.	Шигырь уку: Г. Зәйнашева “Кыш килде” – кышкы табигатьнең матурлыгына соклана белү тәрбияләү.	
			Коррекц.эш					
	Кышта кунакта	3 нче атна 1.Кыш көне нәрсә була? 2. Хайваннар кыш көне 3. Үсемлекләр кыш көне 4. Йорт хайваннар кыш көне 5. Сәләмәт буласың килсә.	Танып белү	Фигураларны өйрәнү. 5кә хәтле сануны ныгытырга, “Ничә? Кайда?” сорулары. Максат: 5 санын ныгыту. Ут турында сөйләшү. Максат: балаларның ут турында белемнәрен арттыру	Уен: “Кыш көнне кошлар Максат: кошлар турында белемнәрен арттыру. Тулы сөйләм арттыру.	Д/ уен “Дөрес җавап бир!” – төрле транспорт чаралары арасыннан билгеле бер транспортны табу, кыш көне юлда үз – үзеңне дөрес тоту кагыйдәләрен искә төшерү.	Дидактик уен: “Курчак Алсуны киендер” Максат: сезонлы киёмнәр һәм үзгәрешләр белән таныштыруны давам итү.	Акция үткәрү: “Кошларга кышларга булышу” – балалар белән бергә утлык ясау.
			Физик үсеш	Физик культура житекчесе планы буенча.	Х.У.”Түгәрәк”. Максат: чабу, ату күнекмәләрен кабатлау.		Х.У. “Кошларны тотабыз”. Максат: сигнал буенча тиз реаировать, бер-береңә бәрелмичә чабара.	Анкетирование үткәрү “ЗОЖ” – сорауларга җаваплар бирергә эндәү.
			Сәнгат үсеше	Яңа ел открыткасы. Максат: Уйлап ясауны өйрәнү, күз алдына китереп ясау. Т.С. Комарова.	Кляксография буенча эш : “Тылсымлы кышкы урман” – рәсем ясау ысылларын ныгыту,	Тычок методикасы буенча: “Кар кызына яулык биззү” – рәсем ясау ысылларын ныгыту. Сүзле – хәрәкәтле уен: “Кар ява” – кыш	Карандашлар белән рәсемдәге кыз белән малайны киендерү. Максат: Карандашны	“Тылсымлы куллар” – табигый материаллар кулланып кышкы тематикага төрле поделкалар ясау.

				Изобразительная деятельность в детском саду	фантазияларен киңәйтү.	турында белемнәрен тирәнәйтү.	дәрәс тоту күнекмәләрен төпләү	
			Социаль коммуникатив үсеш	Автобус уены. “Планирование обр. Деятельности в ДОО. Средняя группа» Л.Л. Тимофеева, Е.Е. Корнеева, Н.И. Грачева 19 б	Сюжетлы-рольле уен: “Уенчыклар кибетендә” – дус – тату уйнарга эндәү. Сюжетлы-рольле уен: “Чәчәтараш” – төрле сюжетлар алып дус – тату уйнау.	С/ р уен “Карлсон стоматологта” – рольләрен бүлешеп дус – тату уйнарга өйрәтүне дәвам итү. Практик күнегү үткәрү “Тәртипле пычак” – пычак белән дәрәс куллану, эш кораллары белән сак караш эшләү. Аң белемнәрен ныгыту.	Сюжетлы-рольле уен: “Уенчыклар кибетендә” “Бармак” уены Сүзле уен .”Мин башлыым-син дәвам ит!”(самолет-...) Балалар үзләре турында уенчыкларга сөйләләр.	Эти – әниләрне кар чистартырга сорау. Веранда түшәмен кардан арындыру – мәйданчыкны чисталыкта тоту.
			Сөйләм үсеше	Ш авазы. Максат: Ш авазын дәрәс әйтә белү. В.В. Гербова Развитие Речи в детском саду 46 б	Дид уен: “Бу нинди әкият?” Максат: баларның уйлау, фикер йөртү сәләтләрен үстерү.	Санамышлар өйрәнү: “Халык әйтсә - хак әйтә” - балаларның хәтерен, сәнгатьле сөйләмен үстерү.	Сүзле уен “Булсаң зирәк – әйт тизрәк!” – Ижади активлыгын, фикерләү сәләтен үстерү.	
			Коррекц.эш					
	Яңа ел	4 нче атна 1 Матур кыш 2. Кыш бабай остаханәсе 3. Яңа ел чыршысы 4. Яңа ел бәйрәме 5. Кызык уеннар	Танып белү	Туган шәһәрәбез турында сөйләшү. О.В. Дыбина “Ознакомление с предметным и социальным окружением	“Яңа елга әзерләнәбез” – бәйрәмгә кирәкле атрибутлар ясау. С/ р уен “Чәчәтараш” – яңа уен сюжеты өчен яңа атрибутлар әзерләү.	Санамышлар өйрәнү: “Халык әйтсә - хак әйтә” - балаларның хәтерен, сәнгатьле сөйләмен үстерү.	Д/ уен “Бу нәрсә?” – йөрт жиһазлары белән таныштыруны дәвам итү. Фонематик ишетү, мөстәкыйль фикерләү сәләтен үстерү.	Уен коралларының иллюстрацияләрен ясап килә, алар турында информация алып килү.
			Физик үсеш	Физик культура житәкчесе планы буенча.	“Төсле автомобильләр” - йөгерүне ныгыту,	уен “Кыш Бабай” – сигнал буенча йөгерүне ныгыту	Жырлы – биолә уен “Йөзек яшереш” – сүзләр әйтеп төрле хәрәкәтләр ясау.	Анкетирование “ЗОЖ” – сәләтләренә сак караш тәрбияләү.
			Сәнгат үсеше	Безнең бизәлгән чыршы. Максат: Чыршыны рәвшен ясарга өйрәнү, озын ботаклар ясарга өйрәнү.	Рәсем ясау “Кышкы пейзаж” – традицион булмаган рәсем ясау, мантыйк белән ясарга өйрәтүне дәвам итү.	Үзлектән эш: “Яңа ел уенчыклары” – әвәләү ысылларын ныгыту, әвәләү белән кызыксынулырын үстерү.	Рәсем ясау “Кышкы уеннар” – төсләрне кабатлау (УМК), рәсем ясау алымнарын ныгыту.	“Кышкы уеннар” – консультация үткәрү. Урамда кыш көннәре уйнарга кирәклеген турында белемнәрен ныгыту.

			Социаль коммуникатив усеш	“Чыпчыклар һәм песи” уены. “Планирование обр. Деятельности в ДОО. Средняя группа» Л.Л. Тимофеева, Е.Е. Корнеичева, Н.И. Грачева 19 б	С/ р уен “Шифаханә” – яңа сюжет буенча уйнау, рольләрне бүлешеп дус – тату уйнарга эндәү. С/ р уен “Уенчыклар кибетендә”	С/ р уен “Карлсон стоматологта” – рольләрне бүлешеп дус – тату уйнарга өйрәтүне давам итү. Практик күнегү үткәргү “Тәртипле пычак”.	“Яңа елга эзерләнәбез” – бәйрәмгә кирәкле атрибутлар ясау. С/ р уен “Чәчтараш” – яңа уен сюжеты өчен яңа атрибутлар эзерләү.	
			Сөйләм үсеше	Чыршы, яңа ел турында шигырләр уку. В.В. Гербова Развитие Речи в детском саду 42 б	Уку Н. Носов “Заплата” – тыңлау сәләтләрне ныгыту, персонажларга характеристика бирү, сорауларга дөрес җаваплар бирү, эчтәлеген аңлату һәм сөйләү.	Шигыр укучу: Г. Афзал “Беренче кар” – туган як табигатендәге үзгәрешләрне күрә белү, үзгәрешләргә карата кызыксынучанлык тәрбияләү. Рәсем буенча хикәя төзү: “Кышкы уеннар”	Сүзле уен: “Тапкырларга – табышмак” – балаларның игътибарын, күзәтүчәнлекләрен үстерү. С/ р уеннарына яңа атрибутлар ясау. Алган белемнәрен эштә куллана белү.	
			Коррекц.эш					

А й	Тема	Атна темасы	Белем өлкәсе	Белем бирү эшчәнлеге	Көн тәртибендә оештырылган белем бирү эшчәнлеге	Балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге	Йомгаклау чарасы	Гаилә белән хезмәттәшлек
Г Ы Й Н В А р	Сак җәяү йорүче атнасы	2 нче атна 1. Минем йортым 2. Шәһәр урамнары 3. Траспорт 4. Балалар һәм юл 5. Бәла булмасын өчен	Танып белү	Дидактик уен “Кар бөртекләре”. Максат: Кар бөртекләрен формасына, тышкы кыяфәтләренә, төсләренә карап парын табарга өйрәтү.	Табигать почмагында эш. Гөлләргә су сибү.	Тема: “Кресло һәм диван”. Пр.эчтәлеге: Креслоны ң кыска, диванның озын булуын аңлату. Үрнәк буенча төзәргә өйрәтүне давам иттерү.	Әбәк уены. Чәп-чәп-чәбәкәй, Кулларыбыз бәләкәй. Ә хәзер тизрәк-тизрәк, Чәбәклик күңелләрәк.	“Әгәр бала авыртса” ширма
			Физик үсеш	Х.У.: “Эт һәм каргалар” Максат: сигнал буенча гамәл итү, бер-береңә бәрелмичә чабарга өйрәтү	Уен “Курчак һәм аның дуслары”	Х.у кар яудырабыз	“Песи белән тычканнар” хәрәкәтле уен.	

			Сәнгат үсеш	Кош әвәләү. Максат: овал формасын, ясьи белү, кош рәвешен ясьи белү. . Т.С. Комарова. Изобразительная деятельность в детском саду.	Кайчы белән кисү. Максат: кайчы белән эшли белергә өйрәтү, кул моторикасын арттыру.	Бүлмә гөлләре турында кайгырту, яфраклардагы тузаннарын сөртү. Максат: үсемлекләр турында кайгырту, сакчыл караш тәрбияләү.	Тема: “Кресло һәм диван”. Пр.әчтәлегә:Креслоны ң кыска ,диванның озын булуын аңлату.Үрнәк буенча төзергә өйрәтүне дөвам иттерү.	
			Социаль коммуникатив уеш	Китаплар карау. Яңа ел турында шигырьләр уку.	«Әйләнә-тирә белән таныштыру һәм кору эшчәнлегә» Тема: “Кресло һәм диван”.	Семьеведение: Әңгәмә: “Апам, абыем гайләдә. Абый-апам белән кышкы уеннар	Бүлмә гөлләре турында кайгырту, яфраклардагы тузаннарын сөртү. Максат: үсемлекләр турында сакчыл караш тәрбияләү.	Дид.уен “Матур уен” Максат: татар халык уеннары белән таныштыруны дөвам иту.
			Сөйләм үсеш	Сөйләм үсеш. “Кышлау” әкиятен уку. Максат: Урыс халкы әкият белән танышу. В.В. Гербова Развитие Речи в детском саду. 48 б	Яңа елга шигырьләр өйрәнү. Максат: баларны матур әдәбият белән таныштыру, хәтерләрен	Ирекле темага рәсемнәр ясау;	Тылсымлы капчык уены. Бу нәрсә? Нәрсәгә охшага? Максат: Сүз байлыгын үстерү.	
			Коррекц.эш					
			Экология			Кыш көнне нинди киёмнәр кияләр темасын кабатлау.		
			ПДД			Юлны чыгу юллары кабатлау”		Тайгакта сак булу турында әңгәмә.
			Гаиләчелек					
			Янгын куркынычсызлыгы		“Кошким дом” әсәрен уку.			
	Мажаралы бакча	3 нче атна 1. Табигать почмагы яшәүчеләре 2. Бүлмә үсемлекләре 3. Ростикта кунакта. Фаюдалы ашау. 4. РТның	Танып белү	Таып белү. Кәгазь үзенчәлекләре. Максат: Кәгазь үзенчәлекләре белән танышу. О.В. Дыбина “Ознакомление с предметным и социальным окружением.	Сюжетлы рәсемнәр карау “Йөрт хайваннары” – кайда яшәгәннәре турында белемнәрен ныгыту, балаларының исемнәрен атау	Өстәл уеннары. С.Р. уеннар почмагында уеннар: ашханә; гаилә. УМК (ипи, аша,алма, ашамлыклар).	Танып белү(РЭМП) 5 саны чигендә санау. Максат: Саннарны өйрәнү. . ИА. Поморасва, В.А Позина ФЭМП 33 б	“Кышкы уеннар” Әңгәмә

	кызыл китабы белән танышу. 5. Без – булышчылар.	Физик үсеш	Х/ уен: “Кайсыбыз житезрэк” – спорт төрләрәннән уеннар, житезлек тәрбияләү.	Командная эстафетасы «Тизрэк. көчләрэк»	Хезмэт: участкагы карны жыештыру. Максат: көрэк белән куллануны өйрәтүне дәвам итү.	Х.У.: “Карусели”. Максат: житезлек һәм сизгерлек арттыру.	Грипп ширма. турында
		Сәнгат үсеше	Матур чэчәклэр	Рәсем ясау почмагында ирекле темага рәсем ясау;	Сәнгать ижат (рзсем ясау)Чыршы ясау. Максат: Чыршы, чыршы ботакларын ясарга өйрәнү.	Пластининнан әвэләү;	
		Социаль коммуникатив үсеш	Балаларга табышмаклар әйтү. Максат: балаларның уйлау, фикерләү, тапкырлыкларын арттыру.	Гаилэ кибет	С/ р уен “Мин йөдә жыештырам” – олыларга ярдәм итү хисе тәрбияләү	Балаларның “Кибет” , “Чэчтараш” почмагында мөстәкыйль уеннар	
		Сөйләм үсеше	Ә-е сузыкларын, з,с,ф,в тартыкларын дөрөс әйтергә өйрәтү.		Өстэл уеннары. С.Р. уеннар почмагында уеннар:	Яңа елга жырларны кабатлау.	
		Коррекц.эш		Логик бэйлэу			
			Экология				Әңгәмә: кыш көнне кошлар Максат: кошларның кыш көнне нинди үзгәрешләр кичерүләре турында белемнәрен арттыру.
		ПДД		Уен “Урамны дөрөс чык” Максат: ПДД кагыйдәләре белән таныштыруны дәвам итү.			ПДД буенча ширма белән таныштыру.
		Гаилэчелек				Д/и. «Кем юк»- Максат:Гаилэ белемен яхшырту	
		Янгын куркынычсызлык			Д/ уен: “Ут кайда яшеренгән		
Профессиялә р – барысы	4 нче атна 1. Эти-эни	Танып белү	Танып белү(РЭМП) 5	Дид уен: ”Парын тап”	Күзәтү:Кар бөртекләре. Максат:	Уен6 “Курчакны урамга киендерик”	Янгын куркынычсызлыгы

	да кирэк	профессиясе 2. Хатын кыз профессияләр е 3. Сугышчы профессияләр е 4. Ателье(тегүче , модельер) 5. Мәктәп (укытучы)		саны чигендә санау. Максат: Саннарны өйрәнү. . ИА. Помораева, В.А Позина ФЭМП 33 б	Максатб предметларны чагыштырып, аларның охшашалыклары н табарга өйрәтү	табигать күренешләре белән таныштыруны дөвам итү.	Максат: сезон буенча киенү турында белемнәрне арттыру.	на багышланган рәсемнәр
			Физик үсеш		Карусельләр максат житезлек,хәм сизгерлекне арттыру	Х/ уен “Каен янына йөгер” – сигнал буенча майданчыкта каен агачын табып йөгерү. Йөгерү алымнарын ныгыту, житезлек тәрбияләү, УМК буенча сүзләрне кабатлау.	«Бер күчтән, икенче күчкә сикерү” – сикерүне ныгыту, житезлек тәрбияләү.	
			Сәнгат үсеше	Янғын сундеруче машинасы	Сәнгать ижаты (өвәләү, апл.) “Кибеткә матур пирамидалар алып килгәннәр” апл-сы.	Сенсор эталаннарын үстерү. Максат: төсләрне һәм геометрик фигураларны кабатлау.	китап, иллюстрацияләр карау.	
			Социаль коммуникатив үсеш	Сюжетлы картина карау: Урамда прогулкада.	Уеннар почмакларын тәртипкә китерү Максат: балаларны тәртипкә, ияләштерү.	С.р янғын сундеручеләр	“Янғыннан ничек сакланырга?” Әңгәмә	
			Сөйләм үсеше	Ярый эле Г.Гыйлманов Преврпщения человека в животное ол холодова	Сөйләм үсеше. Ж авазы. Максат: Ж авазын дөрес, якты итеп әйтүне өйрәнү.	Тизәйткечләр кабатлау. Максат: сүзләрне дөрес һәм буталмыйча атарга өйрәтү.	“Кар кызы” әкиятен уку. Максат: кышкы әкиятләр белән таныштыруны дөвам итү.	
			Коррекц.эш			Бу нәрсә?кем нәрсә эшли белә		
			Экология					
			ПДД				Уен “Урамны дөрес чык” Максат: ПДД кагыйдәләре белән таныштыруны дөвам итү.	
			Гаиләчелек					
			Янғын	Әңгәмә: “Янғын		Д/ уен: “Ут кайда		

			куркынычсызлыгы	куркынычсызлыгы		яшеренгән		
--	--	--	-----------------	-----------------	--	-----------	--	--

Ай	Тема	Атна темасы	Белем өлкәсе	Белем бирү эшчәнлегә	Көн тәртибендә оештырылган белем бирү эшчәнлегә	Балаларның мөстәкыйль эшчәнлегә	Йомгаклау чарасы	Гаилә белән хезмәттәшлек
Ф Е В Р А Л Ь	Мин сәламәт булып үсәм.	1 нче атна 1. Мин һәм минем сәламәтлегем. 2. Минем гәүдә 3. Йоникта кунакта гажәеп борын 4. Яхшы гадәтләр һәм тәртип 5. Шаян хәрәкәтләр. Здравикта кунакта.	Танып белү	Хава бар кайда максат хава хауында белемнәрне арттыру	Әңгәмә: “Предметларның бер хәлдән икенче хәлгә күчүе” – кайбер әйберләрнең бер халәттән икенче халәткә керүен белемнәрен тирәнәйтү.	Рәсем ясау “Янгын чыкмасын өчен...”	Балалар белән почта почмагы өчен открыткалар ясау (рәсем), газетлар ясау. – балаларның һөнәрләрләргә карата ихтирам тәрбияләү	Кичке вакытта ойдә балалар белән нәрсэләр белән шогелләнәбез
			Физик үсеш	Х/ уен “Чаналарга” – чаналарны мәйданчыкның бер ягына урнаштыралар, аларның саны уйнаучылардан бергә кимерәк булырга тиеш.	Үрмәләп менеп гимнастика баскычы аралыгы аша чыгарга, баскан жирдән сикергәндә куллар белән селтәнергә. Житезлек тәрбияләү.	Х.у Ала карга хәм чыпчык	Китапханәдә ертылган китапларны ябыштыру. Аларны тәртиптә тоту.	
			Сәнгат үсеше	Красивое развесистое дерево	Сәнгать ижаты (рәсем ясау) Тасманы флаглар белән бизәү. Максат прямоугольник ясарга өйрәнү.	Кызыл китап” – ясау өстендә эш. Балалар белән кирәкле фото, рәсемнәрне эзерләү.	С/ р уен “Кибет” өчен атрибутлар эзерләү. Кассага акча ясау, чеклар ясау өстендә эш.	
			Социаль коммуникатив үсеш	Уен ситуациясе “Посылка килде” – һөнәрләр белән, почтада эшләүчеләр белән таныштыруны дэвам итү	С.рКибет максат этигә булэк эзлибез	уен “Кибет” өчен атрибутлар эзерләү. Кассага акча ясау, чеклар ясау өстендә эш.	Табигать турында табышмаклар, уеннар.	Творческая мастерская “Әти, әни, мин – спорт гаилә”

			Сөйләм үсеше	Фонетик күнегү: “Ун,ун- бу жылы тун...” - . Кешеләрнең ник жылы киёмнәр киеүе турында мәгълүмат бирү, “ш” авазының дәрәс әйтәлешен ныгыту, сүзләрдә, сөйләмдә дәрәс кулланырга күнектәрү. Яңа сүз белән таныштыру: бияләй.	НРК Шигырь уку: Г. Зәйнашева “Кыш килде” – кышкы табигатьнең матурлыгына соклана белү сыйфаты тәрбияләү. Кыш турында белемнәрен тирәнәйтү, авазларның дәрәс әйтәлешен ныгыту.	Фонетик күнегү: “Ун,ун- бу жылы тун...” - . Кешеләрнең ник жылы киёмнәр киеүе турында мәгълүмат бирү, “ш” авазының дәрәс әйтәлешен ныгыту, сүзләрдә, сөйләмдә дәрәс кулланырга күнектәрү. Яңа сүз белән таныштыру: бияләй.	“Табышмак буенча агачны бел һәм күрсәт” – Кешеләр тарафыннан табигатьне сакларга кирәклеге турында нәтижә чыгара белү, логик фикер йөртә белү сәләтен үстерү.	Мастер – класс үткәрү “Яраткан әкиятләрем” – төрле уку приемнары белән таныштыру, әкиятләр буенча эшнә оештыру.
			Коррекц.эш	Дәрәс җавап бир				
			ПДД		Д/ уен “Юл билгесен дәрәс куй!”			
			Экология	Әңгәмә: “Кызыл китап” нәрсә ул?”		Обитатели водоемов” – суда яшәүчеләр белән таныштыру,		
			Гаиләчелек					
			Янгын куркынычсызлыгы		Әңгәмә: “Нәрсә ул электр һәм электр җиһазлары”			
	Кайда гел кыш	2 нче атна 1.Кыш кайда яши. 2. Арктика хайваннары белән танышу. 3. Антарктика хайваннары белән танышу. 4 Кар һәм боз тылсымы 5. Кышкы спорт төрләре	Танып белү	Танып белү (РЭМП) 5 санын кабатлау,киң, нечкә, киңерәк, нечкәрәк сүзләрен өйрәнү. ИА. Помораева, В.А Позина ФЭМП 37 б	/ уен.”Нәрсә юк?” - Киёмнәр белән таныштыруны давам итү, аларны атау, классификацияләү, киёмнәргә сак караш тәрбияләү.	Әңгәмә “Янгын куркынычсызлыгы” – ут чыгу куркынычсызлыгы булган әйберләр белән сак булу сыйфаты тәрбияләү.	С/ р уен “Чәчтараш” өчен төрле атрибутлар әзерләү, прическалар альбомын яңарту өстендә эш.	
			Физик үсеш	Чокырга тидер максат медкость устеру,ыргыту кунекмэлэрен устеру				
			Сәнгат үсеше	Параход				
			Социаль коммуникатив үсеш		уен “Татарстан елгаларында	С.р балалар бакчасы максат	Хайваннар турында	

					яшэүче балыклар” – Балаларны балыклар төрлөре белэн таныштыру, аларның үзенчәлекләрен күрә белү, аларга сак караш тәрбиялэү.	балалар тормышында булган ,торле ситуациялэрне уйнату	эңгэмэ.	
			Сөйлэм үсеше	Картинага жомлэлэр тавып тозэргэ		Сузлэр кайсы аваз белэн аерыла		
			Коррекц.эш					
			Экология	Эңгэмэ “Урманда узеңне тоту кагыйдэлэре”	Жыр тыңлау: “Табигатьне саклайк!”			Интерактив китаплар белэн танышу
			ПДД	Д/ уен “Юл билгесен дөрес куй”-				
			Гаилэчелек					
			Янгын куркынычсызлыгы	Д/ уен: “Янгын сүндерүчелэрне чакыр!” – уйлау сэләтлэрен ныгыту, житезлек тәрбиялэү.		Д/ уен: “Ут кайда яшеренгән?”		
	Эколята мәктәбе	3 нче атна Су – кешенең дусты Су нинди була Су сере Мойдодырда кунакта Суны сакларга өйрәнэбез	Танып белү	Рэмп ЗаниятиеЗ				
			Физик үсеш			Х.у тосле автомобильлэр		
			Сәнгат үсеше	Минем этием солдат	Рәсемнэр тэгъдим итү “Обитатели водоемов” – суда яшәүчеләр белән таныштыру,			
			Социаль коммуникатив усеш		С.р машина йортучелэр		Туган жиребез турында эңгэмэ	
			Сөйләм үсеше	Урок вежливости				
			Коррекц.эш		Дорес жавап бир			
			Экология					
			ПДД	Д/ уен “Юл билгесен дөрес куй”-				

			Гаилэчелек					
	Ватанны саклаучылар көнө	4 нче атна Армияга хөрмэт! Сугыш техникасы Сугыш профессиялэре Ватан геройлары Эти сыман булырга телим!	Танып белү	Танып белү (РЭМП) 5 санын кабатлау,киң, нечкэ, киңерэк, нечкэрэк сүзлэрен өйрөнү. ИА. Помораева, В.А Позина ФЭМП 37 б	Д/ уен ”Әйе,юк” - Балаларның киемнэр турындагы белемнэрен ныгыту. Яңа сүз белән таныштыру: жылы.	уен: “Нәрсә зур, нәрсә кечкенә” - Балаларның игътибарын, хәтерен, диалогик сөйләмен, кызыксынуын, ижади сәләтлэрен үстерү.	Кошларны күзәтү – кошлар турында белемнэрен киңәйтү, төрлэрен искә төшерү, гәүдә өлешлэрен атау, кардагы эзлэрне танып белү.	
			Физик үсеш	Х/ уен “Аю – бүрө” – халык уеннары белән таныштыруны дәвам итү, мәйданчыкта ориентлашу, дус – тату уйнарга өйрәтүне дәвам итү.	Мәйданчыкны карны жыю, төзелешләр ясау. Кошларга жим алып чыгу. Кошларны ашату. Олыларга ярдәм итү хисе тәрбияләү, кошларга сак караш тәрбияләү.	Индивидуаль эш: «Парлашып йөгерү» – йөгерүне, сикерүне ныгыту, житезлек тәрбияләү.	Х/ уен “Самолетны куып тот” – сигнал буенча мәйданчыкта йөгерү. Йөгерү алымнарын ныгыту, житезлек тәрбияләү	Түгәрәк өстәл “Физкульт – ура!” спорт уеннарын искә төшерү.
			Сәнгат үсеше	Нәрсә кызык булды бакчада – Беседа.	Кисеп – ябыштыру: “Алтын балык” – кисү алымнарын ныгыту, пумала, клей белән эшләү. Эш кораллары белән сак эшләү, аларны тәртиптә тоту.			Творческая мастерская “Эти, эни, мин – спорт гаилә” – кышкы спорт төрлэре турында рәсемнәр, фотографияләр алып килү.
			Социаль коммуникатив үсеш		С.р гаилә балалар белән уен очен торле атрибутлар ясау	С/ р уен “Чәчтараш” өчен торле атрибутлар эзерләү, прическалар альбомын яңарту өстендә эш.	ПДД әңгәмәсе	
			Сөйләм үсеше	Сәнгать ижаты(рәсем ясау) Тасманы флаглар белән бизәү.	Уен ситуациясе: “Мияуны (дустыңны) чакрыр” -			

				Максат прямоугольник ясарга өйрөнү.	Балаларда бергэ шөгыллөнү, соруларга жаап биру телэге тэбиялэу.			
			Коррекц.эш			Киресен эйт		
			ПДД					
			Экология					
			Гаилэчек					

Ай	Тема	Атна темасы	Белем өлкөсө	Белем биру эшчэнлеге	Көн тэртибендэ оештырылган белем биру эшчэнлеге	Балаларның мөстэкыйль эшчэнлеге	Йомгаклау чарасы	Гаилэ белэн хезмэттэшлек
март	8 март – халыкара хатын-кызлар көне!	1 нче атна Безнең энилэр Әбиемне яратам Без – булышчылар Бергэ дус яшибез без Энилэр һәм эбилэр өчен бүлөклэр	Танып белү	РЭМП беренче унлык санының тэртибе һәм 5 берэмлекнең составы туында күзаллауларны беркетергэ. 1 яна материал-ны үзләштерүДәресле к, сүзлек белэн эш итэ белү	Энгэмэ Минем энием Максат Балаларны энилэр туында сойлэргэ ойрэту ,ягымлы хислэр уяту ,энилэр шатландыру телэклэрен устеру	Тозелеш материаллардан торле тозелешлэр ясау –дус тату уйнау ,фантазиялэрен ныгыту.	Эңгэмэ “Кайда ничек кышлыйлар?” – Балаларда кыргыз хайваннарға карата кызыксыну һәм сакчыл караш тэбиялэу.	Кометит белэн Энилэр бэйрэменэ эзерлекне сойлэшу
			Физик үсеш	Х/ уен “Бер, ике, өч агачка баба чап”. Максат: агачларны таний һәм атый белергэ, тэбияче сигналы буенча хэрэкэт итэргэ. УМК буенча сүзлэрне кабатлау.	Х/ уен “Бер, ике, өч агачка баба чап”. Максат: агачларны таний һәм атый белергэ, тэбияче сигналы буенча хэрэкэт итэргэ. УМК буенча сүзлэрне кабатлау.	Индивидуаль эш: “Энигэ бүлэк”. Максат: карда таякчык белэн рәсем ясау.	Х.У бер ике оч агачка баба чап Максат агачларны таний хэм аый белергэ ,тэбияче сигналы буенча хэрэкэт итэргэ	
			Сэнгат үсеше	Энилэр коненэ бүлэк	Тэлинкэ белэн чынаяк Максат нетрад рәсем ясау формалары белэн таныштыруны дэвам иту	Д.У. “Узор төзе” (татар халык бизэклэре белэн таныштыруны		
			Социаль	Китап кибете	“Кунакларны каршы	С.р уен тосле		

			коммуникатив үсеш	максат яна китаплар ,аларнын авторлары белән таныштыру	алабыз” Максат: предметларны дөрес итеп санарга, кирәкле предмет санын алып куя белергә өйрәтү, аюга өстәлгәзерләргә булышу.	машиналар эдәплек кагыйдэлэрэн саклау ,уз узенне тоту культурасын формалаштыру		
			Сөйләм үсеше	Сәнгать ижат (рзсем ясау) “Матур чәчәкләр ата” Максат: төрле хәрәкәтләр кулланып чәчәк ясау.	Әңгәмә:Минем матур энием” Максат: Балаларны эниләр турында сөйләргә өйрәтү, ягымлы хисләр уяту, эниләрне шатландыру теләкләрэн үстерү.	Сәнгать эшчәнлеге” почмагында мөстәкыйль шөгыйльләр. Максат: Сәнгатькә мэхәббәт, ижадилык тәрбияләү.		
			Коррекц.эш					
			ПДД	“Юл йөрү кагыйдэләре				
			Янгын куркынычсызлыг ы		“Янгын булса нишләргә?”			
			Экология		Айболит”- витаминнар нәрсәгә кирәк?			
			Гаиләчелек					
Яз. Табигатнең уянуы	2 нче атна Яз көне нәрсә була Яз көне үсемлекләр Яз конне жәнлекләр Каурыйлы дусларны каршылайбыз Жир – безнең өебез. Глобус һәм карта белән танышу.	Танып белү	Яз айлары Максат Язгы үзгәрешләр белән балаларны таныштыруны дэвам итү.	Танып белү(РЭМП)Озын, кечкенә буйлы, озырнырыак, кечкенәрәк сүзләрэн өйрәнү.	Лото Агачлар Максат Балаларны агач төрләрә белән таныштыруны дэвам итү		Сыерчык оялары .Кошлар турында кайгыртабыз	
		Физик үсеш	Тәрбияче сигналы буенча хэрәкэт итү,пространствда а аралашу	Х.УМэче хэм тычканнар	Ераклыкка сикерү максат хэрәкэтлелек активлыгын устерү.			
		Сәнгат үсеше	Кошлар жимлектә Максат кошларны по частя ясау.	Ябыштыру: Табигать материаллардан төрле чәчәкләр асарга өйрәтү.	Кувшинчик Максат Балаларда матурлыкны тэсвирлый белуне ойрәтү			
		Социаль коммуникатив үсеш	С.р Гаилә максат рольләрне булешеп дус тату уйнау	“Кем юк” Максат: эни, эти сүзләрэн кабатлау.	Бармак театры “ГАИЛӘ” Максат: бармак моторикасын үстерү, гаилә әгъзаларын	Яз үзгәрешләрә турында сөйләшү.		

						атый белергә өйрәтү.		
			Сөйләм үсеше	. “Әйт, туктап калма” Максат: сөйләм активлыгын үстерү, Сүзлек байлыгын үстерү.	Сүзле уен:”Белгәнеңне әйт” Максат: балаларны язгы күренешләр белән таныштыруны давам итү, сүзлек байлыгын баепу.	“Курчак нәрсә сөйләде?” Максат: уенчыларга карата сакчыл караш тәрбияләү.		
			Коррекц.эш		Бармак уены грачи			
			ПДД		Әңгәмә ПДД : “Юлны кайда чыгарга кирәк”. Максат: ПДД кагыйдәләрен кабатлау.	“Тиен шәһәргә килде” Максат: юл йөрү кагыйдәләрен кабатлау.		
			Янғын куркынычсызлыг					
			Экология	Экология Әңгәмә: “Табигатьне саклагыз!” – табигать турында күзаллауларын ныгыту				Табигать материалларын алып килергә эндәү. Почмакны тулыландыру.
			Гаиләчелек			С/ р уен: “Гаилә” – рольщрне бүлешеп дус – тату уйнарга өйрәтүне давам итү.		
	Балалар китабы атнасы	3 нче атна Китап бәйрәме Кагэзь дөньясы. Шигыр көне.”Шигерләр колейдоскобы” Әкиятләр укыйбыз. Ижат көне.” Үз кулым белән ясыым”	Танып белү	Танып белү(РЭМП)Озын , кечкенә буйлы, озырнырыак, кечкенәрәк сүзләрен өйрәнү. ИА. Поморасва, В.А Позина ФЭМП 44 б	Әәгәмә:”Яз айлары” Максат: язгы үзгәрешләр белән балаларны таныштыруны давам итү. Яз айлары белән таныштыру.	5 берәмлек санын төзи белүне камилләштерү. • Күнегүләр бу юнәлештә хәрәкәт итә белү. • Беркетергә белү эзлекле рәвештә атарга көннәре атна, билгеләргә		
			Физик үсеш	Х/ уен “Пингвиннар” – мәйданчык буенча йөгөрү, сигнал буенча жыелу, балаларның төсле карточка буенча	Х.у тупка кадәр сузыл максат озынлыкка сикеруне кунекмәләрен устеру	коелган ботакларны һәм шишкаларны жыю. Максат: эшчәнлек тәрбияләү.		

				парларын табалар.				
			Сэнгаты үсөшө	Экияти кош максат булуклэп кису	Рәсем ясау “Тәлиндә белән чашка” Максат: Нетрад.рәсем ясау формалары белән таныштыруны дөвам итү.	Чәчәкләр монотипия белән таныштыру	Ябыштыру: Табигать материаллардан төрлө чәчәкләр асарга өйрөтү.	Табигать материалларын алып килергә эндәү. Почмакны туыландыру
			Социаль коммуникатив үсеш	. “Өйт, туктап калма” Максат: сөйләм активлыгын үстерү,	С.р карлсон стоматологта Максат ролләрне булешеп тату уйнау		“Үсемлекләр яз көнө” Өңгәмә	
			Сөйләм үсөшө	Өгәмә:”Яз айлары” Максат: язгы үзгәрешләр белән балаларны таныштыруны дөвам итү.	Лото : “Агачлар” Максат: Балаларны агачлар белән таныштыруны дөвам итү. Табигать турында белемнәрән ныгыту.	Г.Х андерсен Огниво эсәрләр белән таныштыруны дөвам итү.	“Балалар шөгелләрә” Максат: Үз фикерләрән өйтә беләргә өйрөтү.	
			Коррекц.эш					
			ПДД		ПДД Юл йөрү кагыйдәләрән искә төшерү – аларны атау, авазларны, сүзләрне дөрес өйтү өстендә эшләү.		ПДД “Юлны чыгу юллары кабатлау”	
			Экология					
			Янгын куркынычсызлыг					
			гаиләчелек		Гаилә әгъзәләре турында сөйләшү Әби-әби кызы, әти-әби улы, мин-аларның оныгы, улы һ.б.			
	Боз эри, яз килде.	4 нче атна Яз конне бөжәкләр Кошларга булышабыз Авылда олылар хезмәте Капелияда кунакта Безнең	Танып белү	Танып белү(РЭМП) Предметларның Аралыгы. Максат: Предметны араларына карамыйча санарга өйрөтү.	Өвөләү:”Чашка белән тәлиндә”. Максат: савыт-саба турында искә төшерү, өвөләү төрләрән кабатлау.	Өңгәмә: “Орлыклар” Максат: Балаларны орлыклар төр Өңгәмә: “Орлыклар” Максат: Балаларны орлыклар төрлелегә белән таныштыру.	“Яз көнө бөжәкләр” Өңгәмә	
			Физик үсеш	Х/ уен “Төлкә һәм тавыклар” – Йөгерү алымнарын, ике	Х.у кояш хәм ай максат хәрәкәт активлылыгын арттыру, төрлө якка сибелеп чабу			

		группаның бүлмә үсемлекләре		аякка сикереп төшү ныгыту				
			Сәнгат үсеше	Берәр узор яса	Тубэтэй бизэу Максат татар халык бизэкләре белән таныштыруны дэвам иту	“Жимлек янындагы кошлар” – табигатьтәге үзгәрешләрне күзәтү, кошларның күбрәк чырыклаулары, активрак булуларына игътибар итү.	Д/ уен Бизәкне жый” - өчен атрибутлар кисү. Шаблоннар кулланып төрле бизәкләр ясау һәм кисү.	
			Социаль коммуникатив үсеш	Аралашу культурасын үстерү – бер – берсе белән ягымлы сөйләшә, яшьтәшенә мөрәжәгать иткәндә, аңа туры китереп, йомшак кына итеп исеме белән эндәшә, белү өстендә эш.	С.р бакчачы максат сузлекләрен активлашты ру	С/ руен “Кибет”, сюжет әңиләргә бүлөк сайлыйбыз” – рольләрне бүлешеп дус – тату уйнау; аң белемнәрен тирәнәйтү; бәйрәмнәр турында белемнәрен ныгыту		“Гафу итәргә өйрәнәбез”, “Гаиләдә кем баш, яки тәрбиядәге ялгышлар” темаларына һәр ата-ана белән индивидуаль әңгәмә
			Сөйләм үсеше	Сөйләм үсеше. Щ-Ч авазлары Маскат: Авазларны дөрес итеп әйтәргә. В.В. Гербова Развитие Речи в детском саду. 60 б	Индивидуаль эш: татар һәм рус телендә 5кә кадәр санауны кабатлау. УМК Ваник, Тимур, Рамазан	Авазларны дөрес әйтү өстендә эш “Шаян тел” – (варенье, качели, чынаяк, гол) – балаларның артикуляция аппарат ын камилләштерү.		
			Коррекц. эш		Д.у эни белән энигә ягымлы сузләр			
			ПДД	ПДД “Юлны чыгу юллары кабатлау”	ПДД Юл йөрү кагыйдәләрен искә төшерү			
			Экология			С/р уен “Бакчачы” – сүзлекләрен активлаштыру, алган белемнәрен ныгыту.		
			Янгын куркынычсызлыг ы		Янгын нишләргә?” булса			
			Гайләчелек	Семьеведение				

				Гайлә эгъзэләре турында сөйләшү Әби-әби кызы, әти-әби улы, мин- аларның оныгы, улы һ.б.				
Ай Апрел ь	Галәм	Атна темасы Космос һәм йолдызлар	Белем өлкәсе	Белем бирү эшчәнлегә	Көн тәртибендә оештырылган белем бирү эшчәнлегә	Балаларның мөстәкыйль эшчәнлегә	Йомгаклау чарасы	Гайлә белән хезмәттәшлек
			Танып белү	Дидактик уен “Үстерешле лото”. Максат: Төсләр һәм формалар турында белемнәрне үстерү.	Бүлмә гөлләрен күзәтү. Максат: Кайсы гөлгә су сибәргә кирәклеген билгеләргә өйрәтү. Олыларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.	Дидактик уен “Гайлә” Сюжет: зур жыештыру. Максат: уен организациясенә өйрәнү.	Космос турында әңгәмә	Балалар бакчасы өчен түләү квитанцияләр ен тарату.
			Физик үсеш	“Ак куян утыра” уены.	Х.У.: “Почмаклар”- пространствада аралашу.	“Урыныңны тап” уены		
			Сәнгат үсеше	Сәнгать ижаты (эвәләү, апл.) Өч аю өчен мискалар эвәләү. Максат: Бер формадагы, торле зурлыктагы предметны эвәләргә өйрәнү.	Кубиклардан курчакларга балалар бакчасы төзү. Максат: Төзелеш күнекмәләрен, фикерләүне үстерү.	Апликация: Фотога рамка ясарга өйрәнү		
			Социаль коммуникатив үсеш	Сюжетлы-рольле уен “Шоферлар”. Максат: Балаларга уенда үзара мөнәсәбәтләр урнаштырырга өйрәтү.	Сюжетлы-рольле уен “Дәваханә”. Максат: Сюжет, диалог төзүгә күнекмәләр.	С.Р. уен “Кунаклар көтәбез”-		
			Сөйләм үсеше	Ә.Хәсәновның “Балалар бакчасында” хикәясен уку. Максат: Китапка карата кызыксыну уяту	Театрлаштырылгануен: «Туган көн»- ягымлылык, уңай хисләр тәрбияләү.	Теремкәй” әкиятен театральләштерү. Максат: Театраль күренештә катнашу теләге тудыру, геройның сүзләрен әйтеп бирә белү.		
			Коррекц.эш					
			ПДД			ПДД “Юл, хава, су		ПДД

						транспортлары белән таныштыру.		китапчыгы белән таныштыру
		Экология	Әңгәмә: Яз сыйфатлары белән танышу			Төп тән өлешләрән аерырга өйрәтү. Кошларга карата сак мөнәсәбәт тәрбияләү.		
		Янғын куркынычсызлыг ы			Ут белән уйнама плакаты буенча балалар үз фикерләрен һәм кагыдәләрне искә төшерәләр.			
		Гаиләчелек				“Әти, әни, мин – бәхетле гаилә” рәсемнәр конкурсы. Максат: Гаилә әгъзаларын рәсемдә тасвирлау		
Куркынычсызлы к көне	2 нче атна Юл билгеләре дөньясында Балалар бакчасына минем юлым Ижтимагый транспорт Профессиялар Бәла булмасын өчен. Транспортта үзгәрүчән.	Танып белү						
		Физик үсеш						
		Сәнгать үсеше	Әңгәмә: “Г.Тукай кем ул Максат: Тукай әсәрләрен уку, рәсемнәр карау					
		Социаль коммуникатив үсеш						
		Сөйләм үсеше						
		Коррекц.эш						
		ПДД						
		Янғын куркынычсызлыг ы			Куркыныч предметларны өйрәнү» максат: баларга куркыныч предметларны сөйләп аларга аннату.			
		Экология						
		Гаиләчелек						
Халык мәдәнияте, традициялар,	3 нче атна Һөнәрче шәһәре	Танып белү	“Су анасы”- Г.Тукай ибаты белән					

	һәнәрләр.	Поволжье халкы һөнәрләре Урыс халкының көнкүреше һәм гореф-гадәтләре Татар халкының көнкүреше һәм гореф-гадәтләре Шаян ярминкә		таныштыруны дәвам итү				
			Физик үсеш		Х/ уен “Кыр казлары” – сигнал буенча тизлеккә йөгөрү, дус – тату уйнау.	Кояш белән яңгыр”	Хәрәкәтле уен “Чыпчыклар һәм автомобиль”.	
			Сәнгат үсеше	(әвәләү, апп.)Курчак өчен савыт-саба әвәләү. Максат: Савыт-саба ясый белүне ныгыту.		Рус халык әкиятә “Царевна-лягушка» ны уку. Максат: Әкият буенча сорауларга җавап бирүгә ирешү.		
			Социаль коммуникатив үсеш		С.р.уен “Кибет”- дус – тату уйнау, фантазияләрен ныгыту.			
			Сөйләм үсеше		Балалар теләге буенча өстәл уеннары. Максат: Балаларның мөстәкыйль рәвештә үзләренә уен сайлап алуларына ирешү.			
			Коррекц.эш					
			Экология			Экология: Табигать материалларыннан конструирование “Лодка”		
			Гайләчелек					
			ПДД	Әңгәмә ПДД : “Юлны кайда чыгарга кирәк”. Максат: ПДД кагыйдәләрен кабатлау.	ПДД Д/ уен “Юл билгеләре” – знакларны, кагыйдәләрен ныгыту.			
			Янгың куркынычсызлыгы					
	Г. Тукай һәм аның ижаты	4 нче атна Кырлайга сәяхәт Ижәт белән танышу Яраткан әкиятләр Казандагы истәлекле	Танып белү	Киёмнәр дөньясында. Максат: Кешенең үзе өчен әйберләр ясауын аңлату.		“Лего” конструкторы белән уеннар. Максат: Төзелеш күнекмәләрен үстерү.		
			Физик үсеш	Уен “яфраклар җыябыз”. Максат: балаларнын уйлау				

		урыннар Театр көнө		сэләтен арттыру				
			Сәнгат үсеш	Г. Тукайның шигерләрен уку				
			Социаль коммуникатив үсеш	Дуслык турында ситуацион әңгәмә. Максат: Яшьтәшләр арасында дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү.		Дидактик уен “Итагатыле бала”. Максат: “Исәнмесез”, “Рәхмәт”, “Зинһар өчен” сүзләрен куллануны ныгыту.		Әти-әниләр белән берлектә төркемдә үстөрешле мохит булдыру
			Сөйләм үсеш	Сөйләм үсеш. Шигерләрен әйтәлеш. Максат: балаларны шигерне матур итеп сөйләргә булышу.	Дидактик уен “Ассоциацияләр”. Максат: Төрле яклап бер-берсенә туры килгән рәсемнәрне группалау.	Әңгәмә “Безнең балалар бакчасы, безнең төркем”. Максат: Төркемдәге предметларга, үзгәрешләргә игътибарны юнәтү.		
			Коррекц.эш					
			Экология		“Табигать” почмагындагы гөлләргә су сибү, яфракларын сөртү. Максат: Үсемлекләргә мөхәббәт тәрбияләү.			
			ПДД	Уен ПДД: “Кайда юлны чыгарга кирәк?” Максат: ПДД кагыйдәләрен кабатлау.		ПДД сфетафор төсләренең аңлатмаларына төшенү.		
			Гайләчәлек		Тәрбияче ярдәмчәсенә өстәл сервировкаларга ярдәм итү. Максат: Олыларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.		Сюжетлы-роль уен “Гайлә”. Максат: Роль сайлап алуга әтәру	
			Янгын куркынычсызлыгы		“Янгын чыгара торган приборлар” әңгәмә			

Ай	Тема	Атна темасы	Белем өлкәсе	Белем эшчәнлег	Көн тәртибендә оештырылган белем бирү эшчәнлег	Балаларның мөстәкыйль эшчәнлег	Йомгаклау чарасы	Гайлә белән хезмәттәшлек
----	------	-------------	--------------	----------------	--	--------------------------------	------------------	--------------------------

Май	Жиңу көне	1 нче атна Жиңу көне бэйрәме Сугыш балалары Кеше хезмәте белән таныклы БВС геройлары Казандагы истәлекле урыннар	Танып белү	Танып белү (рәмп) Төрле төркемнәргә предметларны бүлү. Помораева, Позина “ФЭМП” 39 бит.	Дидактик уен “Ассоциацияләр”. Максат: Төрле яклап бер-берсенә туры килгән рәсемнәрне группалау.	Автомобильләр өчен кубиклардан гараж төзү. Максат: Машина зурлыгына карап гараж зурлыгын билгеләү		
			Физик үсеш					“ЛОВишкалар” уены
			Сәнгать үсеше	Сәгать ижаты (әвәләү) Курчакка күчтәнәч. Т.С. Комарова “Худ. творчесвто”105 бит.		Сәнгать эшчәнлегә почмагында мөстәкыйль шөгыльләр. Максат: Рәсем ясау, трафаретлар белән эшләү күнекмәләрен үстерү. Критсина, Евгений	“Сәнгать эшчәнлегә” почмагында мөстәкыйль шөгыльләр. Максат: Сәнгатькә мэхәббәт, ижадилык тәрбияләү.	
			Социаль коммуникатив үсеш	“Больница» уены. Сюжет : Травмпункт. “Планирование обр. Деятельности в ДОО.				Балалар бакчасы өчен түләү квитанцияләрен тарату.
			Сөйләм үсеше	А О авазлары. Мксат Сузык авазларны дөрес әйиергә өйрәнү. В.В. Гербова Развитие Речи в детском саду. 27 б		“Теремкэй” әкиятен театральләштерү. Максат: Театраль күренештә катнашу теләге тудыру		
			Коррекц.эш					
	Исәнме, жәй	2 нче атна Жәйне каршылыйбыз Жәй кйне үсемлекләр Жәй көне хайваннар Жәй көне кошлар Табигатьне сакларга өйрәнәбез.	Танып белү		“Матур яз” Максат: нинди сыйфатлар хас НРК Иске Казан күренешләрен карау		Дидактик уен “Фигуралы домино”. Максат: Төсләр, формалар турында белемнәрне камилләштерү.	Ата-аналарда туган сораулар буенча индивидуаль әңгәмәләр.
			Физик үсеш					
			Сәнгать үсеше	Сәнгать ижаты(рәсем ясау)Бэйрәм				

				турында рәсем.				
			Социаль коммуникатив усеш	“Бычок – черный бочок” әкиятен уку. В.В.. Гербова “Занятия по развитию речи” 73 бит.	Дидактик уен “Итагатыле бала”. Максат: “Исэнмесез”, “Рәхмәт”, “Зинһар өчен” сүзләрен куллануны ныгыту.			
			Сөйләм үсеше	Е.Серовның “Масленки”, “Подберезовик” уку. Максат: Гөмбәләр турында күзаллауларны киңәйтү.		Ситуацион әңгәмә “Минем яраткан уенчыкларым”. Максат: Сөйләмне үстерү, үз фикереңне әйтөп бирә белергә өйрәтү.		
			Коррекц.эш					
			Экология		Уен “голләргә су сибәбез”. Максат: балаларнын уйлау сәлатен арттыру		Экология - әңгәмә “Файдалы үсемлекләр”	
			ПДД		ПДД сфетафор төсләренөң аңлатмаларына төшенү.	“Куркынычсызлык дәресләре” мультфильмын карау. Максат: Юл йөрү кагыйдәләре белән таныштыруны дәвам итү.		
	Мониторинг	3 нче атна	Танып белү	Танып белү(рәмп). Күп һәм әз сүзләрен кабатлау.				
			Физик үсеш	Хәрәкәтле уен “Кошлар ояда”. Максат: Бер-береңә бәрелмичә төрле юнәлештә йөгергә һәм йөггергә өйрәтү.	Туплы уен “Тот, ыргыт, төшермә”. Максат: Тупны тотып алу, ату күнекмәләрен үстерү.	Күнегү: “Куркак куян” Максат: Тәрбияче сигналы буенча ике аякта алга сикерү, сигналга игътибарлы булу		
			Сәнгать үсеше	Рәсем ясау “Минем яраткан әкият героем”. Максат: раткан әкият				

				героен күзаллап, рәсемдә тасвирлау.				
			Социаль коммуникатив үсеш			Әңгәмә: Яхшылык күрә белергә өйрәнү. Максат: табиғаттәге матурлыкны күрә белергә өйрәтү		Өйдә балаларның үз- үзләрен карау күнекмәләрен тәрбияләү”, “Ғаиләдә мактау һәм шелтәләү”,
			Сөйләм үсеше		Уен “Кибет” (әнигә бүләк) Максат: балаларның берләшүен камилләштерү			
			Коррекц.эш					
	Кабатлау	4 нче атна	Танып белү	Танып белү. Экологик юл яз көнө. “Ознакомление с предметным и социальным окружением” О. В. Дыбина 38 б.		Дидактик уен – “Иртәрәк – соңрак”. Максат: Вакыт турында күзаллаулар булдыру, фикерләүне үстерү.		
			Физик үсеш	Кеглилар һәм шарлар белән мөстәкыйль уеннар. Максат: Төз ату күнекмәләре һәм үжәтлек тәрбияләү	Хәрәкәтле уен “Чыпчыклар һәм мәче”.	Күнегү: “Куркак куян” Максат: Тәрбияче сигналы буенча ике аякта алга сикерү, сигналга игътибарлы булу		Язгы чорда салкын тидермәү, чыныктыру буенча әңгәмә.
			Сәнгать үсеше	Кошлар ясау. Максат: кош формасын ясарга өйрәнү. Миләш яфрагын ясау.. Максат: үсемлек ясарга өйрәнү				
			Социаль коммуникатив үсеш	Уен: “Ғаилә” Максат: Балаларның рольләрен бүлә белүләрен формираулау.	Рәсем ясау “Минем дусларым”. Максат: Дуслык төшенчәсен аңларга этәрү	Әңгәмә “Өйдә дуслашабыз”. Максат: Олылар һәм яшьтәшләр белән үзара мөнәсәбәтләр кагыйдәләре		

			Сөйләм үсеше	Сөйләм байлыгы үстерү. “Заяц хвастун», «Начинаются наши сказки» эсэрлэрен уку. В.В. Гербова “Занятия по развитию речи”			Сюжетлы-рольле уен “Гаилә” Әни ашарга пещерә. Максат: Үзеңә роль сайлап алып, уенда катнашу теләге уяту.	